

ISSN:1029-3345

شنبه ۸ تیر ۱۳۸۱
۱۷ ربیع الثانی ۱۴۳۳
۲۹ ژوئن ۲۰۰۲
شماره ۴۹، بهار ۲۰۰۲
شمارگان ۷۰۰۰۰
صفحه ۱۰۰، تومان

نیازمند نهضت ترجمه هستیم

بنیاد نظری سیاست در جوامع چندفرهنگی در گفت و گو با دکتر سید علیرضا حسینی بهشتی

برای تولید فکری و علمی نیاز به پرداخت بهای لازم داریم

تنوع، خصلت جوامع بشری است

در ملاقاتم با دکتر سید علیرضا حسینی بهشتی بیشتر به دنبال وجوه شباهت او یا پدرش شهید آیت‌الله بهشتی بودم. چهره‌اش کمابیش این شباهت را می‌رساند و البته نوع شغلی که برای خود به عنوان مدرس و پژوهشگر اندیشه سیاسی غرب برگزیده بود. اما این کافی نبود. باید می‌دانستم آیا او را بیشتر با عنوان فرزند مرحوم بهشتی می‌شناسند و یا پژوهشگری دارای دیدگاه‌های تازه. او به من گفت: من دو هویت مستقل برای خودم قائل هستم. اول به عنوان فرزند شهید بهشتی که مسؤلیت بنیاد نشر آثار آیت‌الله بهشتی را به عهده دارم و دوم به عنوان یک مدرس و پژوهشگر در اندیشه سیاسی غرب.

۱۰

دقیق، گسترده، پیشتاز مردی همچون ریاضیات محض

کوتاه شناختی از روانشاد دکتر غلامحسین مصاحب
به بهانه انتشار دوباره دایرة المعارف فارسی

۴

گفت و گو با مؤلف فرهنگ نامه جبهه

سید مهدی فهیمی، کار فرهنگ نامه یک کار مردم‌نکاری بود و منوط به دستیابی به آحاد افراد زنده. اما در طرح‌های بعدی که این مجلدات از آنها بیرون می‌آید، جامعه آماری پژوهش من معمولی از افراد هستند.

۱۷

۱۰ نکته برای کتابداران مدارس

جایگاه کتابخانه در مدرسه

مدرسسه های ایران ۱۴

عبدالعلی ادیب برومند

۲۳

گام به گام با راه اندازی مرکز اطلاع رسانی نسخه های خطی

نسخه‌های خطی رابط تمدن‌ها هستند

یکی از اهداف راه اندازی مرکز اطلاع رسانی نسخه‌های خطی، جمع‌آوری منابع و تهیه بانک‌های اطلاعاتی بزرگ است

قرار است بخشی از طبقه زیرین ساختمانی قدیمی که با حفظ شیوه معماری گذشته آن، مرمت و بازسازی شده است و اکنون مرکز اطلاع‌رسانی تخصصی چاپ و نشر سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است، به مرکز اطلاع‌رسانی نسخه‌های خطی اختصاص یابد. گزارش کتاب هفته در این زمینه را می‌خوانید.

۳۰

به طری از زلزله زدهگان بشناسید

آنها دست‌های ما را می‌جویند

زمین لرزه، خانه‌ها را ویران و دل‌ها را شکست
آن‌ها ملاقات‌های ما را می‌جویند
خانه‌ها را باید ساخت، اشکها را باید شست
ما همیشه در هر دو کوه غم و شادی با هم قدم زده‌ایم، و به گاه نصیب، یاد خدا
دل‌هایمان را آرام ساخته است.
دوباره با هم به فردا چشم خواهیم دوخت، به فردایی که با داستان خوشی خواهیم ساخت.
دوباره از بار غم خواهیم کاست، دوباره بجز زندگی خواهیم کاشت.

تاریخ

ببروز غریب بور:

لذت رمان خواندن تقسیم شدنی نیست

۱۰

دکتر ضیاء موحد

و مردم مصری ۳۳

حسین قندی

و کتاب‌های

رشته ارتباطات ۷

سخن

نجیب‌مایل‌هروی

در باره

زبان فارسی ۸

ترجمه نامه ای از بحیرن

ملتی کتاب هفت‌ه‌زار دریافت می‌کرده‌ت‌انیکه ارسال آن برای من قطع شد و در دیداری که از ایران داشتم شماره ۲۲ دوره جدید آن را که در ۲۷ بهمن ۱۳۸۰ منتشر شده بود) دریافت کردم. متوجه شدم که این نشریه باشکل و اهدافی نوره خود را ادامه می‌دهد و به مسائل جهان فرهنگ کتاب می‌پردازد. این نشریه، طر‌حی عظیم را در ارتباط باست‌اللدک‌ران حوزه کتاب پیش گرفته است اما با وجود گویایی بسیار ازست‌اللدک‌ران و هیأت تحریریه که با این نشریه همکاری دارند، ما‌سفانه دو تفسیر عمده در فعالیت‌های آن دیده می‌شود: نخست، کمابست در اطلاع‌یابی و اطلاع‌رسانی همه آنچه منتشر می‌شود، دوم، تأخیر در معرفی‌ها.

موقعیت و کشوری و روافزون این فعالیت

موقعیت‌نا را خوانست‌ام، موفق‌باشید.

سیدحمود فر‌حی‌بحیرن

پاسخ‌به‌زنایکده

باسلام و عرض ارادت همکاران شما در کتاب هفت‌ه‌زار گفت‌گویی با آقای محمدرضا پاراحمد منیر زینایکده را در شماره ۶۴ خرداد ۱۳۸۱ صفحه ۱۲) به چاپ رسانده‌اند که پاسخ‌های ایشان در موردی که به چگونگی انتشار فرهنگ آلمانی- فارسی مربوط می‌شود، با واقعیت مغایرت دارد البته سخنان ایشان را من در آغاز جلدی نقلی نکردم و آن را به حساب بزرگنمایی‌های معمول گذاشتم. تصور آن بود که از فر‌حی‌تی که کتاب هفت‌ه‌زار در اختیارشان قرار داده است، استفاده تبلیغاتی می‌کنند و مؤسسه خود را که بیشتر شرکت بخش کتاب است تا نشر کتاب، بزرگتر از آنچه هست می‌نمایانند. اصلاً به این فکر که آقای پاراحمد قصد سوء استفاده از فرصت به دست آمده را دارند، نبودم، تا‌آنکه دوستان ایران آبادینه تماس گرفتند و ضرورت پاسخ به برخی اظهارات آقای پاراحمد را گوش‌زد نمودند و هشدار دادند که قوانین نشر در ایران (۱۸ فقرات بسیار دارد و اگر اظهارات ایشان بی‌پاسخ

بماند، در آینده امکان دارد به لحاظ حقوقی و ویژه در زمینه مسائل حقوق مؤلف اشکالاتی پیش آید. از این رو ناگزیر به ارسال جوابیه حاضر شدم و از جنابعالی تقاضا دارم که چندمورد زیر را در اولین فرصت در نشریه «کتاب هفت‌ه‌زار» در صفحه مناسبی درج نمایند.

ملتی زینایکده در پاسخ به نحوهٔ همکاری و ارتباط با مؤسسه انتشاراتی «لانگن شایت» نشر آلمانی فرهنگ آلمانی- فارسی، از جمله می‌فرمایند: «مدود چهار سال است که ما نمایانگی انحصاری شرکت لانگن شایت آلمان را در ایران داریم. این انتشاراتی یکی از شرکت‌های مهم و معتبر اروپایی است که در زمینه فرهنگ‌های دوزیانه کارهای زیادی انجام داده و در میان ناشران اروپایی شناخته شده است. در آنجا فرهنگ‌های زیادی کار شده؛ حتی زبان‌هایی که شاید ما تا حالا آ‌است‌مان را نشینده باشیم» تا اینجا خوب و درست؛ اما ایشان به ناگه و بدون هیچ مقدمه‌ای می‌فرمایند: «چاپ این فرهنگ آلمانی- ایرانی (۱۸۶) ایده ما بود و این پیشنهاد را با انتشارات لانگن شایت در میان گذاشتیم و آقای خسرو ناقد هم کار تحقیق و تألیف این کتاب را برعهده گرفت»

ملاحظه می‌کنید که ایشان اندکی زیاده‌روی و بزرگنمایی می‌فرمایند. چگونه است که مؤسسه زینایکده که به گفته خود آقای پاراحمد در گفت‌وگر با «کتاب هفت‌ه‌زار» ۷ تا ۶ سال پیش از این تأسیس شده و تاکنون منتشر نشده و فعالیتش محدود به وارد کردن و بخش فرهنگ‌های مؤسسات انتشاراتی اروپایی در ایران بوده است، به تنها به لانگن شایت که از سال ۱۸۶۶ میلادی فرهنگ‌های دوزیانه انتشار می‌دهد، ایده انتشار فرهنگ آلمانی- ایرانی ا را می‌دهد، بلکه جناب ایشان بنده را هم که بیست سال است به کار ترجمه و فرهنگ‌پروری مشغولم، به کار واری دارم؟ آن هم به کار تألیف فرهنگ آلمانی- فارسی، بکنه به کار تألیف فرهنگ آلمانی- ایرانی که من دیگر نمی‌دانم چه صیه‌ای است. ناگذیم که بعد هم درباره این فرهنگ ربط و پاسب به هم آنچه هست نمی‌نمایانند. اصلاً به این فکر که آقای پاراحمد قصد سوء استفاده از فرصت به دست آمده را دارند، نبودم، تا‌آنکه دوستان ایران آبادینه تماس گرفتند و ضرورت پاسخ به برخی اظهارات آقای پاراحمد را گوش‌زد نمودند و هشدار دادند که قوانین نشر در ایران (۱۸ فقرات بسیار دارد و اگر اظهارات ایشان بی‌پاسخ

قابل توجه محققان، مؤلفان، مترجمان، شاعران و ناشران گرامی

مجمع جهانی بیت (ع) در نظر دارد در سال جاری اولین جشنواره کتاب سال چهارده معصوم (ع) را برگزار کند. در نخستین دوره از این جشنواره، برترین کسی که در طول ۲۳ سال بعد از ولادت اسلامی درباره چهارده معصوم (ع) تألیف، ترجمه و تصحیح شده است، انتخاب خواهد شد و به پدیدآورندگان آن، جوایزی نفیس تعلق خواهد گرفت.
همچنین، ناشران برگزیده در این زمینه معرفی و از ایشان تقدردهای خواهد شد.
لذا از کلیه محققان، مؤلفان، مترجمان، ناشران گرامی دعوت می‌شود، چنانچه در این زمینه آثار منتشر شده‌ای دارند، دو نسخه از آن را حداکثر تا تاریخ ۱۵ مردادماه ۱۳۸۱ به نشانی دبیرخانه ارسال کنند.

نشانی دبیرخانه:

تهران، خیابان استادانجام‌الهی روبروی هتل هیوز، پو، پست‌کد: ۱۷، مجمع جهانی اهل بیت (ع)، طبقه سوم، تلفن: ۸۸۲۲۰۶۰، شماره: ۸۸۱۲۳۲

دبیرخانه جشنواره کتاب اهل بیت(ع)

شرکت بین المللی تدارکات فلاحات مهر افشا
تهدیه کتاب: ۳ رزقال **میرحاج** **میرحاج** **میرحاج** **میرحاج** **میرحاج**
FIP
مشاورانند تخصصی:
Coutts
Stern Verlag
Napoleon
Everetts
U.M.I
A.L.S
A.V.S
و اکثر ناشران بین‌المللی

نشانی: خیابان جمهوری، خیابان سیدجعز، پلاک ۱۸، طبقه دوم، پ. ۹۰۰۷۰، کوی پارس، تهران
تلفن: ۸۸۷۸۶۶۶، ۸۸۷۸۶۶۷، ۸۸۷۸۶۶۷، پست الکترونیکی: F.I.P@Mehrs.net

۳ | رساله‌ها و مجله‌ها | تابان | www.tehban.com

شود. می‌بینید که ایشان برای کتابی که فقط و فقط وظیفه بخش آن را در ایران به عهده دارند چه برنامه‌هایی دیده‌اند و هم اکنون دارند روی فرهنگ بزرگتری کار می‌کنند و یا گفتن این حرف از همین حالا حق و حقوق آن را هم برای خود محفوظ می‌دارند. آن شامل‌الله که خیر است! ناگذریم که بنده به عنوان مؤلف این فرهنگ، برای مثال هر چه کشتیم «تلفظ آلمانی» در این کتاب نیایم، فقط می‌دانم که مدخل‌ها و معادل‌های فارسی فرهنگ را اولویسی کرده‌ام. نمی‌دانم شاید در راه برآین به تهران معجزه‌ای رخ داده و تلفظ آلمانی، هم به نسخه‌های که به دست ایشان رسیده افزوده شده است. والله اعلم.

اجازه بدعید سخن کوتاه‌کنم و در اینجا به مسأله‌ای اشاره کنم که به نظر من بسیار مهم است و شاید منشأ بیشتر گرفتاری‌های ما هم از آن باشد. ما‌سفانه در جامعه ما همه کسی به مقام و جایگاه و قابلیت‌های خود و بالطبع به محدوده کار و وظایف و حقوق خود قنوت نیست. همه، همه کاره‌اند، یک مدبر مؤسسه بخش کتاب، فعال و موفق کافی نیست، حتی باید نشان هم که تجربه و تخصصی دیگر لازم کارش است. باشد، درباره کتاب هم نظر بدهد، حتی اگر اثری باشد که ابراز نظر درباره آن دانش و دبیری بخواهد، بعد هم می‌تستیم به بحث و بررسی که چ‌ا‌وض‌حیت صحت نشر در کشور ما چنین است که هست.

اما درباره فرهنگ کوچک دوسویه فارسی- آلمانی و آلمانی- فارسی که من تألیف کرده‌ام و مؤسسه انتشاراتی لانگن شایت آن آلمان ناشر آن است و در نشرشان گلان ۲۰۰۰ نسخه به چاپ رسیده و حدود ۵۰۰۰ نسخه از آن ویژه بخش در ایران در اختیار مؤسسه زینایکده قرار گرفته است. تمام گفتش‌ها را من در چند گفت‌وگو با نشریات ایران و از آن جمله با «کتاب هفت‌ه‌زار» (شماره ۲۲، ۳۰ آبان ۱۳۸۰) روزنامه «معمشوری» (شماره ۱۹، ۲۷بهشت ۱۳۸۱) فرهنگ فر‌حی‌تی گرامی (شماره ۲۳، اردیبهشت ۱۳۸۲) و نیز در گفت‌وگو با فرداوی آزادی» (۱۸ مارس ۲۰۰۲) در میان گذاشتم و بخصوص به فکر اولیه تألیف فرهنگ و نیز به چگونگی تماس و مذاکره با لانگن شایت هم اشاره کردم که در واقع دو سال پیش از آنکه اصولاً مؤسسه زینایکده تأسیس شود صورت گرفت. عق‌ذ فراداد هم در سال ۱۹۹۷ یعنی درست یک سال پیش از آنکه به گفته آقای پاراحمد، مؤسسه زینایکده نمایانگی انحصاری لانگن شایت آلمان را در ایران داشته باشد.

میان انتشاراتی لانگن شایت و من بسته نشده. بنده به عنوان مؤلف این فرهنگ هیچ‌گونه مذاکره و قراردادی با مؤسسه زینایکده نداشته و ندانم و بر اساس فرآیند نشر در کشور آلمان فقط با مؤسسه انتشاراتی لانگن شایت قراردادی برای تألیف فرهنگ آلمانی- فارسی منعقد کردم که بر اساس نص همین قوانین حقوق معنوی هر اثر مادام‌العمر متعلق به پدیدآورنده و ورثه او است. بگذارید در خانه به این نکته هم اشاره کنم آقای

پاراحمد، مدیر مؤسسه زینایکده در گفت‌وگو با کتاب هفت‌ه‌زار، خاطرنشان کرده‌اند که تنها در جریان نمایشگاه کتاب اسمال در تهران حدود ۲۰۰۰ نسخه از فرهنگ آلمانی- فارسی را به فروش رسانده‌اند. یعنی چیزی نزدیک به ۳۰ درصد از کتاب‌هایی که برای بخش تهرانیشان می‌دهد که مؤسسه زینایکده در همین مدت کتاب ۷- سال- که از تأسیس آن می‌گذارد، تجربه بسیار کسب کرده و در بخش کتاب فعال و موفق است. بنده به سهم خود از فعالیت‌های مؤسسه زینایکده در بخش فرهنگ آلمانی- فارسی قدردانی و تشکر می‌کنم. مطمئن هستم که آقای پاراحمد تمام تلاش و کوشش‌ها را معروض به حوزه حرفه‌ای خود نمینمایند، می‌توان موفقیت‌های بیشتری نصیب ایشان و همکارانشان خواهد شد.

با احترام،
خورشید ناقد
آلمان- ۲۰ خرداد ۱۳۸۱

خانه سپانلورا

به موزه تبدیل کند

خورشیدناقد حراج خانهٔ سپانلورا روزنامه ایران خواندم و خشمگنم از دورده و شروطیبت تاکنون شبیه چنین تیرتی شاید در هیچ‌یک از روزنامه‌های کشورمان به چاپ نرسیده است و این خبر در نوع خود در مطبوعات ایران بی‌همتا است.

سپانلو چه‌راهی نیست تا نیاز باشد من درباره او چیزی بنویسم، من و سل هم‌دوره من با آثار او بزرگ شده‌ایم. اوشامو و پروخسگر تمام آشنائی در قلمرو ادبیات معاصر ایران است. هر چند چه‌راهی است. او را از درفش تاکنون هیچ منتقدی گفت‌ف نکرده است.

در کشور ما موزه‌های خانگی چندانی جا نیانداه است. از همین رو مدعیان افروانی نیز دیده‌ایم. خانه ملک الشمرای بهار و خانه ابوالحسن صدیقی به حراج رفت و خانه دکتر محمد معین و ابوالحمده حسیط طباطبایی در فراموشی مانده است...

خانهٔ سپانلو به نظر من یک موزه است. در خانه، شخصیت‌های فرهنگی چون جلال احمد، حسین دانش‌ور، احمد شاملو و... رفت و آمد داشتند. این تیر خود سپانلو بایش از ۲۰ سال‌کار حرفه‌ای در زمینه ادبیات در مقامی قرار گرفته است که توانییم از این خانه به عنوان موزه یاد بگیریم. توچه به شرایط پیش آمده برای سفایر از شخصیت‌رسم چهبهور دروغ است می‌بینیم تا نا تعین بوجه‌ای این خانه واژه تبدیل نشاید. شاهد حراج چنین خانه‌ای در این روزگار نامشیر ام‌دوارم در روزنامه ایران یک خبر استثنائی نیز به چاپ برسد. خانه سپانلو تبدیل به موزه می‌شود.

فرامرز طالبی

گزارش عالم‌لبنانی از نمایشگاه کتاب

قاضی عقیق شمس‌الدین از دیدار کنندگان خارجین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، گزارش کوتاه از این نمایشگاه در شماره اول ژوئن ۲۰۰۲ روزنامه‌التهار چاپ بیروت داده است.

در بخشی از این گزارش، نویسنده ضمن توصیف مهمان‌نوازی ایرانیان به نکاتی اشاره کرده است که ترجمه خلاصه‌ای از آن را می‌خوانید: «ایرانیان از جنبه ادبشیه و فرهنگ، احترام خاصی برای ملت لبنان قائلند. آنان من به عنوان فردی محبت می‌کردند که از بیروت یعنی پایتخت تألیف و نشر می‌آیم. قائلن سال ۱۹۹۹ را که برای حمایت حقوق معنوی در لبنان وضع شد ارج می‌نهندند. نسخه‌ای از آن را که به همراه داشتم دریافت کردند. در همایشی که به خاطر بررسی حقوق پدیدآورندگان برگزار شده بود، ادبشیه‌هایی نو در ارتباط با احترام به حقوق مؤلفان و فعالیت‌های دولتی در این زمینه ارائه شد، یکی از شرکت‌کنندگان همایش که از حوزه عظیمه قو حضور یافته بود گفت که حقوق مؤلف، همانند دیگر حقوق مادی و معنوی است که قه اسلامی برای انسان‌ها وضع کرده و با مانی شریعی سازگار است. قضای نمایشگاه، گستره‌ای وسیع، مش‌جر و سیزر زیاست که چشم‌اندازی از رتته کوههایی پوشیده از برف دارد و ساختمان‌های دلمی در اطراف آن برای عرضه کتاب بنا شده است. در این کشور رزیا‌نیوه ایرانیان را می‌بینی که برای دیدار از نمایشگاه، خرید کتاب آمده‌اند. ده‌ها هزار نفر هر روز، باری سنگین از کتاب را با خود از نمایشگاه بیرون می‌برند. حمایت دولت به منظور تحقیق قیمت کتاب‌های ارائه شده، در این استقبال چشمگیر مردمی چسبا می‌تأثیر نیست. اما هر که از ایران دیدن می‌کند نمی‌تواند نقش زن ایرانی را در زندگی اجتماعی ایران‌آباد دیده نگارد. از مهمانداری هوشیانه و نام‌وسر مجز و پرواز و با پذیرش هتل تا فعالیت‌های اجرایی همایش‌ها در بیان فعالیت‌های چشمگیر زنان را دید. حدود ۳۰ درصد از کسانی که مشت با تمام توان توبیل می‌بینی از بانوان ایرانی‌اند. در یک کلام، زن در ایران، دوشادوسر مرده امور روزانه زندگی و فعالیت‌های سازنده اجتماعی می‌پردازد»

رئیس جمهوری چند کتابخانه را افتتاح کرد

رئیس جمهوری در سفر به استان اردبیل چند کتابخانه را در این استان افتتاح کرد. کتابخانه‌های عمومی شماره آتیر، تبار، کوراثیم و مشکین شهر، در این سفر افتتاح شدند و مجتمع‌های فرهنگی و هنری و نیز کتابخانه مشکین شهر، پارس آباد و نیز کتابخانه مرکزی اردبیل و کتابخانه عمومی کوثر علیا مورد بازدید ریاست محترم جمهوری و مسؤولان همراه قرار گرفتند. همچنین از سوی ریاست جمهوری اعتباری برای احداث یک کتابخانه در یکی از روستاهای محروم بخش نمین اردبیل اختصاص یافت. با افتتاح این کتابخانه، ماه نهداد کتابخانه‌های استان اردبیل به ۲۵ باب می‌رسد.

سازگار نژاد، ممیزی باید بر عهده نویسندگان و ناشران باشد

با این نژاد افرو، در دوره ای مآشده افتراق میان حاکمیت دینی را دارد، اما باید بدیریم که دینی بودن یک نظام سیاسی و فرهنگی بودن نظام، نقصی افزایشی دارد و رفتارهای اخیر با اهل فرهنگ و قلم در شان چنین نظامی نیست.

نماینده مردم شیراز در مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: در دوره ای مآشده افتراق میان حاکمیت و اهل قلم بر وجهی پس از دوم خرداد ۷۶ میان این دو، بتدریج نوعی امتداد سازی صورت گرفت که پاسخ مسؤولان اهل فرهنگ و قلم و نوآوری‌های آنان متناسب با نیازهای جامعه را در پی داشت، اما اطفاقت اخیر همه این دستاوردها و آشنی میان اهل فرهنگ و حاکمیت را تهدید خواهد کرد. سازگار نژاد افرو، با برداشت خشک یک فاضی از قانون و بدون در نظر گرفتن روح فرهنگی حاکم بر

ابراز همدردی کتاب هفته با آسیب دیدگان زلزله

دست اندک کاران نشریه کتاب هفته به منظور همدردی با آسیب دیدگان زلزله استان‌های قزوین و همدان یک روز از حقوق ماهیانه خود را به ستاد کمک رسانی به زلزله زدهگان اهدا کردند.

نقد و بررسی کتاب فرزنان

«کودکی ناتالی ساروت» تقدیمی شود

کتاب «کودکی ناتالی ساروت» در نشست کتاب ماه ادبیات و فلسفه نقد بررسی می‌شود.این نشست با حضور مهشید نونهالی، مترجم اثر، دکتر فریده علوی، عضو هیأت علمی گروه فرانسه دانشگاه تهران و دکتر عباس بزمیان مترجم و منتقد، سهشنبه یازدهم در خانه کتاب برگزار می‌شود.

انتصاب فؤاد کریمی

طی حکمی از سوی اسدالله جلی میگرد کل چاپ و نشر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، فؤاد کریمی به سمت مشاور چاپ و نشر افراه کل منصوب شد.

تسلیمت
جناب آقای فرید مرادی مدیر نشر آتیه
در گذشت مادر گرامیمان را به شما و خانواده محترم تسلیت می گویم . بقای عمر بازمادگان را از عداوتند محال آرزو منمیدم .
شورای سرپرستی و تحریر به کتاب هفته

دکتر پورنجانی: روند توقیف کتاب نگران کننده است

شکستن مرزهای قانونی به حد قابل امنتت حوزه فرهنگ را به مخاطره می‌اندازد.

اسد پورنجانی رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس با بیان این مطلب در جمع خبرنگاران پارلمانی در رابطه با توقیف اخیر کتاب گفت: اصولاً این روند نگران کننده است. هر جا به لحاظ قانونی یک مرجع دارد تا حال بر اساس قاندهای مسائل کتاب چگونگی شده و این نامه نظارت بر نشر کتاب حاکم بوده است. وی با تأکید بر اینکه این قانون در حال حاضر مخدوش شده است، افزود: اگر اساساً تشبیهی در تشخصی هیأت نظارت در ممیزی با بررسی کتاب مشاهده شود، باید از همان طریق موضوع پیگیری شود. وی اظهار داشت: متأسفانه برداشت مادر کمیسیون از سوادت اخیر این است که اقدامات انجام شده اراجع به برخی کتاب‌های منتشره دارای مجوز شدت

این مسأله مسلمانه نفع کشور نخواهد بود. وی در پاسخ به این سؤال که چرا چنین سیاستی اعمال می‌شود، اظهار داشت: دلیلش را باید از مسؤولان دستگاه قضایی پرسید. پورنجانی با اشاره به گزارش معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از روند برخورد با کتاب

سازگار نژاد، ممیزی باید بر عهده نویسندگان و ناشران باشد

کتاب، نمی‌توان به سراغ اندیشه رفت و حضور قوه قضاییه و سازمان بازرسی در حوزه نشر نه تنها تأمین کننده امنیت فکر و اندیشه نیست، بلکه تهدیدکننده آن است. عضو کمیسیون فرهنگی مجلس افزود: کمیسیون فرهنگی مجلس و یوزه کمیته فرهنگ و هنر در یکی دو ماه اخیر نشست‌های متعددی با اهل قلم از یک سو و مسؤولان وزارت ارشاد از سوی دیگر داشته‌است و ضمن ابراز نگرانی از مسائل اخیر، اعلام کرده که این شیوه‌ها را مشروع و قانونی نمی‌داند. نماینده مجلس شورای اسلامی افزود: کسانی باید ممیزی کتاب را بر عهده گیرند که از سطح نویسندگان و ناشران باشند و حاکمیت باید این کار را به اهل خود واگذار کند و دولت و قوه قضاییه فقط نظارت عالی داشته باشند.

جزئیات حمایت از حضور ناشران در نمایشگاه فرانکفورت

پیدا نمی‌کنند از طریق آژانس‌های ادبی مورد حمایت قرار می‌گیرد.

ارائه خدمات ثبت نام و ویزای ناشرانی که فقط قصد بازدید از نمایشگاه را دارند از دیگر تسهیلاتی است که دفتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی در اختیار ناشران قرار می‌دهد. پنجاه و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت مهرماه امسال برگزار می‌شود.

خبرنامه انجمن اسلامی ناشران ماهنامه می شود

نامه ای از معاونت مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خواستار صدور مجوز برای این ماهنامه شده است.

نویسندگان و ناشران برگزیده به نمایشگاههای جهانی کتاب اعزام می شوند

نویسندگان و ناشران برگزیده نمایشگاه کتاب در سال جاری با حمایت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به نمایشگاههای جهانی کتاب اعزام می‌شوند. محمدعلی شاعفی مدیر دفتر مجامع و امور بین الملل معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام این مطلب گفت: حضور نویسندگان و ناشران ایرانی در نمایشگاههای بین‌المللی کتاب باعث می‌شود تا اصحاب قلم از نزدیک در جریان آخرین دستاوردهای حوزه نشر قرار گیرند و همچنین با دیگر نویسندگان جهان به تبادل اندیشه بپردازند. وی افزود: یکی دیگر از برنامه‌های ما این است که اگر ناشرانی خوششان توانند در نمایشگاههای جهانی کتاب شرکت کنند، ما کتاب‌هایشان از طریق آژانس‌های ادبی تبلیغ بازاریابی‌ای شود. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هزینه تبلیغات و بازاریابی کتاب‌های آنها را به آژانس‌های ادبی می‌پردازد.

در انجمن آثار و مفاخر فرهنگی برگزار شد

پاسدانشان مقام علمی پروفسور عابدی

مراسم بزرگداشت پروفسور سید امیرحسن عابدی، استاد دانشگاه دهلی هند، در انجمن آثار و مفاخر فرهنگی برگزار شد.
در این مراسم که دکتر حسن حبیبی، دکتر غلامعلی حداد عادل و جمعی از استادان دانشگاه حضور داشتند، دکتر فتح الله محتجایی و دکتر اظهار دهلوی استاد دانشگاه جواهر لعل نهرو، پیرامون پژوهش‌های استاد عابدی در گستره فرهنگ و ادب فارسی و تألیفات ایشان سخنرانی کردند.
همچنین دکتر مهزی باقری، استاد دانشگاه تبریز درباره مطالعات تطبیقی زبان و ادب ایران و هند سخنانی را ایراد کرد. در پایان مراسم لوح تقدیر با نشان زرین و هدیه انجمن توسط دکتر حبیبی، دکتر حداد عادل و استاد محتجایی به دکتر عابدی اهدا شد.

دکتر پورنجانی: روند توقیف کتاب نگران کننده است

احساس ناامنی و اضطراب را در بین مؤلفان و ناشران به وجود آورده است. وی نتیجه فروری این برخوردها را باز شدن زمینه‌های پنهان برای نشر افکار و تشبیه داد و بپاش است به عنوان صیانت از مسؤولیت قانونی و حفظ شان دستگاهها این موضوع را سریعاً جمع کنند.

پورنجانی در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه گفته می‌شد مسأله فراتر از یک برخورد بوده و سازمان تبلیغات اسلامی دنبال گرفتن ممیزی کتاب از وزارت ارشاد و قرار دادن آن زیر نظر این سازمان است، گفت: من اطلاع چندانی ندارم و این مسأله را باید از سازمان تبلیغات پرسید.

وی در پاسخ به سؤال دیگر مبنی بر اینکه سازمان تبلیغات می‌خواهد حداقل ممیزی کتاب‌های دینی را در اختیار بگیرد، اظهار داشت: قانونی که الان مبنای عمل است، ضوابط نشر کتاب مصوب شورای انقلاب فرهنگی است که چنین چیزی در آن مطرح نبوده و نیست.

رئیس کمیسیون فرهنگی افزود: محضورت بچگري وجود دارد و آن، قانون و وظائف وزارت بحث کتاب و فرهنگ مکتوب است. مگر می‌شود وظیفه قانونی را به جای دیگری داد؟ وی تصریح کرد: شورای انقلاب فرهنگی صرفاً ضوابط قانونی را تعیین کرده و نمی‌شود چیزی را که قانون وزارت ارشاد تعیین کرده، تغییر دهد.

نماینده تهران خاطرنشان کرد: ممکن است نمایانی باشد که مسؤولیت بررسی کتاب‌های دینی را به سازمان تبلیغات دهد. البته خود وزارت ارشاد این کار را به نوعی انجام می‌داد و بررسی کتاب‌های دینی را عموماً به اداره کل ارشاد که به اعتبار استاده از کارشناسان دینی می‌پسرد. وی در پاسخ به سؤالی از وزارت ارشاد مبنی شرح وظایف و تمرکز آن قلمرو فرهنگی به لحاظ تبلیغ نشر و سیاست و افزود: در حال حاضر به هر دو چشمه خدشه وارد شده است. نکته این است که فرض کنیم دخلفی صورت گرفته، گرچه من این خلف را قبول ندارم و دو کتاب مورد نظر سازمان موسیقی ایران و زنان پرده‌نشین و… برگرفته از آثار است که فعلاً منتشر شده است. پورنجانی مشکل مهم را عدم آشنایی نشر به یک دستگاه رسمی کشور دانست و گفت: در حالی که ناشران مجوز دریافت کرده، ناشر، مؤلف و نویسنده مورد تعقیب قرار می‌گیرد و کل اظهار نظرهای دستگاههای اجرایی زیر سؤال می‌رود. به این ترتیب سنگ روی سنگ بند نخواهد شد.

مترجم آفریقایی تفسیر المیزان در گذشت

علامه سیداعترضوی مترجم تفسیر «المیزان» علامه طباطبایی به زبان انگلیسی، پنجشنبه گذشته در دارالسلام پایتخت تانزانیا درگذشت. به گزارش مجمع جهانی اهل بیت، این عالم بزرگ شیعه در از معروف ترین چهره‌های مذهبی و فرهنگی در آفریقا به شمار می‌آمد. بیش از هفتاد جلد کتاب را در ترویج مکتب اهل بیت تألیف و ترجمه کرده و همچنین ۲۸ مسجد و ۲۲ مدرسه را در تانزانیا بنیان نهاده بود.

حسین قندی از اساتید رشته روزنامه‌نگاری دانشگاه علامه طباطبائی است. تاکنون زود روز کتاب‌های متعددی پبسی او تألیف کتاب دیگری به نام بهترین نویسی و وادو است هدف خود را تألیف کتاب‌های آموزشی کاربردی عنوان می‌کند. وی طرح جامع موضوعات دیگری از جمله خبر نگاری در فضای روزنامه‌نگاری «اربابی تألیف کتاب در آینده در نظر دارد

این هنر با ایرومان کتاب‌های آموزشی ارتباطات و وضعیت آن گفت وگویی انجام داده‌ام که در قیل می‌خوانید:

وضعیت کتاب‌های منتشر شده درباره ارتباطات را چگونه ارزیابی می‌کنید؟
شود کتاب درباره ارتباطات در ایران منتشر می‌شود. این کتاب‌های آموزشی است که مختص دانشگاهها و انکرا ترجمه هستند. از کتاب ژئوپلیک اطلاعات که در ایران حدود ۱۰سال پیش منتشر شده تا جامعه‌شناسی ارتباطی که ترجمه آقای سرخوشی است همه ترجمه هستند. در زمینه‌های نظری ارتباطات کمتر تولید وچیده داشته. دلیل آن هم این است که رشته ارتباطات در ایران بسیار جوان است البته در این سالها خیلی پیشرفت داشته ولی نیاز به دانشند در این باره همچنان وجود دارد. دوره‌های کارشناسی ارشد و دکرا چندسالی است که افتتاح شده‌است. بلازم تعذیه علمی ما از آن سوی مرزهاست به یک صورتی کتاب‌های که ترجمه می‌شوند یا ترجمه مقالاتی است که اساتذان در اختیار دانشجویان این رشته قرار می‌دهند. ما در زمینه کار روزنامه‌نگاری اینگونه فکر می‌کنیم که اگر کسی دست به کاری زد دیگر آن سلسله نامه‌شده و اولین آخرین اثر است در حالی که خارج از ایران اینگونه نیست به طوری که در سال‌های اخیر چیزی حدود هفده مجده ما از آن سوی مرزهاست به یک صورتی کتاب‌های همان چیزهایی را که ما می‌پایم نوشته‌اند ولی از خلایق خود برای ارائه نوعی روش آموزش استفاده می‌کنند.

من خیلی علاقه‌مندم بدم که مقاله نویسی را از نگاه ژورنالیسم ببینم ، زیرا مقاله نویسی را از نگاه انشایی و پدیداروند نگاه می‌گردیم ولی باید معلوم می‌شد که چرا برخی نوشته‌ها غصبر، بعضی سرفاله بعضی مقاله - هستند باید حتما فرقی بین آنها وجود داشته باشد. - بررسی‌ها و نمونه‌هایی که جمع آوری کردم متوجه نظرات اینها به محاذ تکنیک آموزشی شدم. این به من کمک کرد که یک تقسیم بندی ژورنالیستی درباره جایگاه مقالات در روزنامه‌ها ارائه کنم و نوع دانش که بعد از چاپ این کتاب شخص دیگری در این باره نمی‌گردد فکر کنم. زیرا استفاده‌م در این است که نوشتن را می‌نامی اموعت می‌شود فکر کردن را اصلاح کرده یعنی افرادی که مقاله می‌نویسند یا آموزش راههای کسب اطلاعات و با توجه به قلم خود فرد مقاله‌اش را به یک مقاله خوب تبدیل کند. به هم سران این کار تألیف کتاب به شکلی که باید صورت گیرد یعنی اگر کسی کنفی را تألیف کرد

تجدید

آمار وضعیت نشر کتاب های

علوم اجتماعی

۶۶ عنوان کتاب در حوزه علوم اجتماعی از ۱۳۷۳ تا ۲۸ خرداد منتشر شده است که از این تعداد ۳۳ عنوان در حوزه کودک و نوجوان بوده‌اند. ۳۹ عنوان از کتاب‌های این حوزه در بخش بزرگسالان تألیف و ۱ عنوان ترجمه بوده که در کل ۱۰۷ هزار ۲۰۰ جلد کتاب به بازار عرضه شده است. نیز در بخش بزرگسال ۲۹ عنوان چاپ اول و ۱۲ عنوان تجدید چاپ شده است.

صاحب اول و آخرش خودش است و شخص دیگری واردین حیطه نمی‌شود در حالی که می‌توان در هر زمینه‌ای مثل نقد، مقاله و... چندین کتاب نوشت. ازجایب کتاب دکتر محمدزاد که در دهه ۵۰ منتشر شد تا سال ۷۸ که کتاب روزنامه‌نگاری نوین در آرم مجری حدود ۳۸ سال است که استادی کتابی در این زمینه منتشر کرده بود.

وقتی کتاب روزنامه‌نگاری نوین در آرم خیلی مورد استقبال قرار گرفت، بخصوص دکتر محمدزاد که ما را تشویق کردند و اذعان داشتند که این کارها باید صورت بگیرد زیرا پاینده‌ها و نگاهها تغییر کرده است.

در مورد کارهای آموزشی ما هنوز با مشکل مواجهیم

● حسین قندی: خیلی علاقه مند بودم که مقاله نویسی را از نگاه ژورنالیسم ببینم ، زیرا ما مقاله نویسی را از نگاه انشایی و پدیدارو ن نگاه می‌کردیم

این کتاب‌های اندکی که در آرم‌ده از نظر من آموزشی نیست. زیرا کتاب‌های آموزشی را باید بتوان بدون استاد و آگرفت. ما در زمینه‌های تئوریک ارتباطات اگر صاحب فکر و نظر شویم و تئوری‌سازی یا توجه به فرهنگ و نوع نگاه و حکومت صورت گیرد می‌تواند تئوری‌های مستحکمتری در جهان سوم و کشورهای اسلامی شکل بگیرد. اگر ما تولیدکننده فکر در زمینه ارتباطات باشیم می‌توانیم امیدوار باشیم که در جهان حرفی برای گفتن و من هرگاه ارتباطات نیز اقتصادی شد آن وقت هم از نظر گسترش آن در ایران نباید داشت.

کتاب روزنامه‌نگاری نوین به چه سالی بر می‌گردد و چند روزی جدید در آن ارائه شده است؟
در این کتاب سعی شده با توجه به تجربه و کلید موفقیت روزنامه‌نگاری در شناخت خبر به خبر نویسی و تولید آن پرداخته شود. دکتر تولید خبرها وقتی است که اتفاقی افتاده و خبرنگاران با چند نفر گفت‌وگو می‌کنند. در صورتی که این اصلا تولیدی نیست. آنچه که ما نیاز داریم یکی نگاه به خیر است. دربرسه اتفاق خبر تا وقتی که به مخاطب می‌رسد نقش خبرنگار بسیار پررنگ است. در این ولی در دنیا نقش خبرنگار بسیار پررنگ است. در این

حسین قندی استاد رشته روزنامه نگاری در دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه علامه طباطبایی:

کتاب‌های رشته ارتباطات آموزشی نیست

کتاب من و دکتر بدیع هدذغان ابتدا شناساندن خیر است و بعد ارائه تکنیک‌های مختلف است. امروزه یکی از مباحث دنیا گزارش نویسی است در حالی که در ایران گزارش‌های ما همیشه یک نگاه دارد و به یک جنبه می‌پردازیم : تقسیم بندی های ما در گزارش نویسی تقسیم بندی‌های درستی نیست. در این کتاب این واقعیت را که در جهان معاصر ما و آن چیزی که در مطوعات غرب به چشم می‌خورد تحقیقی انجام دادم ، با بنیم ، در ضمن نگاه ایرانی رایه قضایای نیز یاد می‌دهیم. روزنامه‌نگاری در همه جهان یک زبان دارد ولی در ایران و در این کتاب خواستیم به آن رنگ و بوی ایرانی بدیم و مخاطب بسند خودمان کردیم. امروزه در دنیا نگاه دیگری به روزنامه نگاری دارند . آنها معتقدند که با آمدن روزنامه‌نگاری دیجیتال، روزنامه‌نگاری مکتوب کتاب می‌رود در حالی که من اصلا به این معتقد نیستم. اگر قرار بر این بود کتاب نیز از بین می‌رفت. بعد از عصر کهکشان گوشتیگ تا حالا خیلی از افراد معتقد بودند که فرهنگ مکتوب از بین می‌رود در حالی که این نشد و نمی‌شود. تکنولوژی و فن آوری می‌تواند وسیله‌ای برای سرعت بخشیدن به کار روزنامه‌نگاری مکتوب باشد.

دراوان و در رشته ارتباطات جای خالی چه کتاب‌های بیشتر احساس می‌شود؟

در زمینه روزنامه‌نگاری یک بحث کثرت است. وقتی در کار روزنامه‌نگاری با چالش و افکار و اندیشه‌ها آشنا می‌شویم مسلماً در کار کمک خواهد بود. وقتی یک کتاب وجود داشته باشد مسلماً همان یکی ارائه می‌شود ولی اگر پنج‌گانه وجود داشته باشد نیز همان‌ها خوانده می‌شود و از تجربه باید روزنامه‌نگار بهره‌مند می‌شویم زیرا از نظر من کسی باید کتاب نویسد که در زمینه ارتباطات حداقل چند سالی در این کار بوده باشد.

در بخش تئوریک نیز به همین صورت است ، ما هنوز در این زمینه از کتاب‌ها و منابع خارجی تعذیه می‌کنیم. اگر در دوره‌های دکرا و کارشناسی ارشد از متداوم منابع خوب و اساسی خارجی استفاده کنیم و آن نظریات را آموزش دهیم در چند سال آینده نظریه پردازان و افراد متخصص وارد جامعه خواهند شد.

از نظر شما کتاب‌هایی که تاکنون تألیف شده چندتر کتاب‌سازی بوده و چندتر به موضوعات و روش‌های جدید اشاره کرده‌اند؟
متأسفانه بعضی از دوستان و دانشجویان ما که فارغ التحصیل می‌شوند می‌خواهند ایک شبه و سلساله رودند ، البته جامعه اینگونه کتاب‌ها را پس می‌زند. وقتی با دانشجویان از کتاب‌های منتشر شده صحبت می‌کنید آنها کتاب‌ها را اگر پیش می‌کنند، کتابی که باقی می‌ماند این است که آیا مجاریزه که این کار را بکنیم، اینکه ما نمونه‌هایی را جمع آوری کنیم و در یک مجموعه ارائه دهیم خوب است ولی اینکه بتوانیم تئوری درباره آن ارائه دهیم مسأله است. آیا این نوع کتاب‌ها که جمع آوری مجموعه‌ای از گزارش‌ها و مصاحبه‌های افراد مختلف است می‌تواند به جامعه ما در این شرایط زمانی و مکانی کمک کند.

نظریه اجتماعی رسانه‌ها

رسانه‌ها و مدیتریه ، جهان ب نامپسون، مسعودی، انتشارات سروش، چاپ اول، ۱۳۸۰، ۲۰۰۰ صفحه

نویسنده در این کتاب در ۸ فصل با تحلیل موضوع هایی همبسته مثل ظهور تعامل رسانه‌ای، به وجود آمدن اشکال جدید، روایت پذیری رسانه‌ای و پیدایی شبکه‌های جهانی ارتباط، دگرگونی سنت، شکل پذیری مجدد فرآیند خود - شکل دهی و منش رو به تغییر حوزه عمومی استدلال خود را به منصفه ظهور می‌رساند. نامپسون با برآورد دقیق اهمیت رسانه‌های عمومی در زندگی اجتماعی مدرن، در صف مقدم پژوهشگران و منتقدان این حیطه قرار دارد.

تجدید

بحران در اقتصاد جهانی

بحران در اقتصاد جهانی گزارش ویژه درباره اقتصاد جهان ۱۹۸۰ تا ۱۹۹۸ است هم حسن مرتضوی، چاپ اول، ۱۳۸۱، نشر افروز، قطع رقو، ۲۳۰ صفحه، ۲۰۰۰ تومان

در این کتاب که

تحلیلی از اقتصاد جهانی سال ۱۹۸۰ تا ۱۹۹۸ است هم

توسعه عصر طلایی مورد بررسی قرار گرفته و هم زکود طلایی پس از سال ۱۹۹۳.

بنیاد نظری سیاست در جوامع چند فرهنگی

بنیاد نظری سیاست در جوامع چند فرهنگی، سیدعلی حسینی بهشتی، انتشارات بنگم، چاپ اول، ۱۳۸۰، ۲۰۰ صفحه، قطع رقو، ۲۰۰۰ تومان
این کتاب به بعد خاصی از مسأله گوناگونی فرهنگی نظر دارد. پرسش اصلی که فصل‌های این کتاب از طریق بررسی نقادانه مناظره مشهور

مابین لیبرال‌ها و جامعه‌گرایان به دنبال یافتن پاسخی برای آن می‌باشد. سنیای اخلاقی فرآیندهای

تقسیم‌گیری سیاسی در اجتماعات امروزی است که به لحاظ فرهنگی متخلف هستند. گوناگونی فرهنگی که مفاهیم متفاوت از خود و مطالبات برخاسته از هویت‌های فرهنگی گوناگون به میان می‌آورد.

گفتارهایی پیرامون شناخت مناسبات اجتماعی

گفتارهایی پیرامون شناخت مناسبات اجتماعی، دکتر منوچهر آشتیانی، نشر فرهنگ، چاپ اول، ۱۳۸۰، ۱۲۰ صفحه، قطع رقو، ۲۸۷ صفحه
این کتاب مجموعه‌ای از یادداشت‌های نویسنده طی سال‌های ۱۳۵۷ تا ۱۳۷۸ است که در دو بخش جمع آوری شده است. بخش نخست به طرح و شرح موضوعاتی نظیر گفت‌وگویی تمدن‌ها، تحزب و توسعه سیاسی و جامعه‌شناسی اختصاص دارد. در بخش دوم طی سه مقاله با عناوین مسأله مشارکت در جامعه شناسی شناخت- نظری فلسفی بر ارتباطات اجتماعی - جامعه‌شناسی شناخت- و چالش‌های اجتماعی - تاریخی عصر سامانیان و بازتاب اندیشه‌ای آنها در معرفت‌شناسی این سیاه و قلمرو جامعه‌شناسی شناخت را در بر می‌گیرد.

نظریه اجتماعی نوین

نظریه اجتماعی نوین، پرمای اس کوهن، یوسف قزاقی، شرکت سهامی انتشار، تهران، چاپ اول، ۱۳۸۱، قطع رقو، ۲۵۰۰ صفحه، تورمان، ۳۳۳ صفحه
پروفسور کوهن سعی کرده از ترکیب و تلفیق اندیشه‌های متفاوت تفکرات جامعه‌شناسی، روش‌شناسی و تئوریک ارائه دهد که زمینه‌های فراوانی را می‌پوشاند. به همین منظور قسمت‌های نظریه‌های اجتماعی معاصر کلاسیک را گردآوری کرده و به روال نوین وایتکاری تجزیه و تحلیل می‌کند.

سعی کرده از ترکیب و تلفیق اندیشه‌های متفاوت تفکرات جامعه‌شناسی، روش‌شناسی و تئوریک ارائه دهد که زمینه‌های فراوانی را می‌پوشاند. به همین منظور قسمت‌های نظریه‌های اجتماعی معاصر کلاسیک را گردآوری کرده و به روال نوین وایتکاری تجزیه و تحلیل می‌کند.

یادداشت

رضا تیری

جایش های انتخاب کتاب، مَلاَمین رمان ها شما می خواهیدرمان بخوانید اما...

شاید برای شما پیشی آمده باشد که سرگردان مانده باشید که به چه نوع رمانی علاقمندید؟آشاید شما رمانی تاریخی را به دست گرفته‌اید، بیست صفحه از آن را خوانده‌اید و دیگر تمایلی برای ادامه آن نداشته‌اید. یا رمانی علمی-تخیلی را که به شما هدیه شده است وری زده‌اید و هیچ انگیزه‌ای برای خواندن آن نداشته‌اید.

واقعیت این است که هر رمانی یک جهان است، جهانی که در آن زندگی متفاوتی در جریان است، و کسی که می‌خواهدرمان بخواند،اول باید بداند می‌خواهد در چه جهانی (جهانی ذهنی در متن زندگی کند.عوماًرمان‌ها را می‌شود در چند بخش تقسیم‌بندی کرد.

رمان های عاشقانه، رمان های تاریخی، رمان های اجتماعی،رمان های سیاسی، رمان های فرمالیستی و رمان های جنایی.

شما با شنن نوع مختلف از رمان روبه‌رو هستید، در این مرحله باید به ذهنیات و احساسات خودتان مراجعه کنید.

آیا شما آدمی هستید که به مسائل پیرامون خود علاقه دارید؟ رمان های مختلف از رمان رومیرو هرمنان و زنان بزرگ تاریخ چطور زندگی کرده‌اند؟ و یا شاید اصلاً دوست دارید در دنیایی رمانتیک زندگی کنید و یا اینکه به دنبال رمان‌هایی هستید که شما را با فرم‌های جدید و پیچیده آشنا کند.

در هر حال رمان درجه‌ای است به آرزوها و رویاهای و افکار آدمی و شما چنانچه با این آرزوها و افکار همسو باشید، به راحتی می‌توانید از لذت خواندن یک رمان و مشارکت در جهان ذهنی آن، بهره‌مند شوید. پس چنانچه شما درونیات و افکار خود را بشناسید، می‌توانید نوع رمان‌هایی را که به آن علاقمندید پیدا کنید و وقتی خودمان بتوانیم کتاب‌های مورد علاقه‌امان را بشناسیم و انتخاب کنیم، مطمئناً می‌توانیم به کورگامان هم در انتخاب کتاب کنیم.

ما انسان‌های تنهایی هستیم و می‌شود تنهایی را با دوستی و آشنی با کتاب، پر کرد...

طرح

شماره ۴۹، شنبه ۸ تیر ۱۳۸۱ ۶

چند لحظه پشت ویتربین کتاب

گفت و گو با یزدان سلحشور-روزنامه‌ساز

● **سلحشور: باید مواظب باشی که ناشر و مؤ لف و در عین حال، منتقدان آن مؤ لف و باز هم مخاطبان موافق آن مؤ لف ناراحت نشوند**

باشد، هم گیاهخوارها از آن استفاده کنند، هم گوشته‌خوارها از آن استقبال کنند... دیوانگی محض است اما خوب، لذت‌بخش هم هست.

یکی از موارد خاص؟

یک بار می‌خواستیم فیلم‌نامه‌ای را که متعلق

به سینماگری بسیار عزیز بود معرفی کنیم؛ از مصاحبه‌ای که بتازگی انجام داده بود پر از گله و شکایت از شرایط فیلمسازی در این مملکت بود

کمی کوتاه‌هایک حروفچین کتاب

چیدن حروف و تولد کتاب‌ها

آغاز کردم. چون یکی از بستگان نزدیکم قبلاً حروفچین بوده‌نسبت به این کار آشنایی قبلی داشتم. متنی را که حروفچینی می‌کنید، پس از چاپ می‌خوانید؟ چون مطالبی که برای حروفچینی داده می‌شود، ضمن حروفچینی مطالعه می‌کنم معمولاً پس از چاپ آن را نمی‌خوانم، مگر اینکه نظم را جلب کرده باشد. آخرین کتابی که حروفچینی کردید چه بود؟ زنان همیشه از خانم پوران فرخزاد.

و مشکلات کار؟

هر شغفی مشکلات خاص خودش را دارد.اولین مشکلی که برای هر حروفچین باسابقه‌ای وجود دارد، ایجاد آرتروز در گردن، انگشت‌ها، مفاصل و ساعد

یک اتفاق دوبارک

شماکه کتاب می‌خوانید ،لطفاً چندلحظه ورق نزنید

سرسبزی پارک و سگوشن را دوست دارم، برایم لذت خاصی دارد که در چنین محیطی مطالعه می‌کنم. می‌دانید، انگار باغ خودم است!

چند ساعت در روز کتاب می‌خوانید؟

ساعت چهار تا هشت، خوشبختانه هوادیر تاریک می‌شود.

چه تجربه‌ای از کتابخوانی در پارک دارید؟

منأسفانه گاهی مورد تمسخر عده‌ای قرار می‌گیرم، متلک می‌گویند، به آدم لقب می‌دهند! وقتی جوان‌ها مسیر مشخصی برای زندگی نداشته باشند، با کتاب آشنا نشاندن و مهمتر از همه فکر کنند کتاب یک چیز انفرادی و خاصی است و فکر کنند آنها نباید کتاب بخوانند، طبیعی است که کتاب خواندن، بخصوص در مکانی عمومی، برایشان قابل تمسخر باشد.

چه نوع کتاب‌هایی می‌خوانید؟

من بیشتر کتاب‌های فلسفی می‌خوانم، گاهی هم رمان می‌خوانم.

گفتید چهار ساعت در پارک کتاب می‌خوانید. در این مدت چند صفحه می‌خوانید؟

اگر کتاب‌های فلسفی باشد و احتیاج به فکر داشته باشد، حدود پنجاه صفحه، اگر رمان باشد، حدود سیصد صفحه.

کتابی که الان دارید می‌خوانید چیست؟

یک مجموعه داستان است به نام «صدای دخترم»، اثر جلیل شاه چشمه.

پارک اوستا کتابخانه دارد؟

نه.

اسم شما؟

جواد ماه فروش هستم سی ساله.

استفاده کردم و حتی به بوستر ویژه فیلم- که به

شکل آکبسی نسلیت فیلمساز بود. اشاره کردم. بلافاصله بعد از چاپ، فریاد اعتراض ناشر سرخ‌ازیر شد به دفتر روزنامه که چرا ما سیمناگر مورد نظر را بخراب، کرده‌ایم. این ناشر، حتی مصاحبه‌های مؤلف خود را نتوانده بود و البته مجبور شدم که توضیح بدهم... گرچه فایده چندانی هم نداشت. از کتاب‌هایی که معرفی می‌کنید خودتان هم استفاده می‌کنید؟

منأسفانه... اغلب خیر! در نسخه‌ای که به روزنامه می‌رسد یک نسخه سهم کتابخانه روزنامه است و نسخه دیگر نیز، سهم آرشیر اوسرویس فرهنگی، «چاپ باید کرد... اگر تصمیم پاشما بود ترجیح می‌داید چه نوع کتاب‌هایی را معرفی کنید؟

ادبیات و سینما را فقط!

کتاب‌های خودتان را هم معرفی کرده‌اید؟

«در آینه» را که کاری تحقیقی بوده درباره نادریور، نه! دوستم آقای سایر حمدی زحمتش را کشیدند اما مجموعه شعر «خدا حافظ پریان را خودم معرفی کردم و تقدیر بد نوشتم که بعضی‌ها که نمی‌دانستند، خدا را شکر کردند که یک نفر پیدا شده و با سلحشور برخورد کرده است.

دست می‌باشد که به مرور در این تواری ایجاد می‌شود. در معرض اشعه کامپیوتر قرار گرفتن، از دیگر

مشکلات موجود در این کار است چون حداقل پیش از ۶ ساعت در روز در معرض این اشعه ما قرار

می‌گیریم که بعد از مدت زمانی اثرات خود را بروز می‌دهد. نخستن طرالی‌ها هم باعث ایجاد ناراحتی‌هایی در ناحیه کمر ووزان‌ها می‌شود.

کتابی بوده که آن خیلی دوست داشته باشید و آن را حروفچینی کرده‌اید؟

در میان کتاب‌هایی که تا به حال حروفچینی کرده‌ام، بیش از همه از حروفچینی اشعار و ترجمه‌های احمد شاملو لذت بردم.

نگاره
<div>روسلو آلمیان</div>

حزن پنهان!

آنچه که تا امروز بر ادبیات پیشروی اکثر کشورها تأثیر مثبت گذاشته، سعی در ایجاد

حرکتی جمعی و به دور از هرگونه هیاهوی شخصی و دیگر گریزی بوده است. تا آنجا که می‌دانیم پیروان و علاقه‌مندان یک شاعر یا نویسنده چه در دوران حیات او و چه بعد از مرگش تلاش کرده‌اند تا به بسط و گسترش شیوه و افکار او کمک کنند، نه اینکه در دایره ای کوچک و حفریه حرکتی بپیوه و بی‌انتهای آغاز کنند. زیر نام بزرگی با بزرگانی به دنبال نام و نامی نگردد. محدود کردن آثار و نام یک نویسنده آن هم بعد از مرگش در هر قالب ضایعی است که فائده اهل ادبیات آینده از آن حصر خواهند برد. آن هم نویسنده‌ای که محدودیت‌های دوران خودش را مردانه پذیرفته باشد بدون آنکه حاضر شود برای پیشیز دنیا، مجیز هر کوتوله‌ای را بگوید. به هر حال «فرض خود بردن و زحمت دیگران آن هم با استفاده از نام یک بزرگ که تنها چیزی به کوله‌بار نهی مدهایحیای نام او اضافه نمی‌کند، بلکه مسؤولیت پاسخگویی به نسل آینده را هم به گردنشان می‌اندازد. از یاد نبریم که نسل حاضر به عنوان نسلی بی‌قرار و پرسرکش قبل از هر چیز دیگری به دنبال حوریم حرمت نام و آثار گذشتگان است و همواره مکتب در کردار او کارشده می‌کند.

به عنوان یک شاعر جوان نظر شخصی خودتان راجع به افنت و خیزهای دنیای شعر امروز برای ما بگویید.

این کاملاًطبیعی است که در زندگی هر چیزی تحت تأثیر زمان مربوط به خودش قرار می‌گیرد و زندگی هیچ چیز ثابت نیست و طبیعی‌ترینک شعر و ادبیات هم از این قانون مستثنی نمی‌ماند. علت موفقیت شاعران بزرگی مانند حافظ، سعدی و… این بوده که علی‌رغم رسیدن به فاکتورهای شعری توانسته بودند زبان خودشان را پیدا کنند اما مسأله‌ای که به نظر من در شعر امروز مشکل ساز شده است. این است که هر کس می‌خواهد بدون در نظر گرفتن استعدادها و دانش خود کار خجاری‌العهادهی در شعر انجام دهد که باعث وجه تمایز او از دیگران شود، در حقیقت اکثر اوقات ما می‌خواهیم کار بزرگی انجام دهیم در صورتی که خودمان هنوز انداره آن نیستیم. در نتیجه این می‌شود که می‌گوییم «صرف بزرگ بودن و بزرگ شدن قیل» «سردرگسی هلی» که در شعر امروز به وجود آمده است باعث حربه زدن به آن می‌شود. البته من مخالف تاواری نیستم ولی باید در نظر بگیریم که کاری را که انجام می‌دهیم وفعالتاواری است ویانکا چیزی من درآوردی.

به طور کلی همان‌طوری که شعر گذشته با توجه به مرور زمان قانون‌های خود را ثبت کرده است شعر امروز هم امتیاج به گذشته زمان دارد تا خود را ثابت کند. فقط ما می‌توایم با دانش و درک درست مسیر کوتاه‌تری را انتخاب کنیم و خود و دیگران را دچار سردرگمی‌های گوناکی نکنیم.

سرایش شعر را از چه زمانی آغاز کردید و چگونه به توانایی خود در این زمینه پی‌برید؟

از همان هنگام که نوشتن اشعار شروع کردم با دست گرفتن قلم آشنا شدم و شروع به نوشتن مقالات ادبی و سپس آبیانی شدم که خود نمی‌دانستم شعر است و دارای وزن می‌باشند. ولی گرایش من بیشتر به سمت متن‌های ادبی و کوتاه بود و شعرهایی که فکر می‌کردم قالب نوازند.

از نسل خودمان

نگاهی به مجموعه شعر «بله‌ها را نشمرده آمدم بالا»

سروده هادی خورشایمان

شاعری در راه!

نثاری، چقدر وضوح بازی/
چقدر ملیح ماهی، چقدر خلقت، به سفر روشن عشق/ که راه‌های به غیر از کناه/
بن‌بستدزونی شبیه آسماطیر از ازل به آینده که از شراب/
نگاهش فرشتگان مستند او میوه، موهف قبول بهشت در/
خواهش/ به بین خوردن سبب از بهشت نرسند.../
استفاده از این معانی بلند اشعار و تألیفات به خواننده متذکر می‌زند که باید این شاعر را جدی بگیرد. شاعری که با پشتوانه ذهنی نسبتاً خوبی وارد گود شده است.

همان‌گونه که گفته شد، نگاه آنتالی به حسن زن یکی دیگر از مشخصات این اشعار است که در تک‌تک سروده‌ها نمودی برجسته دارد. در او نوعی شوق حسنی عاشقانه گفت‌وگویی نمی‌شود که برایت ترانه گفت‌وگو یا نوعی شوق که به گیسو پناه برد از سجدهای گیسوی روی شانه گفت‌وگو یا نوعی شوق به خدا، سده حرف زد/ حتی نمی‌شود سخنی عیانانه گفت یا این بهشت غزل‌ها/ شروع کرده‌پردی که سال‌ها غزل تا شبانه گفت‌وگو/ کنگف غزلش را بهانه کرده‌بخش که دفتر کرد بدون بهانه گفت‌وگو/ میم آخر و لقب اول زنی امردی بدون دراهمه شعر شانه گفت‌وگو/ وقت مرده خسته غزل را امروز کرده‌فهمید می‌شود گفت‌وگو/ آن زمانه گفت‌بخشی به سهم قافیه‌های نگاه کرد/

بنی برای قافیه تازمانه گفت‌وگو/ بالای شعر تازه می‌پرد/اش نوشت، امردی غزل سروده به بالونی خانه گفت‌وگو/ حالا مرا بخشن که شرم گمی به است/ گفتیم نمی‌شود غزل عاشقانه گفت/ این کار که می‌شود آن را گل برسید مجموعه به حساب آورد یا زیرکی تمام و استفاده از عناصر روایت،

کاماول

مریم افضلی سراینده مجموعه «نگاه کن چگونه می نویسمت...»:

چاره‌ای نبود، باید شروع می‌کردم!

ناولم

شعر امروز نیازهای شعر امروز را در کم‌کم و به صورت کاربردی در شعر استفاده کنم. حالا چقدر موفق بوده‌ام

فصاحت با دیگران است.

ظاهر اولین کار شما با سرمایه‌گذاری شخصی منتشر شده بگوید که چه میلی را برای این کار صرف کرده‌اید و آیا مبلغ صرف تا کنون برگشتن داشته یا خیر؟

حدود چهارصد هزار تومان و تاکنون به برکت بسیار نزدیک شده. اما این راه بگویم که وقتی شاعری هیچ وقت به برکتش مقدار هزینه‌ای که صرف کرده فکر نمی‌کند دیگر اینکه.

به نظر شما باید برای تسهیل این جوران چه کار باید کرد؟
در حال حاضر با توجه به اینکه هر کس می‌تواند با هزینه خود و با از طریق رابطه یا داشتن نسبت با نظری آثار خود را چاپ کند. برای این شاعران این است امکان برایشان فراهم نیست بسته می‌شود.

و چه بسیار شاعران جوان و گمنامی هستند که سراسر خوب کار می‌کنند ولی از حمایت و پشتیبانی بی‌بهره هستند. من و الغامس دلم چه راهی باید در پیش گرفت اما این درست است که شاعری تمام احساسات توان خود به راه بپنقد. ابتدا اثر خود را چاپ کند و پس از مرارت‌های بسیار آن هم با هزینه شخصی سوزی شود و بعد دنبال بخش آن باشد که چگونه اثر خود را به مردم برسد کند؟ آیا این بهترین بهترین است که علاقه‌مندی به گوید باشد که مردم شاعران جوان را بشناسند و خود را انتخاب کنند. در حقیقت در حال حاضر فرقی بین اثر قوی و ضعیف باقی نمی‌ماند چون در هر دو صورت ضعف اغلاط را می‌توان وجود دارد.

چه عاملی باعث این سرمایه‌گذاری برای چاپ کتاب بود؟
علت سرمایه‌گذاری این بود که دوست داشتم سروده‌های خود را در اختیار مستقلمان مردم قرار دهم و در حقیقت می‌خواستم «شروع کنم و بجاره‌ای غیر از سرمایه‌گذاری شخصی نبود.

دیوارگ و فضا، هم جنبه تریاک به خود گرفته و هم از مایه طنز بی‌بهره نیست و باید اعتقاد اجتماعی آن را هم به این عناصر اضافه کرد. استفاده از قافیه تازمانه که مردانگیر از سرایش آن است و اینکه دیگر نمی‌شود شعر عاشقانه گفت، خصوصاً است که نامزد بدون دردمسود خوبند. موفق به ارائه آن شده است. به این ترتیب عظمت شخصیت زن در این کار شاعر توجه کنید. زن هدیه است. ممکن استی را در صحنه در مکاشفه زن سیاه خود را هدیه داده‌شود و یکی در پیش میوه بود از روی جبر، قافیه را همه و چاه کولرایی رف کتاب نظوری به چشم خود را همه وقت فرستد و رایتانیه کرده‌ام کفصه ماه و یلنگ بودعش یلنگ دید و نگاهش به ماه کرده‌از اندی ضعف اول نوشته بود. بلگی به هم فشرده و وقت نگاه کردن نمعی است هدیه فرستاده از بهشت/خندید و گفت باز خدا شتاه کرده

به هر حال باید گفت که دفعه‌های شاعر در این مجموعه ادب دفعه‌های متفاوتی است. اثر فرم آنچه که از لایه‌های اشعار مجموعه استنباط می‌شود مسائلی است که به گونه‌ای خورشایمان را آزار می‌دهند. گرچه او در این مجموعه تا حدودی توانسته است دفعه‌هایش را با دیگران تقسیم کند اما به نظر می‌رسد که راهی طولانی در پیش رو داشته باشد. خورشایمان شاعری است پیچیده در ذهنیات آنتالی است. بعضاً اثر به کنگفه درآوردن آن هفتاد و نه خطه یکسویه گویی و خطابه سراینه متضاد شده است. البته این حسن برای شاعری جوان آن‌گونه که باید و نباید نمی‌تواند. خطراتش با باشد از قلمروهای گذر کند تا به کنگف واقعی نوشتن نایل آید. خورشایمان در این مجموعه نشان داده که ذاتاً شاعر است. شاعری که آینده‌ای روشن در پیش رو دارد.

سخن

تجیب‌اعلی هروی

در بارهٔ زبان فارسی

همزمان با بروز افغانستان، در نشست‌یی که با حضور استادان فارسی زبان در سرای افغانستان برگزار شد، استاد تجیب هروی که از هرات میهمان این نشست بود، پیرامون زبان فارسی سخنرانی کرد.وی در ابتدا با اشاره به اشتراکات فرهنگی و زبانی کشورهای فارسی زبان گفت:

می توانیم از طریق فرهنگ با یکدیگر به تفاهم برسیم. می توانیم همزمان تنها تعامیم و همدل گریم. وطن ملی برای هر انسانی یعنی چشمان او. وطن ملی یعنی می گویند مادر. من می گویم همان چشمان است، اگر مادر هم هست. وطن فرهنگی امان را باید یک پدیده جدی بگیریم. به وطن فرهنگی بهایی ندیمه تا همسایگان و همگان به همدیگر روی بیاورند و پشت به هم نکنند. بلکه پشتوانه باشند.

حرف های من خیلی پذیرفتگی در حوزه این مجلس شاید ندارد. زمینه مطالعاتی بنده که با تأمل صورت می گیرد، زمینه عرفان است و زمینه نسخه‌شناسی نسخ خطی است. بیرون از این دو حوزه بنده بر مواجید و فوقانیتم سخن می گویم. مقداری بنده اندککلی بر زبان تعلق خاطر دارم. این پدیده را در حوزه زبان فارسی تا حد حجاب پذیرفتم. این زبان برای بنده مقداری حجاب است یعنی فرود آمدم بر این زبان

...زبان فارسی در هیأت نویش یعنی در هیأت چهارده قرنش که استمرار قبل از چهارده قرن هست، یک زبان سیاسی هست این زبان. لحظه‌ای که این زبان در مقابل زبان دین در جهان اسلام خودش را درخور طرح می بیند، این پدر پسندهای سیاسی در این زبان ریخته می شود. اما فارسی زبانان در طول تاریخ چنین نموده که هر کز در زبان متعصب نیستند. با اینکه فارسی زبانان به هنگامی که به زبان فارسی مجال طرح دادند، در واقع بر این دلیل پایداری کردند که به کثرت در زبان قائلند، نظریه وحدت زبانی یک نظریه‌ای هست که در عالم منطقه ما، ایجاد خاص فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و بالاخص اقتصادی دارد. وقتی این زبان برمی خیزد، نگاه به کتب موضوعات حدیث نه کتب سه گانه حدیث یا سه حدیث. موضوعات حدیث حاکی از این است که کسانی که به وحدت زبان در جهان قائلند، این زبان را افضل الکلام و... می دانند.

... به هر حال این زبان به عنوان بذر تفکر سیاسی در دوره نویشنی حرکت کرد و این بذر مد نظر داشته تا خودش را با حوزه‌های فلسفی و عرفانی و علوم اصلی تطبیق بدهد و آشنا کند و عادت کند. با وضع کنونی که در تهران بنده می بینم، پیشنهاد می کنم حال که می توانیم در حوزه محدودی، در عرصه محدودی که تعصیب فارسی زبانان منطقه هست، طرح فارسی تاریخ سیاسی زبان فارسی را جدی بگیریم و حوزه این زبان و تاریخ سیاسی این زبان را فراهم کنیم. این کار اهتمام و کار یک فرهنگستان است که باید از فضلا و دانشمندان هر سه عطف زبان فارسی بهره مند باشد و هم از خطه‌ای که نابوت این زبان در آنجا به خاک سپرده شده - یعنی پاره هندوستان- کمک گرفته بشود و یک دوره تاریخ سیاسی زبان فارسی به صورت علمی و مستند به اسناد مکتوب و هزاران هزار سند شفاهی؛ که بنده بر این باورم که فرهنگ ما در این منطقه از سنت‌های شفاهی اش جدا نشده و به یک سنت مطلقه مکتوب نرسیده است، بهره ببریم.

در شماره قبل کتاب هفت در توضح غیر جایزه ادبی یلدانام یکی از برگزار کنندگان این مسابقه انتشارات آینده‌سازان عنوان شد که مسیح آن لیدیشه‌سازان است.

تاریخ

مهل‌ت ارسال کتاب به دبیرخانه جایزه گلشیری پایان یافت

مهل‌ت ارسال کتاب برای دآوری جایزه هوشنگ گلشیری پایان یافت. عباس مخیر با اعلام این مطلب افزود: پایان خرداد ماه آخرین مهلت برای ارسال کتاب به دبیرخانه ستاد جایزه هوشنگ گلشیری است و دومین مرحله از اعطای این جایزه آذرماه سال جاری برگزار می‌شود.

عضو هیأت مدیره بنیاد هوشنگ گلشیری درباره ارزش این جایزه گفت: هیأت داوران به بهترین رمان و مجموعه داستان هر یک مبلغ یک میلیون تومان نقد و به اولین رمان و مجموعه داستان برتر نیز مبلغ پانصد هزار تومان تعلق خواهد گرفت. به برنده شدگان همچنین لوح تقدیری همراه با تندیس این جایزه اعطا خواهد شد.

مخیر در ادامه فعالیت‌های دیگر بنیاد گلشیری را چنین ذکر کرده ادامه فعالیت برای ثبت رسمی بنیاد گلشیری همچنین انتشار کتاب نقش ۷۹ که شامل داستان‌های برگزیده توسط هوشنگ گلشیری است و گردآوری و انتشار کتابی همراه با شازده احتجاب که در برگزیده تقد‌های چاپ شده و نشده به مناسبت نمایش آن، از دیگر فعالیت‌های بنیاد گلشیری است که از ابتدای شروع در حال پیگیری و اجراست.

تدارک گزیده داستان‌های کوتاه بیست سال اخیر ایران برای ترجمه و انتشار آن به زبان نروژی نیز که پیشنهاد یک گروه ادبی از کشور نروژ است، از برنامه‌های دیگر بنیاد هوشنگ گلشیری معرفی شد.

عباس مخیر در پایان یادآور شد: کار انتشار مجموعه شهزاده که زیر نظر گلشیری و توسط نشر آگه منتشر می‌شد، در زمان حیات او شکل گرفت و چهار کتاب از داستان‌نویسان جوان منتشر شد. بنیاد گلشیری پیشنهاد ادامه انتشار این مجموعه را مطرح کرده است. به این صورت که کسانی که داستان‌هایشان در این مجموعه منتشر می‌شود نسبت به انتشار مجموعه‌های بعدی نظر خواهند داد.

شعر چندصدایی بررسی شد

چهارمین نشست شعرخوانی و نقد شعر کانون ادبیات امروز با حضور خوزه فرانسسکو کوئاس فرر برگزار شد. در این جلسه در کنار کوئاس، ایران شناس و اسلام شناس اسپانیایی، جمعی از شاعران و نویسندگان حضور داشتند و دکتر فرزان سجودی، زبان‌شناس و استاد دانشگاه درباره «شعر چند صدایی» به بیان دیدگاه‌های خود پرداخت.

پرنسس کلو

پرنس کلو، مادام ماری دولالایت، با مقدمه‌ای از الیرکایم، ترجمه فضل‌الله قناری، ویرایش، نقد و تحلیل، میخائل شاه سیا، اسفهان، نقش خورشید، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۱۴۰۰ تومان

ماری دولالایت نویسنده آزاداندیش فرانسوی قرن هفدهم در شکل‌گیری هنررمان نوبسی و تاریخ ادبیات فرانسه و جهان از جایگاه بلندی برخوردار است. از این نویسنده روشنفکر قرن هفدهم رمان‌های «دوشس دومن پانسیه»، «مارکزیز دوتانده» و «پرنسس کلو» بر جای مانده که آخرین آنها - پرنسس کلو- شاهکار اوست اما مسأله‌ها و مدام ماری دولالایت در ایران چنان که شایسته اوست شناخته نشده است. ترجمه و انتشار این کتاب فرصتی است تا خوانندگان ایرانی با این نویسنده بزرگ آشنا شوند.

من احمد بیگدلی ویران شده‌ام

من ویران شده‌ام، احمد بیگدلی، اسفهان، نقش خورشید، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۱۴۰۰ تومان

من ویران شده‌ام عنوان کتاب احمد بیگدلی است که بتازگی از سوی نشر نقش خورشید منتشر شده است. این کتاب در برگزیده ۷۹ داستان کوتاه از این نویسنده است. به علاوه یک کار کوتاه از محمد رحیم اخوت به نام «اگر نویسم می میرم» که به نحوه انتشار کتاب می پردازد.

شعراز پشت شیشه مه کلود

بر این شیشه مه آلود، احمد رضا فخری، اسفهان، انتشارات نقش خورشید، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۸۵۰ تومان

در بخشی از این کتاب با نام «حرف‌هایی از سرناگزیری» آمده است: پس هنر بازآفرینی هستی و نوعی فرآوری است آنچه که وجود دارد و می‌شناسیم. حرکتی برای پیشی گرفتن از نبینی و جدالی برای تداوم حیات و جاودانه زیستن. این رو احمد رضا فخری با انتشار مجموعه شعرهایش با نام بر این شیشه مه آلود، گویی حرکتی است برای پیشی گرفتن از نبینی.

پنهان نمی‌کنم، میان این همه پنجره، خواب لطیف برنده، اندرهی که نامش را نمی‌دانم و رخوت نام، تعدادی از شعرهای این مجموعه است.

با حضور علی اصغر شیزدانی و بلقیس سلیمانی برگزار شد سومین جلسه داستان‌خوانی کانون ادبیات امروز

سومین جلسه داستان‌خوانی و نقد داستان کانون ادبیات امروز با داستان‌خوانی سید پاسر هشترودی و مه‌نامه رحیم‌زاده برگزار شد. در این جلسه پاسر هشترودی داستان «الدخیل» و مه‌نامه رحیم‌زاده داستان سرب را خواندند و علی اصغر شیزدانی و بلقیس سلیمانی آثار خوانده شده را نقد و بررسی کردند.

رضی هیرمندی فرهنگ گفته‌های طنز آمیز منتشر می‌کند

فرهنگ گفته‌های طنز آمیز «عنوان اثری است که بزودی از سوی رضی هیرمندی (ترجم) چاپ می‌شود. در این مجموعه گزیده‌ای از جملات قصار و طنز آمیز که در فرهنگ‌هایی نظیر آکسفورد بگنون وجود دارد گردآوری شده است. این مترجم همچنین پس از انتشار مجموعه آثار سیلور استاین، ترجمه مجموعه اشعار و نقد آثار او را نیز آغاز کرده است.

دهم تیر «بل معلق» تقد می‌شود

داستان بلند ملی معلق نوشته محمدرضا بارامی دهم تیرماه ساعت چهار بعدازظهر در فرهنگسرای بانو نقد بررسی می‌شود. در این جلسه که با حضور نویسندگان و منتقدان برگزار می‌شود پس از خوانش داستان منتقدان هر یک به ارائه نظرات خود پیرامون این داستان می‌پردازند. جلسات داستان‌خوانی و نقد داستان از سوی کانون ادبیات امروز برگزار می‌شود.

زّن در شعر مشروطه

اندیشه نگاران زّن در شعر مشروطه، دکتر روح‌انگیز کراچی، تهران، دفترگاه افروز، چاپ اول، ۱۳۸۰، ۱۴۰۰ تومان

در ادبیات عرفانی و مثنوی نامه‌های عرفانی که زبان حضور چنان برسته‌ای ندارند زّن غالباً هوی و موس و نفس امرای تلقی شده است. در ادبیات غنایی و بخصوص شعر تغزلی زّن در چهره معشوق خیالی بی‌وقایع‌های بیان ظاهر می‌گردد. همچنین در ادبیات اخلاقی و اندرزنی نگرش خیرخواهی و بدبینانه به زن سیب شده است که او را انگیزه فساد اخلاقی معرفی می‌کنند.

کتاب اندیشه نگاران زّن در شعر مشروطه با ارزیابی تاریخ ادبی در دوره تحول سیاسی و اجتماعی ایران کند و کار و در متابع مآخذ به کشف چهره ادبی زن و شفاف کردن تصویر واقعی او پرداخته است. در پیشگفتار این کتاب درباره شعر زن می‌خوانیم: شعر زن ایرانی در واقع نخستین قدم برای نشان دادن دوره ریدادگرایی مثنوی محوری شعر از عشق‌های خیالی و تقلیدی به اندیشه‌های خلاق را نشان دهد. در این کتاب با شاعران زن دوره مشروطه نظیر بانو اسفهانلی، فخرتله ماسچی، حمیده سپهری، ملک اعتضادی و... آشنایی خواهیم.

فتح پای

در صفحه ۱۳ شماره ۳۲ کتاب هفته و از قلم راقم این سطور نوشته‌ای با عنوان «۳۰۰ در صد ائت فروش به چاب رسید» درین نوشته و نقل از آقای ناصر پورپریرا عمده‌عامل نشر کارگ برخی انتقادات را نسبت به عملکرد اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران آوردم. هفته بعد اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران با پاسخخی که به مطلب نگارنده دادند، از من خواستند تا به عنوان حکم، در صورت توافق نشر کارگ به اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران رفته و اعتراضات آقای پورپریرا و نشر کارگ را با توجه به سابق و پرورنده‌های موجود در باگانی اتحادیه بررسی کنم و نتیجه را در کتاب هفته انعکاس دهم. آقای پورپریرا و نشر کارگ نیز اگرچه در ابتدا و حتی در متن مکتوب خود که در شماره ۳۷ به چاپ رسید، شرط حکمت را محصور خود در اتحادیه و سپس انتشاری کم و کاست مذکرات ذکر کرده بودند، اما به دلیل آنکه اعضای اتحادیه چنین شرطی را نپذیرفتند و خواست اعتراض مدیر نشر کارگ (جنتم فریا) جدیدی شایع گشتند، چرا که مطابق مدارک معتقد بودم، پرورنده نشر به نام پاشان است. در نهایت آقای پورپریرا و طبعی نشر کارگ را عطا دانستند که با حضور انجانب، به عنوان حکم اعتراضاتش مورد بررسی قرار گرفت و نتیجه در کتاب هفته انعکاس یابد. به همین سطور در مجموع روز دوشنبه ۱۷ خرداد ساعت ۹:۴۵ مطابق فراتر قبلی آقای حسن کیانی(سخنگوی اتحادیه ناشران و از اعضای کمیته اجرایی انجانب) به المللی چاپ تهران آمد و در اتحادیه حاضر شده و به اتفاق آقای دودی پور، که مسؤولت تهیه و اجرائی مقاله سالن‌ها را به عهده داشتند و نیز آقای کرچ‌پایی مسؤول باگانی اعتراضات امورمورد بررسی قرار دادیم.

شبهه بررسی

برای آنکه صحت و درستی مطالب و مدارکی که از سوی آقایان کیانیان و دودی پور در اختیار انجانب گذاشته شد، از اطمینان و وثاقت بیشتری برخوردار شود، پس از بررسی پرورنده‌های مورد نیاز، روز بعد آهسته آهسته (۲۸ خرداد) به معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و اسلامی رده و تمامی مدارک را به همدار چند مورد دیگر مورد بررسی و مطابقت قرار داده، البته نشر کارگ در همان اعتراضیه خود از نتایج رفته‌ام به عنوان یکی از مباحث که پرورنده ناشران نشری در آن است یاد کردند که در جای خود در این باره هم توضیح خواهم داد.

با این توضیحات نتیجه ای که در زیر خدمت

خوانندگان کتاب هفته، بندها و نثران و در طرف دومی ارائه

می شود، حاصل داوری و برداشت راقم این سطور از

کل ماجراست.

اعتراض نشر کارگ

واقعی یا سیاسی از جوانان و نوجوانان درباره کتاب‌های قدیمی و کلاسیک ادبیات محبت می‌کنیم، یک گلایه مشترک را از آنها می شنیدم که زبان آنها سخت، لغات آنها پیچیده و نامأنوس و فهم آنها دشوار است، و طبعی است که وقتی در ذهن خواننده متنی و نوشته‌ای فیهیبد و درک نشود، لذتی از خواندن به دست نمی آید و این گونه است که بسیاری از دانش آموزان که علاقه مند به خواندن کتاب‌های ادبیات کهن، همانند پرستان، گلستان، تاریخ پنهنی، مرزبان نامه، کلیله و دمنه و… هستند، اگرچه کتابی را با شوق تهیه و شروع به خواندن آن می کنند، اما به دلیل پیچیدگی متن‌ها، نیمه کاره رهاایش می‌سازند همین امر سبب می شود تا نوعی ذراتگی نسبت به این گونه متون پیدا کنند. به همین دلیل با وسایلی قبل برخی از نویسندگان به ساهه کردن داستان‌های خوب ادبیات کلاسیک سرگرم شدند که نمونه شاخص آن مجموعه «۸ جلدی کتاب قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب» استاد مهدی آفرینودی است.

بنازگی و در تمامو همان مسیر، مؤسسه انتشاراتی اهل قلم با باری گرفتن از برخی از نویسندگان و اهل قلم جوان و پیشگام، تدوین و انتشار مجموعه‌ای از

منابع

داوری درباره اعتراض نشر کارگ به عملکرد اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران در نمایشگاه بین المللی کتاب

انتظارات و امکانات

سیدالرحمن سنجابید • nava • Yahoo.com

عنوان اینکه شرکت هستند، اما اکثر آنها در سالی دیگر قرار گرفته اند، ذکر کرد.

پاسخ اعتراض نخست

برای اطلاعات و مقررات بخش ناشران داخلی پانزدهمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران که مورد موافقت وامضای مدیر نشر کارگ هم قرار گرفته است و بنا بر بند ۲۰۳ آن، تعیین و تقسیم غرفه‌های نمایشگاه بر اساس حروف الفبا و با توجه به حرف اول نام انتشارات (بر اساس نام مندرج در پرورنده نشر) صورت خواهد گرفت.
۰ به همین دلیل اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران ملزم بود که ترتیب الفبایی را برای حروف اول رعایت کند، اما بر توافقی با آقای مجید حسیدی (مدیر کل مرکز و روابط فرهنگی) دست کمیته اجرایی برای تعیین جای ناشران، با توجه به حرف دوم آنها باز بود. ضمن آنکه محدودیت‌های سالن هم سبب می شد تا ناشرنی که تعاضای میزان بیشتری کرده‌اند یا توجه به تعداد کتاب‌ها در چهار گوشه سالن قرار بگیرند تا از فضای کمتر استفاده بشود.

در واقع دو سال قبل طی همانند سال ۷۶ و ۷۵ با توجه به نقشه در سالن که مشخص‌ای از آنها در اختیار انجانب قرار گرفته است(ناشرانی چون علمی و فرهنگی، سرورشی، سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، آستان قدس اسلام) ۴۹ فکتر روز و طرح نو سالن ۷) به دلیل میزان درخواست و تعداد زیاد عناوین کتاب زیاد به تناسب در تویک‌ترین فضای موجود مطابق حروف الفبا جای داده شده‌اند. به تعبیر دقیق تر، اگر در یک فضای همانند حقوقی سالن ۷ در گوشه غربی آن ۲۹۵ متر فضا موجود بود، به دلیل مباحث این فضا در تمامی گوشه‌ها می‌بایست به نشری که حرف اول آن الف و اولی به دلیل تعداد عناوین مثال فراتر تری (۲۹۵ متر) به اولی نقل می گرفت و انگار می شد تا از پرت فضا قشری شود.

از این توضیح نسبتاً طولانی و لدگی پیچیده که بگذردیم به دعوی اصلی نشر کارگ درباره نیود شرکت‌ها در سالی که شرکت نشر کارگ برپا، حضور داشتند، می‌رسیم. مطابق فهرستی که اتحادیه ناشران در اختیار حکم قرارداد ۲۲ تا نشر که کم آنها با شرکت شروع می شد (مطابق بند ۲۰۳ آن نامه) در سالن ۶ حضور داشتند.

و میان این ۲۲ شرکت، اولین آنها شرکت انتشارات

سوره مهر و آخرین آنها شرکت نشر هما، بود.

راقم این سطور برای افاق بیشتر، پرورنده نشر برخی از این ۲۲ ناشر را خواست (حدوداً ناشر از اول وسط و ابتدای ۲۲ ناشر) که یکی پرورنده نشر تمامی این ۱۷ ناشر در اختیار حکم قرار گرفت. نتایج به پرورنده‌های این گروه از ناشران نشان می دهد که نخستین حرف پس از حرف عمومی انتشارات، حرف «ش» از کلمه شرکت است. ناشرانی چون شرکت انتشارات قلم، «انتشارات شرکت دنیای مادر»، انتشارات شرکت نشر چیستان» و انتشارات شرکت استینوا ایران‌ها، شرکت انتشارات سوره مهر، انتشارات شرکت نشر هما، شرکت نشر قطره، در این میان البته و اگرچه در پرورنده نشر خود سوره مهر و قلم نام انتشارات پیش از شرکت آمده است، اما به دلیل آنکه حرف پس از انتشارات، به تعیین الفبایی تعیین کننده بوده لذا این دو نیز در همان حرف «ش» شرکت قرار گرفتند. تمامی این پرورنده‌های سپس در وزارتخانه نیز با اسامی آنها، حتی تاریخ آخرین تغییرات مطبقت داده شد، در نهایت آخرین پرورنده نشر موجود در پرورنده این ناشران همانی بود که اتحادیه کمی آنها را به حکم ارائه داده بود.

از سوی دیگر و بنابه اعتراض و ادعای نشر کارگ، برخی دیگر از ناشران، همانند «شاپوریه، فرهنگ معاصر»، «امیرکبیر»، «خوارزمی» و «الژیرو» می‌بایست در ردیف شرکت‌ها می قرار می گرفتند که پس از دریافت فوکی پرورنده نشر آنها مشاهده شد که نام شرکت در پیشوند پرورنده نشر آنها نیست. برای نمونه در پرورنده انتشارات شاپوریه و پس از کلمه انتشارات تنها کلمه «شاپوریه» آمده است و با در پرورنده نشر انتشارات خوارزمی، پس از کلمه انتشارات تنها کلمه «خوارزمی» و در پرورنده نشر انتشارات امیرکبیر و فرهنگ معاصر، پس از کلمه انتشارات، تنها دو کلمه «امیرکبیر» و «فرهنگ معاصر» آمده و در پرورنده نشر انتشارات امیرکبیر و فرهنگ معاصر، پس از کلمه انتشارات تنها دو کلمه «امیرکبیر» و «فرهنگ معاصر» آمده است.
کمی این «پرورنده‌ها یا اصل آنها با پرورنده موجود در ناشران در روزنامه مطبقت داده شد که همگی آنها برابر اصل بود.

از سوی دیگر در کتابچه راهنمای که از سوی اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران و در ایام نمایشگاه چاپ و میان ناشران هم توزیع شد، نام تمامی ناشران و سالن‌هایی که در آن حضور داشتند، آمده که می تواند مورد استناد قرار بگیرد.

انتظارات

اصول علم و سیاست و اخلاق را به صورت داستان‌های دلپذیر و زیبا و با رعایت آنچه امروز در داستان‌نویسی به آن عنصر داستان می‌گویند، بیان کرده است.

طلب‌فحاهی

ترجمه کتاب الفبای الفروانی اثر حکم محمد بن زکریا راوی، واوتشت پازسی، پرویز اذکی، ۱۳۲صحه، ۷۸۰تومان
طب روحانی راوی در مفهوم معاصر خود، همان روان‌شناسی اخلاقی است دربرابر طب جسمانی که روشکی است.

توضیح: پیش از آنکه به بند بعدی اعتراض نشر کارگ برسیم، توضیح یک نکته را ضروری می‌دانم و آن تفکیک میان نام حقوقی برخی از ناشران آنچه که در پرورنده نشر آمده است. در واقع ناشرانی چون، خوارزمی، شاپوریه، فرهنگ معاصر، امیرکبیر و… به صورت شرکت اداره می‌شوند و نام آنها در روزنامه رسمی (مطابق آنچه که در پرورنده‌های این گروه در روزنامه همین ناشران در پرورنده نشر که ملاحظه عمل اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران بوده است - بدون ذکر نشر کارگ آمده است که به نظر می‌رسد الهامی که برای مدیر نشر کارگ پیش آمده از همین جانشین شده، که امیدوارم با این توضیحات رفع شبهه باشد.

اعتراض دوم و پاسخ آن

مدیر نشر کارگ در نامه‌ای در هفته قبل در کتاب هفته به چاپ رسید، خواستار چاپ مقاله سالن شماره ۷ شدند، راقم این سطور نیز طبق توضیحاتی دیده و یکی آنها را نیز در اختیار دارم مطابق توضیحاتی که مسوولان اتحادیه دادند و بربر ضروریاتی که چندان هم سالن می‌طلبد، نکته مهمی خاصی را در کار آنها ملاحظه نکرد. توضیح چگونگی جایگزینی ناشران با توجه به میزان درخواستی و اینکه فضای هرمت بهم، وجود یابد، در سطور بالا داده شد.

جمع بندی و چند پیشنهاد برای رفع ابهامات
شاید یکی از نکات این بررسی و البته اعتراض مدیر نشر کارگ، رسیدن به برخی نقطه نظرات است که به عنوان پیشنهاد ارائه می‌کنم که در صورت لحاظ کردن آنها اینگونه ابهامات برای ناشران پیش نمی آید. طبیعی است که اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران باید به گونه‌ای عمل کند که حتی برای انجانب که سوایت هم دارند و حتی دنبال بهانه می‌گردند تا تغییر ماهی خود را بزرگ جلوه دهند، جای اما و اگر بی باقی نماند.

اول، در همان بند ۲۰۳ آن نامه به صراحت ذکر شده است حرف اول پس از کلمه انتشارات مندرج در پرورنده نشر سلاک عمل است. بنا توجه به اینکه پرورنده نشر به صورت موثق و قلم و در دو رقم غیر مطابقت‌ساز می‌شود، درباره هر کدام از آنها می‌بایست رقم خاصی لحاظ شود و ناشران متعاقب، نام خود را در رقم اول، در همان بند ۲۰۳ آن نامه به صراحت ذکر

نموده‌باید. نسخه وجودی نگارگری بر اساس حروف الفبا این باشد که هریت ناشر برای «جمعیت کتابگان و خریداران مشخص» تر باشد و نام اصلی ناشر، تحت الشعاع و ضمنی حقوق همانند انتشارات، شرکت، مؤسسه، پژوهشگاه و… قرار گیرد. در چنین صورتی پسندیده است که در آینده تمامی این پسوندی پیشنهاد به کناری نهاده شود و نام اختصاصی ناشر ملاحظه عمل قرار گیرد. برای نمونه ناگر همین شرکت کارگ با پرپا ششامته خود و نه «نشر» یا «شرکت» و حروف همان دو نام اختصاصی ملاحظه قرار گیرد. باید آنکه در فرمی از ناشر خواست نامی را که خود فکر می‌کند، به آن نام بیشتر می‌شناسند در رقم نویسد تا در ردیف الفبایی قرار بگیرد.

برای نمونه «کارنگ» به همان نام کارنگ و در حروف افک قرار گیرد.

سوم، اتحادیه ناشران در یک اقدام مناسب کتابچه راهنمای ناشران را نیز انتشار داد. در این کتابچه که بر اساس حروف الفبایی تنظیم شده است، نام کسانی که ناشر می‌شود، در آن غرفه رازد و در صورت نام نشرش آمده اما شماره غرفه نیامده است. بهتر است در سالن‌های آتی این مورد هم اضافه شود تا نمود این کتابچه کارنامه‌ای شفاف و دقیق را در معرض ناشران خوانندگان اولیه و برخی منتقدان و حتی بهانه گران قرار دهد.

چهارم، اتحادیه ناشران نقش تمامی سالن‌ها و غرفه‌ها را به تفکیک و به شکلی مرتب در اختیار دارد. است. اما نام نشر در کنار غرفه نیامده که بهتر است در آینده نام ناشر نیز در کنار یا داخل نقشه ذکر شود.

به همان راقم این سطور جزئی و شفاف کردن اطلاعات می‌تواند، کارنامه‌ای شفاف تر از کار گذشته کند و البته این امر به دست نیمی آید مگر در سایه برخی تجربیات، چنانکه طی همین دو سالی که از واگذاری کار ناشران داخلی به اتحادیه می‌گذرد، باگانی منظمی از کار ناشران تشکیل شده و اطلاعات آن به گویا است که هم اکنون معاونت فرهنگی برخی از اطلاعات مورد نیاز را از باگانی این نهادش مطالبه می‌کند.

نمایشگاه

شماره ۶۹، شنبه ۹ تیر ۱۳۸۱

در **هویت اول** شما را به عنوان سید علی‌رضا حسینی **بهنشی** **یک مدرس و پژوهشگر پایه شناخت یا فرزند آیت‌الله مرحوم بهشتی و ماحقق افکار و اندیشه‌های پدر** می‌دوهریت مستقل برای خودم مثال هستند اول به عنوان فرزند بهشتی که مسؤلیت بنیاد نشر آثار آیت‌الله بهشتی را به عهده دارم و دوم به عنوان یک مدرس و پژوهشگر در اندیشه سیاسی غرب. **هویت دوم شما ما چه اندازه تأثیر دارد و زیر سایه هویت اول است؟**

در هویت دوم سعی کرده‌ام کاملاً مستقل باشم و این استقلال و تمایز را به افکار و اندیشه‌های خود نیز تشریحی دهم، حتی در ارتباطاتم نیز سعی کرده‌ام این تمایز را قائل شوم و در مراجعات از مراجعه‌کنندگان ابتدای پرسش که با کدام هویت کار دارید.

به عنوان هویت اول در بنیاد حفظ و آثار و اندیشه‌های مرحوم بهشتی چه کارهایی انجام داده‌اید؟

سوالاتکون به چند از آثار مرحوم شهید بهشتی منتشر شده، اما بخشی حفظ آثار به‌منشتر نشده است. پیش‌بینی ما این است که تعداد این آثار به چهل جلد کتاب برسد.

افتتاح سایت اینترنتی مرحوم بهشتی که در آینده نزدیک «احضار» و در صورت امکان با هفت هزاره (پانزده تا بیست هزاره) خواهد شد. شامل آثار، برخی تصاویر، سخنرانی‌ها و کتاب‌های مرحوم بهشتی است. همچنین یک سری مدیا (پندرسنامه‌ای شامل آثار استاد، دست‌نوشته‌ها، مجموعه تصاویر، سخنرانی‌ها، تفقه‌هایی که در کتاب‌های ایشان نوشته شده است و همچنین سرنامه ایشان را در دست انتشار داریم) کارهایی هم در زمینه انتشار گفتارهای مرحوم بهشتی به صورت نوار انجام داده‌ام تا در بخش فرهنگ شنیداری نیز با توجه به استثنایی که شده، فعالیت‌های کرده باشیم که اسامی دومین نوار نیز سخنرانی‌ها را تحت عنوان موسیقی و تفریح از دیدگاه اسلام منتشر کردیم.

برگردیم به هویت دوم شما، یعنی مدرس و پژوهشگر علوم سیاسی ابتدا بگوید چند سال دارید و چند سال است که شهادت پندرو پایت سری می‌گذرانید؟

چهل سال دارم و ۲۰ سال از شهادت پندر گذرانم در ۱۳۴۱ میلادی هم از این گرفتاری‌های سیاسی و روحانی رهایی پیدا کردم.

لیسانس از دانشکده روابط بین‌المللی برای ادامه تحصیل به انگلستان رفتم. مدرک فوق لیسانس را از دانشگاه یورک و مدرک دکتری را از دانشگاه هال دریافت کردم. در سال ۷۶ هم به ایران بازگشتم و به عنوان عضو هیأت علمی گروه علوم سیاسی دانشگاه تربیت مدرس مشغول به کار شدم و همزمان به کار پژوهش پرداختم.

حاصل این پژوهش‌ها در چند کتاب منتشر شده است؟ چهار کتاب اسپا تجدد گرایی و جامعه امروز ایران، «ابعاد نظری سئالۀ شامل»»، «میانی معرفت‌شناختی نظریه عدالت اجتماعی و این آخری که بنیاد نظری سیاست در جوامع چند فرهنگی نام دارد.

سوال درباره این کتاب را بهر اسپا معرفی که شما از جوامع چند فرهنگی به دست می‌دهید، شروع کنیم.

قبل از پاسخ به این سؤال باید این نکته را یادآور شوم که فرهنگ در اینجا مفهومی گسترده‌تر از آنچه معمولاً ما در ادبیات روزمره با حتی در ادبیات ژورنالیستی به کار می‌بریم، دارد. فرهنگ در اینجا شامل نظام باورهای بنیادها، هنجارها و هویت فرهنگی مردم است. بزرگ از دیدگاه جامعه‌گرا (ها) این بحث مطرح می‌شود که هویت هر کسی حول دو محور مشخص می‌گیرد: اول رابطه انسان با مفهوم زندگی

سعادتمندی که به آن معتقد است و تلاش می‌کند آن را در زندگی تحقق ببخشد. دوم در رابطه او با دیگران، به تعبیر دیگر بخشی از هویت انسان برگرفته از ناز و پروهایی گفت وگویی است که از در آنها قرار دارد.

با این تعریف از فرهنگ، آنچه مهم است این است که جوامع چند فرهنگی خودشان یک پدیده جدید در

حیات بشر نیستند چون همیشه جوامع بشری خود فرهنگی بوده‌اند. تئری، خصلت جوامع بشری است، آنچه در دو دهه اخیر مورد توجه قرار گرفته این است

که جوامع چند فرهنگی هوششان به رسمیت شناخته شود و در فرایندهای سیاسی این هویت نقش ایفا کند. برخی بحث یک شان و منزلت برابری برای همه فرهنگ‌ها را مطرح کرده‌اند که بحث چندفرهنگ‌گرا (ها) عمدتاً بر این اساس شکل گرفته است اما به نظر می‌رسد طرح برابری منزلت فرهنگ‌ها به لحاظ منطقی قابل دفاع نباشد. سئالۀ چند فرهنگی با گسترش حضور جوامع کوچک بومی، نژادی و فرهنگی در آمریکا و اروپا به صورت یک سئالۀ مطرح شده، بخصوص جوامعی که بر اساس مهاجرت شکل گرفته است. حضور سیاهان، آسیائیان تبارها، هندی تبارها، چینی تبارها و بر شی اقلیت‌های مذهبی مثل امیش‌ها که برای حفظ موقعیت خودشان در برابر سیاست‌های اصولاً همگن ساز تلاش‌های جدی کردند در آمریکا، و در اروپا به واسطه حضور کاریبی‌ها و هندی تبارهای قمیم انگلستان، کارگران مهاجرت ترک در آلمان، مسلمانان شمال آفریقا مهاجرت به فرانسه و کشورهای دیگر اروپایی این مباحث مطرح شدند و هر یک از این فریمت‌ها برای حفظ هویت بومی خودشان تلاش کردند.

در مقابل جوامع چند فرهنگی و با توجه به گسترش پدیده اقلط فرهنگ‌ها آیا هنوز به نمونه‌ای از جامعه تک‌فرهنگی می‌توان برخورد کرد؟

بعهد است که امروز بتوان از جامعه تک فرهنگی وجود اقلیت‌ها بیرون زد. جوامع فرهنگی دینی و مذهبی چیزی منحصر به کشوری خاصی نیست اما طبیعی است که به لحاظ قدرت جذب کشورهای پیشرفته و تمایل به مهاجرت به این کشورها از طرف مهاجران و ساکنان کشورهای دیگر و نیز جرایش مباحث عقلانی درباره سیاست در کشورهای بزرگ، بحث

سید علیرضا حسینی بهشتی؛ جوامع چند فرهنگی خودشان یک پدیده جدید در حیات بشر نیستند چون همیشه جوامع بشری چند فرهنگی بوده‌اند. تنوع خصلت جوامع بشری است

جوامع چند فرهنگی در این کشورها گسترده‌تر و جدی‌تر است.

مصافیق شما در این کتاب شامل چه کشورهایی است؟

ایالات متحده، کاناداء استرالیا و اروپا. آن هم به دلیل تحقیقات گسترده‌تری که آنها در این زمینه انجام داده‌اند. جسامی می‌دانید که پژوهشگر اندیشه سیاسی خود تحقیقات دست اول انجام نمی‌دهد، بلکه از ادبیات موجود استفاده می‌کند. هرچین اساسی من نیز از ادبیات موجود در این کشورها در زمینه تجربه‌هایی که در مباحث چندفرهنگی نشانده‌اند، استفاده کرده‌ام.

پس به نظر می‌رسد ایران در تحقیق شما جایگاهی نداشته باشد؟

خیر، سئالۀ تنوع قومی، نژادی دینی و فرهنگی، آن طوره که بایسته بوده در تمام تصمیم‌گیری کشور ما محلی از اعراب نداشته و ندارد. هر چند توجهی از طرف برخی مؤسسات پژوهشی راسته به دولت شروع شده اما هنوز در مرحله جنبنی است. واقعیت این است که کشور ما کشوری به لحاظ فرهنگی متنعد است و به نظر می‌رسد که یکی از مسائلی است که به فروریت صحایبان دیدگاه‌های کاردار، درباره سیاست داخلی به آنوقف دارند اما چون هنوز قدم‌هایی در زمینه تبیین مباحث نظری به طوره‌جدی برداشته نشده، طبیعی است که در حد یک آگاهی اجمالی از سئالۀ ای که در آینده نزدیک تر بسیار مهم تر خواهد شد، بقی مانده است و تأثیر خودش را هنوز در فرایند تصمیم‌گیری نداشته است.

متن شما این بحث از کجا و چگونه شکل گرفت و نهم، موضوعاتی موضوعات و محورهای متعدد این بحث در این کتاب چگونه و بر چه اساسی مطرح شده است؟

این بحث در دهه های ۸۰ و ۹۰ با نهفت چندفرهنگی‌گرایی در آمریکا شکل گرفت و بتدریج در کشورهای اروپایی گسترش یافت و در حال حاضر به عنوان یک دیدگاه افرسبتگیوه مطرح شده و در زمینه فلسفه محض، منطقی، متولوژی، فلسفه علم، اخلاق و فلسفه سیاسی و همچنین در رشته‌های جامعه‌شناسی، ادبیات و هنر با آن مواجه هستیم. آنچه من در این کتاب انجام داده‌ام در واقع به سال‌های ابتدایی طرح این موضوع برمی‌گردد، با استفاده از مناظره موجود میان اندیشمندان لیبرال از یک سو و اندیشمندان جامعه‌گرا از سوی دیگر به بیان متعدد و متنای فرایندهای تصمیم‌گیری‌های سیاسی پرداختم. به این منظور سه محور را انتخابش کردم و مباحث را حول این سه محور بازترتیب نمودم. این سه محور عبارتند از مفهوم انسان، شیایان‌های اخلاقی سیاسی و سیاست چند فرهنگی برای جمع‌بندی آرا نیز با انتخاب شی اندیشمندان لیبرال جامعه‌گرا شامل جان رولز، ژوزف رز، دیل کپلیک، لاسور مک اینتایس، چارلز تیلور و مایکل رولز به مقایسه نظریات آنها پرداختم.

آیا می‌توانید تصویری از ایران در جوامع چند فرهنگی ارائه دهید؟

متأسف از اینکه بگویم کشور ما نه تنها فاصله زیادی با کشورهای پیشرفته اروپایی دارد بلکه از کشورهای متقدم نیز بسیار عقب است. البته این بر مبنای نامیدی نیست اما معتقدم یک تلاش جدی سازمان‌یافته لازم است، بخصوص تلاش‌هایی که ما را در فهم جهان معاصر خودمان و مباحث گوناگونی که در محافل آکادمیک و روشنفکری دنیا رائج است، بازی‌کنند. نمی‌توانیم نسبت تجربه‌مانند آنچه در اواخر خاکستری‌های اوایل انقلاب بنی‌عیاس در زمان اسلامی رخ داد، این البته لازمه‌ای شک سالمانه‌ی

اساسی به وضعیت ترجمه در ایران است و دوری و پرهیز از نوع شایع زدگی و غیر حرفه‌ای کار کردن در این زمینه که حتی دامان بسیاری از ترجمان و متخصصان قابل تکیه را هم آلود کرده است. ما نیاز به پرداخت‌های لازم برای تولید فکری و علمی داریم که متناسبه دستگهای مربوطه بسیار کم توجه هستند. بیشتر بوجه‌های آموزشی و تحقیقاتی صرف کارهای نمایشی و میدانی برای پر کردن کارنامه سؤلوان مربوطه می‌شود و آن دسته از محققان و سؤلوانان نویسدگانی که در کشور ما بجا بماند کار علمی انجام دهند، در برابر این واقعیت تلخ و در راه بیشتر تخریب، با پاید به آلود شدن در فعالیت‌های نمایشی تحت عنوان پژوهش و تحقیق تن دهند یا به طوره کلی از بهره بردن از امکانات، مفرض و ها و هزینه‌هایی که اساساً فراتر است ملی و در اختیار همه شهروندان واجد شرایط باشد قنطه اکتند.

با وجود دوران متعدد گذر ما از تحولات سیاسی و اجتماعی متعدد بخصوص در اربع معاصر، به عقیده شما چرا تولید اندیشه سیاسی در کشور، انجام نلامه تولید علمی و فکری در هر رشته علمی

دنیایی به آخرین دستاوردهای علمی است. درصحنه، کشورتوری باهم هنوز فاصله میان آگاهی‌های ما نسبت به تحولات فکری و فنی بسیار زیاد است. من کمتر مخرات می‌کنم گویم که ما در ایران اندیشمند سیاسی داریم، به‌طور کلیه من توان گفت که کسانی را وارید که با اندیشه سیاسی و اندیشمندان سیاسی غرب انسانی دارند، البته دلیل دیگر هم آن است که اصولاً خوردوری در زمینه سیاست در ایران هنوز جایگاه و مقام خودی را پیدا نکرده است. برای همین اندیشه‌هایی در ایران به روزناتیسب و مورد بهره‌برداری گرفتن در مناظرات سیاسی بین جناح‌های گوناگون و مسائلی از این قبیل محدود و آلوده شده است.

یعنی در واقع مصرف‌کننده آگاهی سیاسی غرب هستیم، حتی در موارد مربوط به مسائل داخلی خودمان؟
بله، اگر برادری صبیغه غالب است که البته اگر با آگاهی و گزینش دقیق و منگنی بر اشتباهی واقف به ابعاد معرفت‌شناختی آن باشد اشتغالی ندارد، اما جانی تأسف این است که معمولاً این گروه‌برادری‌ها بدون توجه به تفاوت‌های بنیادی در معرفت‌شناختی ما و غرب صورت می‌گیرد.

با توجه به نوع گرایش شما در دنیاهای اندیشه‌های سیاسی در قالب تحلیلات آکادمیک و پژوهش‌های علمی در این سال‌ها در انقلاب ایران شاهد چه تحولاتی بودید و چقدر جریان انقلاب را دنبال کرده ویدی؟
باید بگویم سال‌های سختی را پشت سر گذاشتم. این سال‌ها شاهد از دست رفتن بسیاری از دستاوردهای بزرگی بودم که مردم طی سال‌های انقلاب به دست آورده‌ند. شاهد اضمحلال مهندلی و یکپارچگی و امیدهای بزرگی که مردم ما در سالیان پیش از انقلاب و یکی دو سال پس از انقلاب داشتند. شاهد استحاله در بسیاری از جریان‌های شکل‌دهنده انقلاب بوده و به عنوان یک مشاهده‌گر، دکروپسی در گروه‌های رهبری‌کننده انقلاب را دیده‌ام که متناسبه اندیشا قدرت بوده است که به نایبده انگاشتن اهداف بلندمدت برای جامعه، تفسیر افراطی و مطامع و منافع شخصی، مطلقاتی و طریقه‌ای به عنوان اهداف و منافع ملی و نوعی جهالت نسبت به شناخت موقعیت خودمان در دنیای معاصر انجامید، است‌اگر تعاروم آنگونه‌که شاهد انحطاط و زوال هستیم، اما مشاهده‌هایی آن را البته با نطخی می‌بینم.

دانش آموزشال های دور

مریم جباری

گفت وگو با علیرضا عطایی مدرس و نماینده شورای انجمن اولیا و مربیان منطقه ۱ استان تهران

هنوز صدای خوانندن پدرم را می شنوم

علیرضا عطایی متولد ۱۳۲۹ و فارغ التحصیل رشته برنامه ریزی تا تاجیه است طی سال های گذشته در دانشگاه پیام نور مشغول تدریس بود و در حال حاضر نماینده شورای انجمن اولیا و مربیان منطقه ۱ استان تهران است.

مجموعه مقالات وی درباره « آموزش از راه دور و ایران» و «آموزش از راه دور هنگام کنگ» و تحقیقات متعدد دیگر در این زمینه از وی به بازار کتاب راه یافته است. وی در سال ۲۰۲۲ به عنوان محقق در حوزه «اعمال انسانی» کسریج انگلیس انتصاب شد، با وی درباره کنفرانسی و دوران دانش آموزی اش گفت‌وگویی انجام داده‌ایم که می‌خوانید،

آقای عطایی! از دوران دانش آموزی‌تان بگویید. قبل از هرگونه صحبتی بد نیست به جو خانواده‌ایم در دوران کودکی اشاره کنم.من در خانواده‌ای مذهبی بزرگ‌ندم و از طرف مادر، به اهل علم منسوب بودیم و پدرم نیز فردی بسواد و اهل مطالعه بودم، من از همان اوایل کودکی با کتاب آشنا شدم.ولی مسافانه در زمان ما، کتاب های کودک به صورت امروزی نبود، از تصویر روی جلد گرفته تا صفحه آرای کتاب به گونه‌ای بود که به هیچ وجه خواننده را به خود جلب نمی کرد،اما در عوض پدرم که عاشق مطالعه کردن بود، همیشه کتاب هایی را که می خواند برایمان تعریف می کرد و البته به زبان بسیار ساده و با آب و تاب، به نحوی که ناشیفته گفته هایش می شد.

کتاب هایی که مورد علاقه من و دیگر بچه های گروه بود، مثل «حسین کرده» «داستان های هزار و یکشب» و برخی از

پدرم عاشق مطالعه کردن بود، همیشه کتاب هایی را که می خواند برایمان تعریف می کرد و اباب و تاب، به نحوی که ناشیفته گفته هایش می شد.

سفرنامه هاو ترجمه کتاب اعوزتین او صمد پنهنگی و کتاب های دینی برای کودکان که از انتشارات بکت اسلامی قم بود.

در دوران هجرت من کدام درس از درس های مدرسه علاقه مند بودید؟

به درس خاصی علاقه مند نبودم، در آن زمان، تنبیه بسیار رایج بود و بچه هایم همیشه از مدیر و معلم هراس داشتند. و من از هر معلمی که مهربان بود خوشم می آمد و واقعاً از درسش علاقه مند می شدم، به عنوان مثال، در دوران ابتدایی معلم ریاضی مان بسیار مهربان بود و من به ریاضی قوی علاقه مند بودم و حتی در یادگیری من تأثیر داشت، ولی چند کلاس بالاتر که رفته معلم ریاضی فردی بسیار بد اخلاق بود و من از ریاضی متنفر شدم.

الان بیشتر به چه نوع کتاب های علاقه دارید و می‌خوانید؟

کتاب های فلسفی و تاریخی، آبا علاقه به مطالعه این نوع کتاب‌ها هم ریشه در دوران کودکی آنان دارد، یعنی از همان دوران دانش آموزی به فلسفه علاقه مند بودید یا اینکه…؟

در دوران دبیرستان، زمان های خارج از کلاس درس، نزد استاد آیت الله غروی عربی می خواندم یک روز ناخودآگاه در یکی از کلاس های درس اجبر و اختیار» حضور پیدا کردم و استاد درس «اسرار الرموز فی نفی الجبر و التفویض» را تدریس می کردند و من

روزنامه هایی چون کیهان و اطلاعات بر می‌کردم.

در مدرسه از دوستانتان کتاب امانت می گرفتید؟ یا چند تن از دوستانتان برنامه ریزی می کردیم و گروههایی را برای خرید و خواندن کتاب تشکیل می دادیم. هر فردی بعد از اتمام کتاب، کتاب را تعویض می کرد و کتابی دیگر می خواند، یعنی با کمترین هزینه چندین کتاب می خواندیم.

به آن اشاره کنم این است که این کار باعث می شد تا در سالم نگه داشتن کتاب دقت کنیم و یاد بگیریم که کتاب کوهر گرنهایی است و باید در نگهداری آن کوشا باشیم، چون قرار بود متلاطم کتاب چند دست بگردد.

چه کتاب هایی می‌خردید؟

کتاب هایی که مورد علاقه من و دیگر بچه های گروه بود، مثل «حسین کرده» «داستان های هزار و یکشب» و برخی از

در مقایسه با گذشته وضعیت مطالعه و کتابخوانی امروز را چگونه می‌بینید؟

امروز زمان های گذشته، تنها وسیله‌ای است که در اوقات فراغت جزء جزای های مرسوم سنتی، مدنظر مردم بوده کتاب بود، کتاب و واقعاً اوقات فراغت را بر می گرد و اما امروزه با توجه به تکنولوژی و وسائل صوتی و تصویری و رایانه‌ای که در اختیار بچه ها هستند تا حدودی کتاب ارزش خود را از دست داده است، به نظر بنده کتاب اساسی ترین نقش را در ارتباطات بازم می‌زند، چون در همه جا و در همه حال با حداقل امکانات می توان از آن استفاده کرد.

البته در حال حاضر با توجه به سیستم ارتباطی و عدم تشویق بچه‌ها برای کتابخوانی و بالا بردن قیمت کتاب، بهتر است بازه های که

دولت برای برخی مسائل غیر ضروری می دهد به کتاب بدهد، از این طریق کتاب بیشتر در دسترس مردم قرار گیرد، وقتی به منزل افراد متوسط سری میزنیم، بی نیتیم که وسایل ویژه جات ریاضی در خانه موجود است، ولی چیزی از کتاب نیست، در حالی که فکر می‌کنم، قسم متوسط جامعه باید بیشتر به کتاب اهمیت دهند، اگر چه قدرت خریداری کتاب در آنها است، یعنی افزایش قیمت کتاب مانع از خرید کتاب می شود، البته باید اشاره کنم که فرهنگ کتابخوانی در جامعه مانع از خرید کتاب می شود، البته باید اشاره کنم که فرهنگ کتابخوانی در جامعه به آن صورت گسترش پیدا کرده است.

در حال حاضر چه کتابی می‌خوانید؟

جدیداً یک دوره ۴ جلدی کتاب تاریخ ادبیات کودکان ایران رامی خوانم که جلد اول از آن در مورد ادبیات شفاهی دوران پارسان، جلد دوم در مورد تاریخ ادبیات کودکان پس از اسلام، جلد سوم، در خصوص ادبیات کودکان دوره مشروطیت و…است.

با توجه به اینکه از کودکی در خانواده‌ای کتابخوان رشد یافتید آیا فرزندانان را به کتابخوانی تشویق می‌کنید؟

صدا در صدا!!! از همان زمانی که فرزند نام

سن کمی داشتند کتاب هایی را برایشان می خریدم و از آنها می‌خواستم که بعد از خواندن کتاب، داستان را برایشان تعریف کنند و وقتی برایم تعریف می‌کردند به آنها جایزه می‌دادم و همین امر باعث شد تا هر روز علاقه شان به کتاب بیشتر شود.

راسته کتابفروش ها

نصرالله حدادی

در د کتبه

اعتراف های به عمل آمده به هنگام برگزاری پانزدهمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران از سوی برخی دوستان و همکاران نسبت به «کمته اجرایی نمایشگاه»، کم و بیش بازتاب هایی یافته است و اظهاراتی به قلم آمده که جای تعجب و تفکر دارد.

به زیر سؤال بردن یک تشکیلات ریشه دار. به هر دلیل که باشد. نمی تواند نظری موجه در ظاهر امر جلوه کند، اگر بپذیریم که «حداधिक ناثران و کاتیفروشان» منتخب جامعه‌ای است و متفکر است، این سؤال پیش می‌آید که چگونه می‌توان نقاط ضعف آن را برطرف کرد، تا آماج انتقاد نشود؟

حداधिक پیش از هزار و اندی عضو دارد و مسؤولان آن محمت بر این گمانته اند تا شرایط را به گونه‌ای فراهم آورند تا تمامی ناثران در زیر یک سقف جمع آمده و یکصداه صد اتفاق حق خود بپریند.

آنچه که مسلم است، برگزیدگان حدادی، بدون هیچ چشمداشتی کمر به خدمت بسته اند و به یقین از بسیاری کارهای ضروری خود باید چشم پوشند، تا کارهای اعضای متصف پا گیرد.

سال هاست شاهدیم برای برگزاری انتخابات، اعضای حدادیه

به لطایف الحیل مردصد آن بر می‌آیند کلیه اعضا را گرم کرده آورد و از میان آنها هیأتی منتخب و فوی فراهم سازند، تا در این رهگذر، حقی ضایع نکند، گهای رلب نباید و خلاصه وضایع اکثریت فراهم شود.

مسافانه به رقم تنهیدات صادر و بیان پیام و پیغام افراوان

و نامه نگاری های زیاد، به گاه برگزاری انتخابات اکثریت قریب به اتفاق اعضا حضور نمی‌یابند و یا آنکه به دوستان خود واکالت می‌دهند، یک سوی این قضیه متوجه هیأت مدیره حدادیه است، اما روی دیگر سکه، همینأا اعضای آن هستند. وقتی اعضا نسبت به سرزشت خود بی‌فراوتند، آیا می‌توان به تنهایی اعضای هیأت مدیره را برصدنی الهام نشاند؟

شق القمر

از قدیم الایام گفته اند، اسب به حوصله ماشین راه می‌رود می‌آید. این مستمع است که صاحب سخن را سر سرف می‌آورد، ما چه کرده‌ایم که انتظار داریم تا هیأت مدیره حدادیه برای ما «شق القمر کنند؟ یا «آزان کشی» که نمی‌توان اعضا را برای برگزیدن هیأت مدیره کار احضار کرد، یک سوزن به خود تزئیم، یک جوالدوز به دیگران. عضوی که صبح تا شب به فکر مدخل خود است و رقع مشکلات فردی را بر یک حرکت اجتماعی ترجیح می‌دهد و اگر سر سوزنی منافعش در حدادیه به تأخیر افتد، فغانش به آسمان می‌رسد، آیا جای گله و شکایتی نیز بانی می‌گذار؟

شاید به مصداق، «هرچه هست از قامت ناساز بی‌اندام ماست» روزنه تشریف تو بر بالای کس کوتاه نیست»، انتقاد دوستان و همکاران بر بالای حدادیه نه تنها کوتاه نباشد، بلکه رسا و بلند هم باشد، اما به شرط آنکه با اصفاف همراه باشد.

در حدادیه به روی همه باز است، این بار ما بر رویم و ثابت کنیم که فکر جمعی داریم و به «کار اشتراکی» معتمدیم، چرا کنار گود نشسته‌ایم و می‌گوییم، لنگش کن، به داخل گود برویم و ثابت کنیم که ما ساز را بهتر می‌توانیم و ایستاییم و بریزیم؟ تا جا برای افراد ناکار آیند، ساز مخالف ساز کردن، کار هر کس است، وقتی گوی و میدان حاضر است، نشان دهیم چنان می‌زنیم که همگان را خوش آید و اسبابی را فراهم آوریم تا هر کس خود را نامزد عضویت کند. هیأت مدیره حدادیه کمتر از ده نفرند و اعضای بیش از هزار و اندی نفر، ما که انتقاد می‌کنیم، عقل حکم می‌کند اکثریت را بچیسیم و اقلیت را رها سازیم، شاید در این میان، رهگذر، هیأت مدیره‌ای کارا تر سرکار آید، این گوی و این میان، هر چند وزن و انتقاد کردن سهل است، پیشهاد درست دادن و عمل کردن طریق درست است، چرا که گفته اند، «دو صد گوسفند چو نیم کردار نیست»، «ورد کمه گفتن و عمل نکردن را به طاق نسیان نسپاریم، اگر مرد راهیم.

انتشارات نگاه معاصر پس از یک سال نزدیک به ده کتاب در حوزه تفکر و اندیشه انتشار داده است؛ کتاب‌هایی که سیب شده است تا جامعه نشر و اندیشه را نسبت به حضور ناشری جدید، تأثیرگذار و اثرآفرین باخلاق کند.

با اکر فنی سؤوال این انتشارات از جمله نقد و نظر مجله انگلیسی دیالوگ آشنا هستیم هر چند او پیش از این هم با عنوان سؤوال گروه اقتصاد در دانشگاه مفید طرح های تحقیقاتی را دنبال کرده است.

درباره نگاه معاصر و وضعیت انجام پروژه های این انتشارات با فنی گفت‌وگو کرده ایم.

به نظر می رسد تاریخچه نگاه معاصر را باید در نقد و نظر سربوری شما در این نشریه جست‌وجو کرد؟
بخش اصلی کارهای پژوهشی ما در همچنین امروز از کم شروع شد. بعدها به دلایلی به تهران آمدم و کار تحقیقات را با گسترده‌تری بیشتر رویکرد جدی‌تر تحت عنوان مؤسسه پژوهشی نگاه معاصر آغاز کردم. تا سال ۸۰ همچنان درتقدان مشغول کارهای پژوهشی بودم، تا اینکه در سال ۸۰ شروع به انتشار کتاب کردم. کتاب‌ها از مجموعه تحقیقات استاد در مؤسسه نگاه معاصر تهیه شد که کتاب «مفهوم و ولایت مطلقه در سده‌های میانه» توسط دکتر طباطبایی، «آموزش دانش سیاسی» به قلم دکتر حسین بشیریه، «دیپلماسی بر فرهنگ استاد» در ایران توسط سیداحمد میری، «منابع فرهنگی» ترجمه مهرداد و خانی و «راه بوده» ترجمه خ‌پاشایی از جمله این کتاب‌هاست.

توجه‌های طباطبایی خود شامل سه مجلد است. دکتر طباطبایی در این کتاب‌ها چه مجموعه‌ای را مد نظر قرار داده است؟

در واقع می توان گفت که دکتر طباطبایی پروژه اندیشه سیاسی ایران و اروپا را همزمان از عصر نوزایش تا انقلاب اسلامی موردبررسی قرار می دهد. بخش اروپا شامل انوایش تا انقلاب فرانسه، «انقلاب فرانسه تا جنگ جهانی اول» و جنگ جهانی اول تا انقلاب اسلامی» در ایران است. بخش ایران از جنگ چالدران تا دوره قاجار، دوره قاجار تا دوره مشروطه و دوران مشروطیت تا انقلاب اسلامی» را در بر می گیرد. این طرح بر اساس سه تنوری انحطاط، قانون، انقلاب اندیشه سیاسی به بررسی اندیشه سیاسی در ایران و اروپا به صورت تطبیقی می پردازد. این پروژه یکی از پروژه های است که تحت عنوان اندیشه سیاسی در مؤسسه نگاه معاصر مورد تحقیق قرار گرفته است و دکتر طباطبایی سربوری این تحقیق را عهده دار است.

دورسی های مومکراسی برای همه به قلم آقای حسین بشیریه نیز گویا در میان اصحاب اندیشه سیاسی در سطح مختلف دولت است عیاری کسب کند؟

بله. در این کتاب مبانی علم سیاست عملی و کلیه اصطلاحاتی که در گفتمان مگراسی مطرح است، به طور دقیق توضیح داده شده است و حتی این توضیح آورده شده که هر یک از مفاهیم سیاسی در صورت تحول معنایی در کجا و توسط چه کسی به کار رفته اند. در این کتاب بحث های علوم سیاسی یا گریزند برشی خاص ارائه می شود. این کتاب تنها متن درسی نیست. در این کتاب مفاهیم به صورت جدی و روان به گونه ای که مورد استفاده دانشجویان، سیاستپون و افراد معمولی جامعه باشد، توضیح داده می شود. هدف شما از تهیه این مجموعه چیست؟

نهادهای نشر

زحرا سیاح محمدی

گفت و گو با اکبر قنبری مسؤ ول انتشارات نگاه معاصر

پژوهش های ما از قم شروع شد

تأمین برخی منابع اصلی به منظور گسترش

آموزش مدنی.منظور از آموزش مدنی هم از نظر انتقال اطلاعات و آگاهی به عموم مردم است تا آنها را هرچه بیشتر برای احراز شأن شهروندی آماده کند و از نظر ما هسته اصلی آموزش مدنی را باید در دانش سیاسی یافت. پس به طور کلی پرورش شهروندان برای زندگی سیاسی به شیوه ای مردم سالارانه و نیز آموزش سیاستمداران در انجام کارکردهای خود با یک وجه از اهداف کلی تهیه چنین مجموعه ای است.

آیا می‌توانید نمونه‌هایی از تأثیرات این آموزش‌ها در سطوح مختلف چون احزاب، دانشجویان و رده‌های سیاسی متفاوت نام ببرید؟

اتفاقاً نخستین تأثیر این مجموعه بر برخی از احزاب بوده است، تا آنجا که مطلق شدم برخی احزاب از جمله حزب مشارکت، این کتاب را در ردیف متون درسی خود قرار داده است. بخش‌هایی از ادارات و وزارتخانه‌ها که جنبه سیاسی دارند و به دلایلی قدر نام آنها را ضروری نمی‌دانم، همچنین بخشی از نیروها در ادارات برای آموزش سیاسی از این کتاب در متون درسی خود بهره گرفته‌اند. در بخشی از دانشکده‌های علوم سیاسی این کتاب مورد استفاده قرار گرفته و بخشی از نمایندگان محترم مجلس پس از مطالعه این کتاب عنوان کردند که با مفاهیم سیاسی راحت آشنا شده‌اند. این کتاب منبع استفاده برخی دوستان مطبوعاتی و حتی مورد استفاده برخی روحانیون و سخنرانان بوده است. دوستانی از جمله مهندس میثم سعیدی، دکتر جباریان، سلطانی، علوی تبار، حبیبعلی نوزی، دکتر آله کولایی، دکتر شکر خواه، حامد شهلا شرکت، آقای فاضل مبدی و آقای طه هاشمی و عده دیگری از اساتید از این کتاب و سبک نگارش

روانی

مباحث آن

بعضی یاد کرده‌اند. **به نظر می‌رسد این کتاب که به گفته خودتان یک متن درسی است، قایل استفاده برای احزاب مخالف و موافق باشد. این طور نیست؟**

بله. چرا که این کتاب از برخورد ایدئولوژیک

با مفاهیم پرهیز کرده و مفاهیم را همان‌طور که هستند، معرفی کرده است. گرچه تاکنون هیچ نقد مکتوبی روی کتاب انجام نشده است، با این وجود هر یک از جناح‌ها به دلیل عدم برخورد ایدئولوژیک قادر به استفاده از کتاب هستند.

● **اکبر قنبری: هدف ما تأمین برخی منابع اصلی به منظور گسترش آموزش مدنی و آگاهی‌هایی به عموم مردم است تا آنها را هرچه بیشتر برای احراز شأن شهروندی آماده کند**

نشر نگاه معاصر در کنار دو مجموعه اخیر، مجموعه سومی را طراحی کرده که تحت عنوان بینش معنوی زیر نظر استاد مصطفی ملکیان دنبال می‌شود. این مجموعه شامل شش محور عرفان، اخلاق، فلسفه‌های دینی، الهیات، هنر و ادبیات دینی، روان‌شناسی انسان گرا است که از این مجموعه تاکنون چهار جلد منتشر شده است.

حوزه فکر و اندیشه، حوزه دشواری در بخش نشر است. کار سؤوایی یا چگونه برچه اساسی به پیش می‌برید؟

بیشتر سؤو‌ها را در حیطه‌بندی کرده‌ایم. هر حیطه توسط سؤول هر گروه که پیش از سی سال تجربه در این امر داشته‌اند، دنبال می‌شود. به عنوان مثال سال گذشته ما شش سؤو را انتخاب کردیم اما مسائل تصمیم گرفتیم ضمن تطبیق با سؤو‌های غرب، از اتفاقات روز کشور و دنیا به دور نمانیم اما در کل بیشتر سؤو‌ها توسط اساتیدی چون آقایان طباطبایی، ملکیان و بشیریه تعیین می‌شود. **گفتیه سؤوالان هر گروه، سؤو‌هایی می‌کنند. این مجموعه شامل چه گروه‌هایی است؟**

۹ گروه گروه بینش معنوی و نگارش فلسفی زیر نظر دکتر مصطفی ملکیان انجام می‌شود. بحث‌های اندیشه و معرفت‌شناسی اقتصاد را دکتر موسی غنی نژاد دنبال می‌کند. آقای عباسپاشایی مسؤولیت گروه فرهنگ و دین‌های خاور دور را بر عهده دارد. دکتر طباطبایی مسؤولیت اندیشه دینی را عهده‌دار است. دکتر بشیریه مسؤولیت دانش سیاسی و جامعه‌شناسی سیاسی و برخی گروه‌ها چون فرهنگ معاصر بین پژوهی هم بنازگی ایجاد شده‌اند. نظریات علمی سیاسی گروه‌ها در نهایت با اساتید مصطفی ملکیان است. همه می‌دانم که انجام تحقیق در سؤو‌های اندیشه و تفکر کاری دشوار است و سرمایه فراوان نیز می‌طلبد **آیا نشر معاصر برخی انواع طرح‌های خود به ارگان یا نهادی وابستگی دارد؟**

ما با هیچ یک از سازمان‌های دولتی و غیردولتی ارتباط نداریم. اگر هم با سازمانی چون مرکز گفت‌وگوی تمدن‌ها در ارتباط هستیم، این ارتباط تحت عنوان قرارداد فروش کتاب و یا احیاناً قرارداد مشترک برای اجرای پروژه‌هاست. در غیر این صورت هیچ سازمانی کمک مادی یا معنوی به نگاه معاصر نمی‌کند و درآمد ممتکی بر فروش کتاب‌هاست.

آیا بازار فروش این گونه آثار، شما را به عنوان یک ناشر امیدوار نگاه می‌دارد؟

ناگفته پیداست که اندیشه روزآمد نیست، پس نمی‌توان انکار کرده که حمایت از اجرای این پروژه‌ها از سوی دولت لازم و ضروری است و نباید فراموش کرد که مقوله پژوهش در کشور ما با مشکلات زیادی روبه‌رو است. در شرایطی که نویسنده در کشور ما قادر هر گونه حمایتی است. وقتی نویسنده‌ای ایمان دارد به اینکه حق‌التحریر یک کتاب تحقیقی اش سال‌ها بعد به او پرداخت می‌شود و... معلوم است که کمتر ناشری زحمت مادی و معنوی انتشار کتاب‌های سنگین را به خود می‌دهد. ناشران ما باور کرده‌اند که دولت فقط می‌خواند ۷۰۰ جلد کتاب بخرد سال برای هر یک از این کتاب‌ها ۱۰ ساعت وقت صرف شده باشد یا ۱۰ روز و این کتاب‌ها در هر سطحی از دانش که می‌خواهد باشد، شما بگویید ناشری که قدرت مادی زیادی ندارد کدام راه را انتخاب می‌کند؟! ناشری مثل طرح نو که فقط کارهای غنی و اندیشه‌ای انجام می‌دهد، آیا می‌تواند، این کار باز هم امیدواری خود را حفظ کند؟! آیا دولت به این

تفکر افزاده که پروژه‌ها را به مزایه بگذارد، وقتی برای یک سینما میلیون‌ها تومان پول پرداخت می‌شود. آن هم بدون کوچکترین پشتوانه علمی و دانشی - کدام راه را باید برگزید؟! تا خارج از ایران رسم است که بعد از تولید اندیشه، سینمایی برگزار می‌شود اما در کشور ما سینما برگزار می‌شود و حتی بعد از آن اندیشه‌ای تولید نمی‌شود. ما سینما را می‌گذاریم، جلوبکاپ می‌دهیم و پول هم می‌دهیم تا بعضی‌ها در سینما شرکت کنند. اما در آنجا پول می‌دهند تا در سینمایی شرکت کنند. پس عرصه تفکر در کشور رسمی وجود دارد که عملاً هیچ کاری نمی‌کند اما همه سرمایه‌ها جذب می‌کند و در کنار آن یک فرهنگ حاشیه‌ای که کارش جندی است اما چون پولی ندارد و حمایتی نمی‌شود، در سفته خفته می‌شود.

در حوزه اندیشه، جدا از سؤو‌هایی، اشرف به اولویت‌بندی سؤو‌ها هم نیز اولویت و ظرفیت هوشمندانه می‌طلبد. این اولویت‌بندی چگونه و بر اساس چه اصولی انجام می‌شود؟

این مسأله یعنی اولویت‌بندی، به مشکلات جامعه ما یز می‌گردد. ما به عنوان کسانی که در این عرصه دزگیر بودیم یا بعضاً مورد پرسش قرار گرفته‌ایم، از بخشی از ضرورت‌ها آگاه می‌شویم. بخشی توسط اساتیدی که مسؤولیت گروه‌ها را عهده‌داری، شناسایی می‌شوند. به عنوان مثال دکتر طباطبایی در فرانسه هیچ کار دیگری اجرا می‌کرد. پروژه‌های تحقیقاتی مربوط به ایران ندارد البته هزینه مالی فراوانی برای انجام این پروژه‌ها شخصاً صرف می‌کند. بخشی از ضرورت‌ها نیز از سوی کارشناسان و اساتید فن در این حوزه‌ها خارج از این مؤسسه به ما یادآوری می‌شود و طبعاً برای گزینش هر موضوع جلسات متعددی برگزار می‌شود.

چرا کار دورزیده ایران در حوزه نشر محدودتر از سایر حوزه‌ها بوده است؟

به دلیل هزینه فراوانی که ترجمه هر یک از متون مربوط به این‌های متعدد می‌طلبد. اگرچه سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی خود دارای دبیرخانه ادبیات است و دفتر اساتید‌های متعددی نیز در این زمینه برگزار کرده است و اگرچه دانشگاه‌ها سازمان‌های دیگری با همین گرایش در کشور فعالیت دارند اما ترجمه‌ای از اصول عقاید هیچ یک از مذاهب به طور دقیق در دست نیست. نه حتی از کاتولیک‌ها. نه پروتستان‌ها یا این‌های داتو، زرتشت، شیستو، یهودیت، بودا و... در دست نداریم. اصولاً کار ترجمه هر یک از این متن‌ها هزینه فراوان می‌طلبد البته البته آن کاری است که هر مترجمی قادر انجام آن نیست. طراحی روی جلد آثار توسط یک عرب انجام می‌شود. این طراحی در عین معمولاتی با متن از رنگ آمیزی خاص نیز به مناسبت موضوعات برخورددار است. در این باره هم توضیح دهید.

بله مدیر هنری ما آقای پاس از رسام است. او طراحی‌ها را بر اساس مشورت‌هایی که معمولاً با نویسندگان آثار انجام می‌دهد، پیاده می‌کند. رنگ‌بندی نیز بر اساس موضوعات انجام می‌شود. همکاری من با ایشان از جمله نقد و نظر آغاز شد. به نظر پیش از هر طرح ایرانی تاکنون توانسته با این موضوعات کنار بیاید.

دیدگاه

ایران شناسان را چه پیش آمد؟

سیدعلی کاشفی خوانساری

جزئیات این همایش بی‌خبریم، فی‌الحال همین قدر می‌شود گفت که چنین گانهایی اگر اصولی و کارشناسانه و به دور از شعار و تشریفات پرداشته شود مفید خواهد بود. با این همه جا دارد از بی‌توجهی و کم‌عنایتی سؤال برانگیز مسوولان همایش‌نست به ادبیات کودک و نوجوان کلاه کشیم. اگر مسوولان همایش، تلاش برای ابرامی آید و متمایلی و فرم‌کنی را از اهداف خود می‌دانند، بی‌شک چنین اهدافی با چشم‌پوشی از نسل جوان و جوانانی‌های آنان ممکن نخواهد بود. ادبیات کودک و نوجوان پرفروش‌ترین بخش ادبیات عامه ما در دو دهه اخیر است. افزایش چشمگیر شمارگان و تعداد عناوین، غلبه تألیف بر ترجمه، بندبازی در عداد عناوین، و شاعر حرفه‌ای و خلاق شکل‌گیری و رشد نقد و مجلات تخصصی و جشنواره‌ها و مسابقات، حضور موفق و پربار در نهادهای مسابقات و عرضه‌های جهانی و… این گونه ادبی را بسیار فریبه‌ز از آن می‌سازد که حتی یونان عمداً آن را نابوده گرفتند. مگر آنکه ایران شناسان کهنسال پراختن به کودکان و نوجوانان را امری خلاف شأن خویش پنداشته باشند.

گفتنی است متخصصان چندین حوزه دیگر تاریخ و علوم اعلمی نیز از کم‌توجهی این همایشان کله‌مندان.

مخبر می دوستی

مفهوم کلمه کودک در ایران

و جهان

دوم تیرماه در جلسه نقد ادبی خانه کتاب ایران سیر تاریخی کلمه کودک در ایران و جهان و شخصیت کودک در طول دوره تاریخی جهان توسط حمیدرضا شاه‌آبادی نویسنده کودک و نوجوان مورد بررسی قرار گرفت. این جلسه با حضور نزدیک به ۴۰ نفر تشکیل شد و به همه مدعوین کتاب قصد و ساختار یک اسطوره‌ها افتاد.

تازه‌های تشریف‌افز در سال ۱۳۸۱

مجموعه قصه‌های شاهنامه شامل داستان‌های ابهام و گردیه، بیزین و میژود، افرو و جریوه نوشته آفرات صالحی و تصویرگری یولیفر راموتای هشت‌ساله، بوری کلی پری، پروین علی‌پور.

موش گریزایی، بوری کلی پری، پروین علی‌پور، سلطان آشتانگردها، مهدی میرکئیی، تصویرگر، حمیدفره‌ای.

چشمه‌های بهشت، آژ تورسی کلارک، محمد نضاج، کبچ دژدان دریایی، ماجراه‌های دلال داکه کارل پارکس، محمد نضاج.
لذهای دریایی، ماجراه‌های دلال داکه کارل پارکس، فرزانه کریمی.

حاضران آماده

مجموعه‌های بی‌نام

محمد جهان تیغ مجموعه‌ای را با موضوعات مختلف که به صورت متن همراه با کاریکاتور چندی پیش در نشریه باران تابستانه بود، آماده چاپ دارد. آخرین کتاب این نویسنده «کمی افروتر» شامل داستان‌های درباره حضرت علی (ع) است.

محمد برآبادی متولد سال ۱۳۳۱ و دارای مدرک کارشناسی ارشد رشته برنامه‌ریزی شهری است که تاکنون بیش از ۱۵ عنوان کتاب برای کودکان و نوجوانان تألیف کرده و تعدادی داستان برای پوزگسلان نوشته که به‌صورت مجموعه زیرچاپ است. برآبادی رئیس هیأت مدیره انجمن نویسندگان کودک و نوجوان است و در واحد آموزش سازمان ترفیق تهران نیز فعالیت دارد.
برآبادی از مجموعه **چهره‌های درخشان، زندگینامه عبدالرحمان جامی و عن اقتضاء خمدانی** را در انتشارات **کتاب‌های کمک‌آموزشی زیر چاپ** دارد. *وی به گفت‌وگوشتنیم*.

وضیعت ادبیات کودک و نوجوان ایران را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ادبیات کودک و نوجوان ما به دلایل خاصی از جمله کمبود امکانات آموزشی جایگاه خود را پیدا نکرده و چچه‌ها به برنامه‌های تلویزیونی و بازی‌های کامپیوتری بیشتر علاقه نشان می‌دهند. چراکه آنها مورد هجوم این برنامه‌ها و بازی‌ها قرار گرفته و تمایل به خواندن کتاب ندارند. همچنین نوجوانان ما به دلیل برنامه‌های خاص و فشرده‌ای که در مدارس به آنها داده می‌شود و با تأکید زیادی که بر حفظ کردن مطالب در مدارس وجود دارد، فرصتی برای خواندن کتاب‌های غیر درسی ندارند و چون برای خواندن کتاب، تیلیاتی در نظر گرفته نشده، در نتیجه گردوی در زمینه ادبیات کودک و نوجوان داریم که البته بخشی از آن هم به اقتصاد خانواده‌های مردمی گرده‌یمنی زمانی که هزینه‌ها افزایش می‌یابد، اولین چیزی که از

کتاب‌ها

خرگوش و مادر

چچه خرگوش فراری، مارگارت وایزولونه، تصویرگر، کلمنت هارو، یولیفر نیوریان، ایران‌های چاپ

اول، ۱۳۸۱، ۳۲ صفحه، ۴۰۰ تومان

داستان درباره بچه‌خرگوش کوچولویی است که فکر می‌کند بزرگ شده و می‌تواند تنها بدون مادرش زندگی کند. او در رویاهایش به هر جایی که می‌خواهد می‌رود. مادرش نیز او را دنبال می‌کند. تا اینکه در پایان داستان می‌فهمد که هرگز نمی‌تواند آغوش مادر و خانه‌اش را ترک کند. این کتاب برای گروه سنی ۶ نوشته شده و در صفحه تصاویر سیاه و سفید کشیده شده است. البته پس از چند صفحه، تصاویر رنگی نیز وجود دارد. در مجموع سؤال و جواب خرگوش و مادرش زیبا و خواندنی است.

دارکوبی که دارکوب شد

دارکوبی که دارکوب شد، فریده خلعتبری، تصویرگر: مهروش معصومیان، شاپورو، چاپ اول، ۱۳۸۰، ۱۶ صفحه، مصور، گروه سنی ۵+، ۲۵۰ تومان

شعری است درباره زیاده‌خواهی یک دارکوب که دلش می‌خواهد خان باشد، خوشبخت، ایر سیاه، درخت جوان و بالاخره همان دارکوبی که بود.

کتاب‌ها

نگار بهرام

محمود برآبادی- نویسنده:

جمع شدن نویسندگان در یک تشکل مفید خواهد بود

فهرست خرید خانواده‌ها حذف می‌شود، کتاب و مطبوعات است. نقش دست‌اندرکاران ادبیات کودک و نوجوان در رفع این مشکلات چیست؟ نا حدودی وظیفه نویسندگان خودشان را با علایق کل جامعه هماهنگ کنند و به داستان‌هایی که در مقایسه با کتاب‌های خارجی و برنامه‌های تلویزیونی جذابیت بیشتری دارند، بریزانند. البته وزارت ارشاد نیز می‌تواند از نظر میزبانی به نویسنده‌ها میدان بیشتری دهد. به عنوان مثال اگر داستانی مثل هری پاتر توسط یک نویسنده ایرانی نوشته شود در وزارت ارشاد چهار میزبانی شده و به یک داستان ساده و معمولی تبدیل خواهد شد که در مقابل کتاب‌های خارجی جذابیت و کشش لازم را نخواهد داشت.

مطبوعات و تلویزیون نیز باید سهم بیشتری را به این عرصه اختصاص دهند و یا آن مانند یک کالای تبلیغاتی و تجاری برخورد نکنند. با توجه به اینکه شمار در هیات مدیره انجمن نویسندگان کودک و نوجوان همینجا جایگاه تشکل‌ها را در عرصه ادبیات کودک و نوجوان منظر می‌بیند؟ هر صفتی در هر جامعه‌ای که به وجود می‌آید تبلیغاتی و تجاری نیست و یا آن‌ها در دنیال آن به وجود خواهد آورد که مابین این صفت یک‌سری نیازهای مشترکی است که اعضای آن دارند. یکی از وظایف سازمان‌های صفتی پاسخ دادن به نیازهای این اعضاست که این نیازها فرقی نیست و زمانی تشکل‌ها می‌توانند از لحاظ فرهنگی مفید باشند که به مسائل فرهنگی و پیداکردن راه‌حل‌ها برای این مشکلات

همسایه‌ها

پژوهشنامه

ادبیات کودک و نوجوان

شماره ۲۷ پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان با موضوع متون کهن، در ۱۹۲ صفحه و با قیمت ۱۰۰۰ تومان منتشر شد.

در این شماره از پژوهشنامه مقاله‌های تأملاتی اساسی در باب اسطوره و بازنویسی نوشته آرش ابوترابی، ادبیات سنتی و ویژگی‌ها و انواع نوشته کارول لیچ براون و کارل ام نامیلسون با ترجمه پرناز نیری، بررسی چهار قصه عامیانه ایرانی نوشته محمدرضا شمس و دیو مظهر خوشونت در ادب کهن نوشته منصور باقوتی به چشم می‌خورد.

می‌گزیدی با عنوان متون کهن مقدس‌نویسنده و با حضور ابراهیم اقلیدی، شهرام رحب زاده و محمد شریعتی از مقابل دیگران این شماره پژوهشنامه است که شرکت‌کنندگان درباره ضرورت توجه به متون کهن در کتاب‌های کودکان و نوجوانان و آسیب‌شناسی بازنویسی و بازرایی آن متون کهن به بحث و تبادل نظر پرداخته‌اند. گونه‌شناسی قصه‌های برادران گریم نوشته روح‌الله مهدی‌پور عمرانی و در شارع عام شعر نوجوان نوشته عرفان نظری آهاری از تقد‌های این شماره نشریه است. همچنین بخش نقد ویژه این شماره از نشریه به آثار محمد‌های محمدی اختصاص یافته است که شکوه جاسر نصرالله، شهره کاندلی، مهدی حیوانی و علی عباسی به نقد آن پرداخته‌اند.

در این شماره همچنین تحقیقی از مینا اخباری آزاد با عنوان بررسی تطبیقی آثار هانس کریستین آندرسن و صمد بهرنگی آمده است.

معرفی پایان‌نامه در حوزه ادبیات کودک و نوجوان، گردیده مقاله‌شناسی توصیفی مطبوعات و فهرست گردیده مقاله‌های غیر فارسی در فصل بهار ۱۳۸۰ و چکیده انگلیسی از مطالب دیگر پژوهشنامه است.

پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان را مؤسسه انتشارات افق به صورت فصلنامه برای دست‌اندرکاران کتاب‌های کودکان و نوجوانان، معلمان، مربیان، دانشجویان و تمام کسانی که به مسائل فرهنگی کودکان و نوجوانان می‌اندیشند، منتشر می‌کند.

تاریخچه

دیدار

محمدامین یونجی، **دانش آموز کلاس سوم ابتدایی دبستان ایران**؛

مطبی می‌خواد بره سفر!

محمدامین یونجی از دانش‌آموزان کتابخوان دبستان ایران است وی با وجود بازیگریش‌اش، علاقه زیادی به کتاب و کتابخوانی دارد. با وی گفت‌وگوی انجام داده‌ایم که می‌خوانید:

محمدامین! چندسال داری؟

۱۰سال
چه زمانی کتاب می‌خوانی؟
وقتی تکلیف مدرسه‌ام را انجام داده و فرصت داشته باشم، حتماً کتاب می‌خوانم.

چه نوع کتابی می‌خوانی؟

بیشتر کتاب‌هایی که درباره حیوانات، پرندگان

یا جانوران باشد.

چرا این موضوعات علاقه‌مندی؟

چون به حیوانات علاقه مند هستم، به طور کلی به هر کتابی که اطلاعات من درباره حیوانات و پرندگان را زیاد کند، علاقه مند. مثلاً یادم می‌آید در کتابی در مورد پنگوئن مطلبی را خواندم که پنگوئن چگونه زندگی می‌کند. و یک روزی در یکی از برنامه‌های تلویزیون تصویر پنگوئن را دیدم و در آن لحظه تمام مطلبی که در کتاب در موردش خوانده بودم به یادم می‌آمد و بیشتر آن برنامه را می‌فهمیدم.

یکی از کتاب‌هایی که در مورد پرندگان خواندی را نام ببر

«را پرندگان» که در این کتاب در مورد پرندگان مختلف و وضعیت بدنشان، دوزون و...

توضیح بده بود.

به جز کتاب‌های علمی، کتاب‌های داستانی نمی‌خوانی؟
چرا می‌خوانم.
یکی از کتاب‌های داستانی که خواندم کتاب لوبیایی سحرآمیز بود که

داستان آن واقعاً برایم جذاب بود. البته دوستان فامیل به من زیاد کتاب هدیه می‌دهند. مثلاً دختر عمویم کتابی در مورد قرآن هدیه کرد و من خواندم و با در مورد رستم و سهراب ...

از کتابخانه مدرسه کتاب‌امانت می‌گیری؟

آلان صفحه کتابخانه نیستم ولی قیلاً بوم.

چرا؟

(می‌خندد)... رفی یادم می‌آید خیلی کتابدار (شادوار) یک کتابی را به من دادند و من خواندم و حتی بعداً به دنبال جلدهای دیگرش هم رفتم و مطالعه کردم.

چه کتابی بود؟

مطلبی می‌خواندیم بره سفر.

اوقات فراغت صرف چه کاری می‌کنی؟

اول فوتبال، چون بازی و ورزش به من نیرو می‌دهد، البته این به این معنی نیست که کتاب نخوانم. کتاب می‌خوانم.

تا حالا شده به موضوع کتابی که خواندی فکر کنی؟

بله، کتاب «اربعیم و نمرود ستمگر» را که خواندم، خیلی به موضوع کتاب فکر کردم.

تیجیه از ای کتاب گرفی؟

چند چیز که وقتی نژادی متولد می‌شود می‌تواند در حقیق ظلم کرد و او را کشت و یا اینکه با دشمنان باید بجنگیم و حق همیشه پیروزاست و از همه مهمتر خدا را بشناسیم.

نکته ۱۰

میوش سیدجعفری مدیر دبیرستان ادیب فرزانه:

کتابخانه در مدرسه مثل مغز در بدن است

مریم جباری

میوش سیدجعفری مدیر دبیرستان ادیب فرزانه است. وی از سال ۱۳۲۱ به فعالیت در آموزش و پرورش اشتغال دارد، از تدریس در مقاطع مختلف تحصیلی گرفته تا مدیریت. وی سال‌ها از تجربیات مرحوم احمدپریشک نیز به دلیل همکاری و همراهی با آن مرحوم بهره‌ها برده و سعی کرده آن تجربیات را در کارش لحاظ کند. با وی گفت‌وگویی کرده‌ایم که می‌خوانید:

انجام دادید؟

اسمال زرقی بالای ۴میلیون تومان برای کتابخانه هزینه کردیم ،بکسری کتاب‌های تهیه کردیم که البته این کتاب‌ها را با نظر اساتید دانشگاه، معلمان و کارشناسان خریداری کردیم.

چه نوع کتاب‌هایی را خریداری کردید؟

بیشتر کتاب‌هایی که باز علمی باشد باشند مثل کتاب‌های مرجع و البته چند عنوان کتاب‌ها داستان ومان **فکری می‌کند کتاب‌های روان برای نوجوانان مفید است؟**

بله، چون نوجوان زندگی خود را بین این کتاب‌ها ورومان حاجت وجرمی کند.

وضعیت کتابخانه‌های امروز را در مقایسه با گذشته چگونه ارزیابی می‌کنید؟

زمانی که ما در مدرسه تحصیل می‌کردیم، در آن زمان کتابخانه‌ای در پارک و فرهنگسرا موجود نبود، ما انجمن ادبی داشتیم و از طریق انجمن ادبی بودجه‌ای برای خرید کتاب فراهم می‌کردیم. بیرون از مدرسه چند تاز بچه‌ها که کتابخوان بودیم با هم قرار می‌گذاشتیم که هر کدام یک کتاب را بخرد و هر

گفت و گو با دکتر محضررضا شرفی

۱۰ نکته برای کتابداران مدارس

دو هفته قبل با دکتر محضررضا شرفی ۱۲ نکته درباره کتاب و گسترش فرهنگ کتابخوانی را در فرین در شماره **وقایف و ویژگی‌های کتابداران مدارس را با هم مرور می‌کنیم. این گفت‌وگو با حذف سؤالات تنظیم شده است.**

ابتدا در مقدمه یاد بگیریم یک کتابدار موفق وفعال، درحقیقت یل ارتباطی میان دانش آموزان و دنیای کتاب و اندیشه است.اوست که می‌تواند نقش ارزنده و فعالی را برای ارتباط دانش آموزان با دنیای کتاب که از آن به عنوان نیوی آگاهی و دنیای اطلاعات جدیدنام می‌بریم، ایفا کند.

جدابیت و گریایی در برخورد و گفتار و رفتار
از ویژگی‌های کتابدار موفق، جدابیت و گریایی در برخورد و گفتار و رفتار است که می‌تواند دانش آموز را واقعاً به خود جذب کند. به عنوان مثال، همانطوری که یک معلم موفق می‌تواند در کلاستی جدابیت و طراوت را به وجود آورد تا دانش آموز به کلاس و درس علاقه مند شود، کتابدار هم می‌تواند این ویژگی را در کتابخانه یا خصوصیات شخصیتی‌اش ایجاد کند.

برقراری ارتباط سازنده با دانش آموز

مالمرو از یک بخشی به نام مدیریت روابط انسانی، نام می‌بریم که یک هنر ارزشمند در تعاملات انسانی است و آن بخش چگونگی برقراری ارتباط با دیگران است. مثلاً یک کتابدار اگر بداند چگونه می‌تواند ارتباط سازنده و فعال با دانش آموز را به وجود آورد، قطعاً کتابدار موفق خواهد بود. چرا که همین ارتباط ایجاد کرد، مقدمه‌ای است تا آن را به محیط مطالعه و فرهنگ کتابخوانی گسترش دهد. بنابراین آگاهی نسبی کتابدار مدرسه از روابط و تعاملات انسانی در این زمینه می‌تواند باعث افزایش موفقیت شود.
مطمئن‌آگر کتابدار این نوع ارتباط موفق را با سایر کادر مدرسه مثل معلمان و دبیران ایجاد کند، می‌تواند از حمایت و همکاری آنها برای ترویج فرهنگ کتابخوانی و مطالعه استفاده کند.

برگزاری مسابقات کتابخوانی

کتابدار در برگزاری مسابقات کتابخوانی به

فردی که کتابی را می‌خواند با فرد دیگر کتاب را تعویض می‌کرد و از این طریق مثلاً به تلویزیون روی می‌آورد، کتاب را می‌خواند و بعد از خواندن کتاب، خلاصه‌ای از کتاب را می‌نویسیم و این کار در فهرست پیشنهادی به ما کمک می‌کرد.

با توجه به اینکه شما تجربیات فراوانی در مدارس گوناگون دارید، به نظر شما امروزه وضعیت کتابخوانی بچه‌ها چگونه است؟

متأسفانه کتابخوانی خیلی کم شده است، فکر می‌کنم بچه‌ها عادت کردند همه چیز را حاضر و آماده ببینند. به همین دلیل بیشتر آنها به تلویزیون روی می‌آوردن، مثلاً زمان اینترنتان» که کتابش هم در بازار است وقتی به‌صورت فیلم و کارتون بخش می‌شود بچه‌ها با تمایل زیاد به نمایشی آن می‌پردازند در حالی که آن‌گرفته که کتاب به ویژه کارها درختان فیلم پراخته است، بلکه قسمت‌هایی هم سانسور می‌شود و بیشتر جهت جلب توجه قسمت‌هایی را حذف می‌ان می‌آفریند.

وقتی که دانش آموز کتاب می‌خواند خودآگاه استعداش در شعر و داستان و مقاله شکوفا می‌شود. یادم می‌آید وقتی در دبیرستان هدف شماره ۵ بودم کتابخانه مدرسه را با همت مرحوم شرفی تجهیز کردیم و بچه‌ها واقعاً از کتابخانه استقبال کردند و بچه‌ها از طریق کتابخوانی، به مقاله نویسی و نمایشنامه ... روی آوردند و بعد کتابدار مدرسه وقتی که دانش آموزان مقاله می‌نوشتند آنها را به رشته‌های مختلف راهنمایی می‌کرد مثلاً به بچه‌ها می‌گفت که شما در شعر یا داستان ...استعداد دارید و باید در این زمینه کار کنید.

گفت و گو با دکتر محضررضا شرفی

۱۰ نکته برای کتابداران مدارس

ایجادشرایع دیواری باهدایت و محوریت کتابدار
معمولاً ترتیب دادن یک شیشه دیواری زوین با محتوا کیفیت به با هدایت کتابدار مدرسه انجام داد. برای کارهای فکری و فرهنگی **بچه‌ها** تأثیرسریز دارد. در این روزنامه دیواری می‌توان بخشی را به تازه‌های کتاب اختصاص داد تا از این طریق دانش آموزان با تازه‌ترین کتاب‌ها آشنا شوند.

جهت دادن به مطالعات پراکنده دانش آموزان

یکی از مهمترین وظایف کتابدار فعال، مهبت بخشیدن به مطالعات دانش آموزان است. معمولاً مطالعات دانش آموزان، حالت پراکنده و اتفاقی دارد.اگر کتابدار مدرسه بتواند در جهت دادن به مطالعات پراکنده و سمت و سوی تنظیمی دادن به آنها نقش خویش را به نحو ایستاده‌ای ایفا کند، این مطالعات می‌تواند همگرا و منسجم باشد و در نهایت دانش آموزان را در انتخاب مسیر مورد نظرشان یسار یاری کند.

استفاده دانش آموزان از کتابخانه در دبستان

دارند که فضایی را برای کتابخانه اختصاص دهند. برای برگردن اوقات فراغت دانش آموزان در ایام تعطیل باید حداقل هتفه‌ای دوروز روزباشند. دانش آموزان به مدرسه مراجعه کنند و معمولاً از طریق تهیه و امانت کتاب، گفت‌وگویی هم با کتابدار خود انجام دهند. این مسأله می‌تواندبخشی از اوقات فراغت طولانی‌شان را پر کند.

واگذاری کارهای تحقیقی به دانش آموزان

معلمان موضوعاتی را به طور تحقیقی و پژوهشی به بچه‌ها واگذار کنند تا دانش آموزان ایجاب تکلیف و در ابتدا صرفاً جهت رفع تکلیف به کتابخانه مراجعه کند. اما تحقیق به کتابخانه مراجعه کند. البته ممکن است دانش آموز وقتی با فضای کتابخانه آشنا شد، خود به خود مراجعاتش را افزایش دهد.
اعتماد
شخصی انجام می‌شود. معلم کتابخانه باید دقت داشته‌باشد که ابتدا خودشان باید از وضع کتاب‌های موجود در کتابخانه اطلاع‌یابند. براساس اطلاع اولیه، موضوعاتی را جهت تحقیق به دانش آموزان پیشنهاد کند تا دانش آموزی برای این جهت کار کند کتاب سرگردان نشود.

چشم انداز هنر
عاشق حادقو

تطبیح سینما

کتاب «تطبیح سینما» نوشته پژمان لشکری‌پور، شامل مطالی پیرامون جشنواره‌های سینمایی، خانه سینما، حوزه هنری و…است که عمدتاً در نشریه سینما ویدئو طی سال‌های ۸۰، ۷۹ به چاپ رسیده است. این کتاب همچنین حاوی مقالاتی دربارهٔ مدیریت و سیاست‌گذاری در سینمای ایران است که توسط انتشارات ستاره دل برده روزی بازار کتاب می‌شود. همین ناشر در گذشته فیلمنامه در ژدیگی خدا را از لشکری‌پور به چاپ رسانده بود.

روش ساختن سه تار

«روش ساختن سه‌تار» عنوان کتابی است اثر ناصر شیرازی که بزودی توسط نشر پارت وارد بازار کتاب می‌شود. نشر پارت همچنین کتاب «۲۱ قطعه سیزده درامد» و رنگ برار تار و سه تار» اثر اکبر شیرازی را نیز در دست چاپ دارد.

تئوری بنیادی موسیقی

چاپ یازدهم کتاب «تئوری بنیادی موسیقی» اثر پرویز منصوری توسط نشر کارنامه وارد عرصه کتاب می‌شود. این کتاب تاکنون مهمترین و جامع‌ترین اثر در آموزش مبانی موسیقی است که از سوی یکی از چهره‌های نامی تئوری موسیقی تألیف شده است. در کتاب منصوروی تمرین‌هایی به زبان ساده و برای هر بخش نواک دیده شده است.

درآمدی بر تاریخ سیاسی سینمای ایران

«درآمدی بر تاریخ سیاسی سینمای ایران (۱۳۸۰ تا ۱۳۸۰)» عنوان کتابی است نوشته حمیدرضا صدر که نشر نی بزودی آن را وارد عرصه کتاب می‌نماید. مبانی این کتاب حفظ روند تاریخی سینمای ایران از دهه‌ای به دهه ۸۰ و از ورود دوربین عکاسی تا اینتای دهه ۸۰ است. در این روند مکاتبات سافرات انگلستان و آمریکا در مورد نمایش فیلم در ایران، برای این بار ارائه می‌شود که حاوی نکات سیاسی و تاریخی بوده و جنبه‌های ناشناخته‌ای را از تاریخ سینمای ایران برملا می‌کند.

دکتر محمدصفتی و «من‌ان و نامیرایی در سینمای تارکوفسکی»

دکتر محمد صفتی که در سال گذشته دو اثر روان‌شناختی از سوی نشر مرکز به بازار کتاب عرضه شده بود، این بار بررسی آثار تارکوفسکی را در دستور مطالعه‌اش خود قرار داده و بزودی کتابی با عنوان «زمان و نامیرایی در سینمای تارکوفسکی» را از سوی نشر مرکز به دست چاپ می‌سازد. پیش از این بایگ احمدی دربارهٔ سینمای تارکوفسکی کتابی به چاپ رسانده بود. چاپ تازه کتاب از اشانه‌های تصویری تا من» بایگ احمدی نیز بزودی از سوی نشر مرکز انتشار می‌یابد.

تزئین کمک

انتشارات بین‌المللی حافظ که در زمینه کتاب‌های گل آرایبی و خیاطی سابقه‌ای دراز دارد کتاب‌های زیر را با ترجمه اکرم ذاکری بزودی وارد بازار کتاب می‌کند: «دنیای هنر تزئین کیک»، «عروسک‌سازی (۱۰۲) سفال»، «عروسک‌سازی (۱۰۳)» «دنیای هنر گل‌دوزی»(۶).

انتشارات فرین نیز، از همین مترجم کتاب‌های «دنیای هنر عروسک‌سازی(۱۰۱)» و «دنیای هنر فلاس بافی(۳۰۱)» را در دست انتشار دارد.

پهروز غریب‌پور را اگرچه بسیاری از کودکان و نوجوانان نیز اهالی تئاتر یا نمایش‌ها و توشه‌هایش می‌شناسند، اما ایرانیان و بخصوص شهروندان تهرانی وی را با مدیریت و رهنگسرای یهمن به یاد دارند. غریب‌پور اکنون نیز مدیریت خانه هنرمندان را بر عهده دارد.
غریب‌پور تاکنون سیزده کتاب به چاپ رسیده است که می‌توان به فیلمنامه تیل قهرمان اشاره کرد و فرار است در کشور سویس بزودی چاپ‌وای به این اثر هنری اهدا شود.

شما سال‌ها در عرصه‌های مختلفی همچون شعر، داستان، نمایشنامه و فیلمنامه فعالیت کرده‌اید و حتی در این مدت به وجود مشترک و تفاوت هر یک از این هنرها نسبت به هم پی برده‌اید. چنانچه در ابتدا مایلم دربارهٔ چگونگی دست یافتن به هر یک از این عصاره و نیز با تجربیات شخصی‌تان بیشتر آشنا شوم

تجربیات شخصی به من تکلف کرد که بیشتر در حوزه «نمایشنامه» و «فیلمنامه» متمرکز شوم. البته در این سال‌ها شعر هم گفتم و می‌گویم و برای کودکان هم می‌نوشتم و می‌نویسم. ولی طبیعی است که خود را هم محدود کردم. البته به جهت علاقه‌مندی به تصویرب‌حسی اگر رمان می‌نویسم، «رمان مصوره» می‌نویسم تا از سوی خواننده مجسم شود. قطعاً امروز در دورانی هستیم که سینما، تلویزیون و سایر رسانه‌ها به صورت تصویری با مخاطبان خود ارتباط برقرار می‌کنند و «صورت» به عنوان یک جایزه غیرقابل کتمان بر ما اثر خود را گذاشته است. بنابراین به نظر می‌رسد که زبان تصویر حرف آخر را می‌زند…

به هر حال مصوری وجود دارد که هنگام نگارش، داستان، نمایشنامه و فیلمنامه را از هم تفکیک می‌کند. البته شاید در نگاه اول بی‌بهره به نظر برسد ولی قطعاً هر هنر مدتی در هنگام خلق هر یک با مسائل مواجه می‌شود که خاص خود است که گاهی یافتن آن به مخاطب کمک خواهد کرد و جذابیت هم خواهد داشت.

همواره دوست داشتم و دارم، چیزی را که می‌نویسم، اجرا شود. البته زمان نویسن این صبر و تأمل را دارد که از طریق تصویرسازی حروف و کلمات موجود زنده‌اش را برای شما عرضه کند. ولی من چنین گرایش نداشتم، دوست داشتم و دارم شخصیت‌ها و عناصر مختلف کارهایم بلافاصله همچون یک نت موسیقی به اجرا درآید. هر چقدر که یک آهنگ خوبی را به صورت نت نویسی‌د باز هم قابل مقایسه با اجرای آن نخواهد بود. شاید این مساله به دوران تکلیلم در دبیرستان بر می‌گردد. در آن موقع می‌دیدم نمایشنامه این حوصلت را دارد که بلافاصله بایک گروه و نماین اجرا می‌شود.

شما با خلق شعر داستان، نمایشنامه، فیلمنامه، داستان و رمان می‌توانید احساسات را تا به دست‌ترین و صحیح‌ترین صورت ممکن انتقال دهید که وجه مشترک همه این هنرهاست ولی در همه اینها مثلاً اگر عنصر زمان را در نظر بگیریم، می‌بیند که در رمان می‌توانید زمان را بسط دهید، ولی در تئاتر در فشرده‌ترین زمان ممکن باید حرفتان را بزنید. البته بعدگفتم راه حل پیدا شد که همان «سرپال نویسی» است. سرپال نوعی از زمان مصور است که مخاطبان آن می‌توانند بسط شخصیت‌ها، موضوع و… را هته به هته دنبال کنند. بنابراین در عصر تصویر کمتر رمان نویسی وجود دارد که به شیوهٔ فرن مجدم، توذدم منظر این باشد که کاتیش دست به دست بگردد… بنابراین بیشتر تمایل دارد که داستانش و مانش به تصویر دربیاید و خوب تصویری هم فراغد خودش را دارد…

آقای غریب‌پور! در جاهای شتهدام وقتی یک نمایشنامه‌نویس شخصیتی را خلق کند، خلق کامل آن شخصیت منوط به اجرای زنده آن است.

به این امر متوجه می‌شوید. به این امر متوجه می‌شوید. به این امر متوجه می‌شوید. پس از اینکه نمایشنامه بگذارد یک مایل پیش می‌رود. از آنجا که ما همین امر را شد، از تو بر مایل گفت: شخصیتی که هالمن روی صحنه خلق کرد فراتر از نقش من بوده، آیا شما هم منظرانان از اجرای یک اثر همین است که جنبه‌های ناخواه گاه یک اثر

چند نوشته

تراک آرنا

پهروز غریب پور، **پورنویسنده**، **مترجم** و **کارگردان تئاتر**؛

لذت رمان خواندن تقسیم شدنی نیست

؟شود

البته اینکه اجرا کمک می‌کند جای شکی نیست، یک جمله زیبایی گفته می‌شود که این نوع آثار مثل کوه بخ هستند که ما فقط یک مشت را آن‌را روی آب است می‌بینیم و هفت هشت آن دراز آب، آواز دارند. در واقع طبیعی است که اگر هفت هشتم دیگر آن کشف شود، آرزوی ما خواهد می‌کند. بنابراین کار آقای هالمن از نوع آن هفت هشتم است.

پس در این صورت به نظر شما آیا مخاطب می‌تواند یک نمایشنامه و یا فیلمنامه را جدای از اینکه اجرا شود و یا به تصویر درآید، ارزیابی کند و آیا به طور محوره «فیلمنامه» و «نمایشنامه» اثر هنری محسوب می‌شوند؟

بله. ولی اگر شما یک فیلمنامه جذاب را بخوانید، همواره لذتان می‌خواهد که فیلش را هم ببینید در حالی که در مورد رمان اینگونه نیست، چون فی الفسه از پیش فرار نیست که توسط عنصر کمکی به اجرا در آید.

البته شاید منظران رمان‌های قرن جدید، توذدم باشد که پیش از تولد، تقسیم خلق شدند؟

میان پس از تولد سینما رمانی است که مثل فیلم

نوشته می‌شود.

حالا یک مثال می‌زنم. مثلاً در یک نمایشنامه شخصیتی را خلق می‌کنید که لهجه دارد و وقتی لهجه این شخصیت توسط یک بازیگر زیبا و درست اجرا شود قطعاً برایتان لذت بخش تر خواهد بود. به همین دلیل می‌گویند که درام باید عرصه عمل باشد. یعنی اگر نمایشنامه‌ای فقط به سمت کلام پیش برود دیگر تئاتر نیست، بنابراین باید به

● اگر نمایشنامه‌ای فقط به سمت کلام پیش برود دیگر تئاتر نیست. بنابراین باید به سمت اجرا پیش برود یعنی

سمت اجرا پیش برود یعنی فقط به جای بازگویی دیالوگ‌ها، ایجاد مختلف یک شخصیت نیز خلق شود. یعنی **قلمی و خلق کند.**

یک مقایسه می‌کنم. در یک نمایشنامه داریم که یک پیرزن در یک گوشه از صحنه مشغول بافتن است و حرف نمی‌زد. در صورتی که حضور این شخصیت در یک رمان به این شکل امکان‌پذیر نیست، مگر اینکه هر بار مجبور باشید بگویید که این زن خودش در حال بافتن است و در آن مکان حضور دارد. مجبورید دائماً تکرار کنید که آن خانم فقط گوش می‌دهد و گاهی به این سو و آن سو هم نگاه می‌کند. در حالی که حضور او در صحنه اگر هم سکوت کرده باشد دیده می‌شود. بنابراین سکوت در صحنه حس می‌شود ولی در رمان نمی‌توانیم آن را احساس کنیم و وقتی کسی سکوت می‌کند آن وجود خارجی ندارد مگر اینکه دانماً سایه به سایه آن را توصیف کنید. من در سال ۱۳۵۳ برای پایان‌نامه تحصیلم «نمایشنامه‌ای نوشته شد که جز در چند مورد خاص، دیالوگ کامل نداشت، چون در آن کار اتفاق داشت که دیکتاتوری با خود لکت زبان می‌آورد و چهار بازیگر روی صحنه جمله کامل و قطعی نمی‌گفتند و به صورت مطلق حرف می‌زدند، من در آنجا نوشتم آن کار را انجام ندم، ولی در رمان نمی‌توان چنین کاری کرد. بنابراین طبیعی است که در اینجا به ضرورت عنصر اجرایی می‌برم، پس شما

نمایشنامه و یا فیلمنامه آنچه را که می‌نویسید قابل روت و اجراست ولی در رمان آنچه را که می‌نویسید احساس می‌کنید. بنابراین تفاوت‌های عمده آنها در شکل بیان و تجسم آن است. شما در رمان می‌توانید هر چیزی را اوصاف کنید، ولی در سینما همه چیز باید دیده شود، به علاوه اینکه در آن سایر عوامل و تکنولوژی را در کنار هم قرار می‌دهید که حاصل آن چیزی است که مخاطب آن را درک کرده ولی شاید منظور نظر شما نبوده است، به خاطر اینکه انسان آن تصویر بیچارگنده احساسات، موافق و تجاری است که مختص خود شست‌ا و مال دیگری نیست. به همین دلیل وقتی فیلم به نمایش درمی‌آید و یا نمایشنامه اجرا می‌شود وقتی طبع احساسات و درونی بینندگان قرار بگیرد، دید یک ایجاد می‌کند و موحی از احساسات سائل را فرا می‌گیرد ولی شما هیچ وقت نمی‌توانید در تری یک رمان را بخوانید، او لذت رمان نشیمن‌شدنی نیست ولی در مورد سینما و تئاتر این گونه نیست. در واقع فرق تئاتر و سینما و رمان مثل تفاوت تشریح و فریال است. شما در بازی فوتبال

احساسات یکصده هزار نفر را می‌بینید در صورتی که در تشریح این احساسات امکان‌پذیر نیست. بنابراین هر دو لذت دارد ولی از جنبه‌های متفاوت. آقای فریب‌پور به رمان پیش از تولد سینما روییده شما یک متن کنه، را چگونه به شکل حضور و امروزی درمی‌آورید؟ باید بدانید که تجارب از کجا نشأت می‌گیرد، به هر حال با زندگی روزمره است و یا از روزه‌ها یا تجلیات که خوب اینها طرف متعال و مرتضد و همه اینها از تجربه‌های بشری نشأت گرفته‌اند که یک زمانی قابل رؤیت بودند و یا قابل رؤیت خواهند شد. پس بنابراین وقتی می‌گوییم که جنبه نمایشی دارد منظرمان این است که امکان دیدنش وجود دارد و به تعبیر دیگری وقتی می‌گویم دراماتیک یعنی القاب دارد و با چند نفر وارد بر می‌گیرد. پس وقتی قطب‌هایی در این داستان وجود داشته باشد در نتیجه ظرفیت‌های دراماتیک دارند. اما در اینجا حداقل تنش و جدال را دارند و دیگر لازم نیست از جنبه دراماتیک باشد و در واقع اگر یک صحنه، یعنی صحنی نمایشی را با حداقل زمان ممکن می‌توان بسط اجرا کنند. آیا این صحن باطلون شون تا قبل از اجرا نوشت؟ به شما، در واقع باید از درجه نمایش بگذراند و اگر بگذراند امکان‌پذیر نیست.

شما که خود از افسانه‌ها و سخن کنه ایرانی در کارهایتان زیاد بهره‌برده‌اید با توجه به این‌ا سائل آیا دانستن یک سری اصول کمک می‌کند که مریمده بتوانند دست به خلق نمایشنامه و یا فیلمنامه بزنند؟

ببینید هنوز ما نام آن‌ا نی که حافظ بر اساس آن شعری را خلق کرد است نمی‌دانیم و ایضاً آموختنی نیست . چنانچه می‌گردید بنایتین شعر که در وصف دریا گفته شد است توسط کسی بوده که هرگز دریا را ندیده است. بنابراین هنوز راجع به این سائل نمی‌توانیم اظهار نظر کنیم ولی در هر حال آموختن و تجربه کردن به هرمد در زمینه تئاتر توانایی می‌بخشد.

معارفه ای با دکتر محمد منصورزاده به بهانه انتشار کتاب «مسأله زن، اسلام و فمینیسم»

تنها دین استدلالی پاسخگوی شبهات است

مسأله زن، اسلام و فمینیسم (در دفاع از حقوق زنان) نوشته دکتر محمد منصورزاده، چاپ اول، قطع نرمی، ۲۵۲ صفحه، ۳۳۰۰ نسخه، نشر برگ زیتون، تهران، ۱۳۸۱ هجری قمری، ۲۳۰۰ تومان

این کتاب که در اردیبهشت امسال، اول بار در نمایشگاه بین المللی کتاب به خوانندگان عرضه شد رویکردی جدید در بحث بسیار با اهمیت مسائل زنان است. مسائل زنان از موضوعهایی است که با توجه به بعضی خصوص و فقههای دینی، دفاع از آن از سوی دینداران آن هم با توجه به فضای موجود کشور و دیدگاههای جهانی و پرسشهای فمینیستیهای خارجی و داخلی کار سهلی نیست. نویسنده کتاب، استدلالهای بزرگان و نخبگان دینی را که تاکنون در این موضوع مطرح شده کافی نمی داند و به تأسیس بنای تازه دست می زند. دوسینای دفاع از حقوق زنان مشترک بود هویت انسانی زن و مرد است. باین معنا بسیاری از مباحث و از جمله نقض عقل زنان مردود شمرده می شود. مبنای دیگر نقض عقل زنان مردود جنسی زن و مرد است که بر اساس آن از بسیاری از مسائل از جمله حجاب، در یک بحث کاملاً عقلی

داشتند و پس از پایان جنگ و قبول قطعنامه، دوران دانشجوییم آغاز شد. در مدت ۱۳ سال مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری را به اتمام رساندم و در بهمن ۱۳۷۹ از رساله دکترم در دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران دفاع کردم. عنوان این رساله بررسی تطبیقی تعامل حاکم و مردم از دیدگاه امام محمد غزالی و امام خمینی (ره) بود.

به نظر می رسد کتابهای شما تطبیقی از روشهای حوزوی و دانشگاهی است. بله، ازغدغه های جدی دهه اخیرم آن بود که در کنار مباحث دانشگاهی، از محتوای دروس حوزوی غفلت نکنم، چون معتقد بودم روشنفکران مسلمان، اگر مسلح به مبنای و مباحث دینی نباشند و خصوصاً در رشته علوم انسانی بخواهند تنها به دروس دانشگاهی اکتفا کنند، پرواز موفق نخواهند داشت. به نظر من پرواز در فضای فرهنگی ایران دو بال می خواهد، بال علوم و معارف دینی و بال

دفاع می شود، بنای نویسنده بر قالب شکلی و پذیرفتن همه مذهبهاست که با عقل نمی توان آنها را مدلل نمود. در بحث نظام خانواده، ۹۸٪ (خواستگاری، مادی، روابط جنسی، اشغال، صداقت و...) مورد بررسی جدی قرار گرفته و متناسب با مادی مؤلف، به عهده شده است. پرسشهای دو موضوع، پاسخ گفته شده است. در ادامه بحث، زن و جامعه مدنی زن در سیاست مورد توجه قرار گرفته و ضمن طرح مشکلات به راهکارهای عبور از مواقع نیز پرداخته شده است.

ضمیمه نوشتارند. مقاله ای که با عنوان «فمینیسم، مابعدتوجهی فراراده است» نیز نوشته ام. مقاله ای که به سخنانی منسوب به حضرت امیر دربارۀ زنان در توحی البلاغه پرداخته و علم سازگاری آنها را با قرآن نشان داده است. مقاله ای دیگر با عنوان «ببینی حق، زن جاذبه زن و امام خمینی» به نگاه زیبایی امام (ره) به زنان اشاره دارد. به گفته مؤلف، این اثر قبل از تألیف برای عده ای از طلاب علوم دینی در حوزه و نیز برای گروهی دانشجویان دختر و پسر دانشکده حقوق دانشگاه تهران و همچنین در جلساتی خصوصی برای جمعی از مردان و زنان به تفصیل ارائه شده و مباحث از نقد حوزوی و دانشگاهی برخوردار بوده اند و متناسب با نیاز مخاطبان به رشته تحریر درآمده اند. از ویژگیهای این کتاب آن است که مجموعه آیات و تفسیر روایات در موافقت و مخالفت زن را یکجا در آن می توان دید و به دآوری نشست. با مؤلف کتاب، دکتر محمد منصورزاده گفت و گویی کوتاه داشته ایم درباره خودش، نگاهش، دیدگاهش و آثارش.

● دکتر محمد منصورزاده: پرواز در فضای فرهنگی ایران دو بال می خواهد: بال علوم و معارف دینی و بال علوم و معارف دانشگاهی

علوم و معارف دانشگاهی و هر یک بدون دیگری ناقص است. حوزوی اگر با دانشگاه و دانشجویان و با پرسشهای عصر جدید آشنا نباشد، به تدریس نمی گراید و دانشگاهی اگر به فرهنگ دینی مجهز نگردد، بی ریشه خواهد شد و ممکن است به دامن نگرشهای غیر اسلامی بلغزد.

باین نگاه غالب تحقیقات دانشگاهی یک پا در دین و یک پا در مسائل علمی و دانشگاهی دارد. تألیقات نیز همین رنگ و بوی را دارند.

تألیفهای شما بیشتر چه زمینه مبنای را شامل می شوند؟ کچه در رشته های متفاوت غور می کنم و مطالعه و تألیف دارم ولی عمده تمرکز بر مباحث نظری و اندیشه ای خصوصاً اندیشه سیاسی است. از این رو به اندیشه های سیاسی غرب، اسلام و ایران توجه و علاقه وافر دارم. در دانشگاههای مختلف درس می گویم و با پژوهشکده های گوناگون، به ویژه پژوهشکده علوم انسانی و اجتماعی جهاد دانشگاهی، مرتبطم.

مقالات کثیری عمدتاً در حوزه های سیاسی، فرهنگی و دینی به رشته تحریر درآورده ام که بیش از ۳۰ مقاله از آنها در کنفرانس ها، کنفرانسها و همایشهای بین المللی و داخلی پذیرفته و چاپ گردیده اند.

چه حرفهای تازه یا نگاههایی نو در آثار خود داشته اید؟

آثاری از من که تاکنون چاپ شده اند، عبارت اند از: «برد پای عقل در کربلا» (سال ۱۳۷۷)، این اثر به دفاعی عقلانی و عقلایی از سادۀ کربلا می پردازد و با عینک بعضی نظریه های علمی (مثلاً ایتیم) به واقع کربلا می نگرد. اثر دیگر با عنوان «دین و توسعه فرهنگی، سیاسی و اقتصادی. دفتر نخست» (سال ۱۳۷۹) است و بحث مهم ارتباط توسعه و دین را در طی مقالاتی مطرح کرده است. در این اثر سعی شده است به شبهات کلامی، فقهی و اخلاقی در تعامل و ارتباط دین و توسعه پاسخ داده شود.

در آخرین اثرم که همین کتاب مسئله زن، اسلام و فمینیسم، باشد سعی شده است جدا از پاسخهای موجود از نظر نگاه دینی، با تأسیس مبنای نو بنایی تازه از حقوق زنان در دست گرفتن دینی شروع شد. از ویژگیهای این اثر آن است که نه از مباحث عقلی غفلت کرده و نه از مباحث نظری در موضوع فرار کرده است. بلکه با نگاهی عقلایی، به نقل گریسته شده و به شبهات وارده در حد توان نویسنده پاسخ داده شده است.

چه آثاری را با چه نگاههایی در دست چاپ دارید؟ از آثار در دست چاپ، رساله دکترم با عنوان «بررسی تطبیقی تعامل حاکم و مردم از دیدگاه امام محمد غزالی و امام خمینی (ره)» است که از سوی پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلام در دست ویرایش و چاپ است. در این رساله گزارنده مدعی است که اندیشه امام خمینی در حوزه سیاسی استعداد فهم و قابلیت پاسخگویی فراز از قانهای سنتی به پرسشهای عصر را دارد و بر اساس همین مبنای توان از حقوق آدمیان متناسب با شرایط عصر دفاع کرد.

اثر دوجلدی دیگر در باب گفته و گوئی تمدنهاست که دفتر نخست آن به مفاهیم و پیشینه بحث اختصاص دارد و دفتر دوم آن به رویکردها از خاتمی، هائیتنگون، فوکویاما، هابرماس و... و دیدگاههای صاحب نظران داخلی از جهاتهای مختلف پرداخته است. این اثر در سالهای اخیر تحت عنوان طرحی با مدیریت نگاهزنده و همکاری جمعی از دوستان فرهیخته تنظیم شده و فعلاً از سوی پژوهشکده علوم انسانی، اجتماعی جهاد دانشگاهی و مرکز بین المللی گفت و گوئی تمدنها در شرف چاپ است.

اثر دیگری با عنوان «عشق زمینی» به بحث حساس جذب و الیذاب آدمیان، خصوصاً زن و مرد می پردازد و در آن سعی می شود که از جهت نظری و حتی با توجه به نصوص دینی مباحث عشق، نفیوت و حمایت شوند. این اثر از سوی گروه اندیشه جوان در دست چاپ است.

اثر دیگری که اخیراً کتابت آن پایان رسیده و ان شاء الله در آینده به بازار کتاب عرضه می شود، بحثی از ارتباط عقل با ادیان در سه بین زرتشت، مسیحیت و اسلام است. در این کتاب از عقل در نصوص دینی و عقل در فهم دینداران سه دین یاد شده و نیز عقل در عمل جامعه دینی و در میان فریبان و ایرانیان مورد بررسی تفصیلی قرار گرفته است.

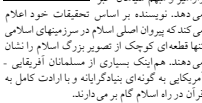
از آثار چاپ شده دکتر محمد منصورزاده می توان «عوامل معنوی و فرهنگی دفاع مقدس» را نام برد. روی در میان کتابهای منتشر شده اش این عنوانها را دارد، بررسی تطبیقی مفهوم حاکمیت از دیدگاه فقههای شیعه امامیه و دموکراسی غرب، تهامج فرهنگی، اسلام ناب محمدی (بیادگرایی) و غرب (جنسده) - عاقبت چه و همان دفاع مقدس، معنوی و مفاطمه شخصیت و دیدگاههای امام محمد غزالی و اگرگشت ندیس- نفی دین عصری و عصر دینی و اثبات تعامل عصر و دین» دیوان اشعار و...

سیاهان در زیارت اسلام

نوشته اریوت دنین Robert Danning، کتابی جولی استال عبدالله، ۳۶۸ صفحه، ناشر: University Press Oxford، مارس ۲۰۰۲، بهای ۳۵ دلار.

این کتاب شرح جامعی از مطالعه و تحقیق درباره مسلمانان آفریقای آمریکا است. جمع آوری مطالب و مصاحبه با بیش از صدها تن طی سالهای متعددی اثری بیسابقه را پدید آورده است که از دوران رازآمیز و مبهم سیاهان اخیر می دهد. نویسنده بر اساس تحقیقات خود اعلام می کند که پیرون اصلی اسلام در سرزمینهای اسلامی تنها قطعه ای کوچک از تصویر بزرگ اسلام را نشان می دهند. هم اینک بسیاری از مسلمانان آفریقای آمریکا به گونه ای بنیادگرایانه و با ارادت کامل به قرآن در راه اسلام گام بر می دارند.

Renovation of the Heart: Putting on the Character of Christ احیای دل با نهبان خویش در قالب شخصیت مسیح

نوشته دالاس ویلارد Dallas Willard، ۲۲۲ صفحه، ناشر: Nav Press، آوریل ۲۰۰۲، ۲۲۹۹ دلار.

کتاب دالاس ویلارد گرچه دستمهای آسانبار و فراگیری این است که چگونه می توان معنویت را در خود شکل داد، به سبب پیچیدگی مفهوم، خواننده را ناگزیر در درک عمیق مغلق به کند می پیش می برد.

تازه های

مقالاتی درباره دین و جامعه

دین و ساختار اجتماعی عقلانی در جامعه شناسی دین، نوشته کنت تامسون و مگرگان، ترجمه علی پورابراهیم و حسن مجللی، ویراسته عبدالرحیم مورشدی، چاپ اول، قطع نرمی، ۱۷۵ صفحه، ۳۰۰۰ نسخه، انتشارات گویر، تهران، ۱۳۸۱ هجری، ۱۲۰۰ تومان

این کتاب ترجمه مجموعه مقالاتی است از برانن ترنر، کنت تامسون، مکتون بینگر، کنت جونز و اوتو مادورو با عنوانهای: دین چیست؟ دین و دنیوی شدن، سه دین دنیوی جهان معاصر؛ دین و اقتصاد؛ دین، کفربرداری و محرمیت؛ پالایشهای سطح شناسی کلسا؛ فرقه و رویکردهای نومازگستی در زمینه استقلال نسبی دین.

از مهمترین ویژگیهای این کتاب، غنای نظری و تحلیلی مباحث آن است که از طرح مباحث مقدمانی اندکی فراتر می رود و خواننده را با برخی از مهمترین نظریه ها و مباحث جامعه شناسی دین و اندیشه بزرگان این رشته آشنای می سازد.

بگو! **[آیا داوری جز خدا بچویم با آن که اوست که این کتاب را با شرح و توضیح بیان پی‌سوی شما فرستاده است؟]**

و آنها که کتابشان داده‌ام می‌دانند که به راستی و درستی از سوی پروردگارت فرورفته‌اند می‌دانند که **پس از دودلان و تردیدوزان مباش.**

و سخن پروردگار تو در نهایت راستی و عدالت است. هیچ چیز نمی‌تواند سخنان او را دیگرگون کند او از آن بگاهد یا بر آن بیفزاید تا آن را بهتر و درست‌تر سازد]

اوست شوالی هر شنیدنی تا آن‌دانی هر دانستی!
فر آن گریه، سورهٔ اذهم (۶) آیات ۱۱۳-۱۱۴

کتابها، بوستانها و گردشگاههای دانایان‌اند.
ایبر مومنان علی (ع) گزیده میزان الحکمه، به پیش از غرالحکم

منابع

تاریخ‌نویسی و داستان‌نگاری مذهبی:نگته‌ها وچالش‌ها-۲ شنیده‌ها ر اعتماد‌نشاید

نخستین گام با بهتر بگویم پیش از نخستین گام، برای آن که می‌خواهد داستان یا حکایتی مذهبی بنگارد یا به بازنوشته تاریخ پیروزان این است که ذهن خود را از هرچه شنیده و با آن انس گرفته است پاک کند، و این ترهید را در خود جا بیندازد که ممکن است آن چه شنوده‌است، لزوماً درست نباشد. عبارت عربی مشهور لا أصل له؛ (بنا مشهور) که اصلی ندارد)و اضمای خوبی است برای درک واقعیهایی که در جهان واقع وجود دارند، در مقایسه با آنچه درجهان گفتار، شنیدار و پندار موجود است.

واقعیت این است که استنباط گاه عاصری از واقع را با افسانه‌ها، باورها، تخیلات خود می‌آمیزند، آن را آب و رنگ می‌زنند، افراق می‌کنند و به صورت مجموعه‌ای یکپارچه به دیگران و نشانه‌ای بعه می‌سازند. قرنها می‌گذرند و چهره عناصر و باورهای مذهب، نمانداری مذهبی و شخصیهت‌های دینی به شکلی دیگرگون و با استناداتی پررزمی می‌کنند. غیر از آن چه در متن معتبر - و حتی نامعتبر - مذهبی می‌توان خواند.

اگر به مجموعه‌های گردآوری شده از فولکلور یا فرهنگ عامه مردم جهان - با مذاهب گوناگون، نگاه کنیم و مقایسه‌ای میان آنها و متن دینی داشته باشیم، گاه تفاوت چشمگیر از نظر افزایش بارها، دیگرگونی حقایق با وجود شاخ و برگهای اضافی خواهیم دید. نه تنها پیروان و پیروزان و نه تنها قاصه‌سرایان و افسانه‌گویان، بلکه حتی گاه و اوقات، کشیشان، گویندگان مذهبی، مداحان، مرثیه‌سرایان و نوحه خوانان در افزایش آرایه‌ها و پیرایه‌ها به دین و تاریخ دینی سهم‌اند.

نخستین گام با بهتر بگویم پیش از نخستین گام برای آن که می‌خواهد داستان یا حکایتی مذهبی بنگارد، باید بازنوشته تاریخ پیروان، کنار نهادن گفتار رایج مذهبی و رفتن به سوی متن مذهبی است. باز هم خواهیم گفت:

زندگی‌نامه

تصحیح هشت رساله شیعی

میراث حدیث شیعه، دفتر هشتم؛ به کوشش مهدی مهریزی و علی صدراپی خوبی؛ ویراستاران، محمدهادی خالقی، قاسم خیر

جعفری، سید محمد دلان موسوی، تحسین بورسنادی، چاپ اول، قطع وزیری، ۵۱۶صفحه، ۱۰۰۰ نسخه، مؤسسه فرهنگی دارالحدیث، قم، ۱۳۸۱هـ، ۲۸۰۰ تومان

۲. دفتر حاضر این رساله‌ها برای نخستین بار انتشار یافته‌اند:

۱.الأربعون حديثاً، او ابراهیم بن سلیمان قُطَيْبِيُّ (م. حدود ۶۹۸ق)، تحقیق: علیرضا هزاع.

۲.المکتوب فی حقائق الکلم النبویه (بخش دوم) از روزبهان قلی شیرازی.

۳. نقلی در این رساله چهارصد حدیث نبوی رایج در روای عرفانی شرح و تفسیرشده‌است. بخش اول این رساله در دفتر دوم میراث حدیث شیعه قبل از این منتشر شده بود و در این دفتر بخش دوم و پایانی آن منتشر شده

است.
۴. گنج کهر، ترجمه منظوم نثر اللسانی از ندبسی شاعر قرن نهم هجری، تحقیق، سید جعفر حسینی اشکوری.

۵. الحاشیه علی اصول الکتابی، از مولی

قیام عقل

حسین (ع) عقل سرخ (از مجموعه «عطر حی برای فردا-۴»)
گفت وگو یا حسن رحیم‌پور (آزادی) چاپ اول، قطع رُغعی، ۱۱۹صفحه، ۲۰۰۰نسخه، انتشارات سروش، تهران، ۱۳۸۰هـ، ۵۵۰۰تومان

این کتاب عین متن پیاده شده سه جلسه گفت وگو درباره سیدالشهدا امام حسین بن علی(ع) و آزمان شهدای عاشورااست که در روزهای ۰۹ و ۱۱ محرم سال ۸۰ صورت پذیرفته و به‌طور زنده از شبکه یک سیمای جمهوری اسلامی ایران پخش شده است.

موضوع نشستهای اول تا سوم از این قرار است، با **عقل در عاشورا، عاشورا، پایان تأویل:حسین(ع)از مستضعفان می‌گوید.**

نشر دانش شرقی

این کتاب شامل جزء سوم قرآن به خط عثمان طه می‌شود.
قیس من اعراب القرآن، نوشته سیدمحمد امراهه، چاپ اول، قطع وزیری، ۱۲۶ صفحه، ۳۰۰۰ نسخه، نشر دانش شرقی، مشهد، ۱۳۸۰هـ، ۶۸۰۰تومان.

این کتاب، متن اعراب و تجزیه و ترکیب سوره‌های حمد، بلد، شمس، لیل، ضحی، الشرح، نین، قدر، بینه، زلزال، عافیات، قارعه، ناکثر، عصر، حمزه، فیل، فریش، ماعون، کافرون، نصره، سمد، الحاحس، فلق و ناس است.

آشنایی با نهضت حسینی روگرد فقهی به قیام الهی حضرت ابی عبدالله الحسین(ع) (دفتر ۱- ۴۲ نوشته دکتر سیدرضا موسوی، چاپ اول، قطع وزیری، ۴۱۰ صفحه، ۳۰۰۰نسخه، نشر دانش شرقی، مشهد، ۱۳۸۱هـ، ۲۰۰۰تومان برای دانشجویان، ۱۶۰۰۰تومان.

این کتاب اثری تجللی درباره روند نهضت امام حسین(ع) از آغاز تا شهادت است و بر جنبه‌ها و توجهات فقهی و سیاسی این حرکت تأکید دارد. کتاب دارای ۱۴ فصل است و به انگیزه‌ها، حکمتها، پرسشها پاسخها، شبهه‌ها، نقدها و ارتدادهای درازد.

محمدابن استرآبادی اخیراً (م. ۱۰۲۶ق.) این حاشیه را ملاحظه فرمودنی جمع آوری و تنظیم نموده است. تحقیق: علی قاضلی.

۵. شرح دعای ایا من تحل به عقد

المکاره امام سجاد(ع) از عالمی ناشناخته از حدود سده یازدهم هجری، به زبان فارسی، تحقیق: سید محمدرضا حسینی.

۶. اجزاء ملاحمدزاتی به ملاحظه آرائی، به زبان عربی.

۷. شرح الاحوال من البایة الی المال (شرح حال خود نوشت ملاحظه آرائی) به زبان فارسی.

۸. معرفی اجزاء العقالی فی علم الرجال ملا فرج‌الله بن محمدحویزی (قرن ۱۱) معرفی از سیدصادق حسینی اشکوری.

در پایان این دفتر، فهرست عمومی هشت دفتر، شامل: فهرست عنوان رساله‌ها، پدیدآورندگان و مشخصان ضمیمه شده است.

در سوگ پیر

جمارنی از اشک، ترشته سیدمهدی موسوی، چاپ اول، قطع پاپیوس، ۵۰صفحه، ۳۰۰۰نسخه، انتشارات امیرکبیر، تهران، ۱۳۸۱.

این کتاب مجموعه نثرهایی ادبی و شاعرانه در توصیف امام حسینی (ره)،

ویژگیها و رحلت اوست. عنوان شعر گونه‌ها عبارت‌اند از:

جمارنی از اشک، شجره طیبه، غزالان بزم عثا، دهان حیرت بازمانده بود، ترمذ بیلع اشکبخت، دستهای شبنوی تو، مردی آمد، گفتند امام آمد، با بهنجی گسرفه، ستودن ممکن نیست، پر کتیبه ابرها، خواش رنگین کمان، صحن لایزالی ای خلوص منز، جایگاه ابدی، تمثال جلوه‌ناگ تو، مجال یک - دو قلم نیست، از دیار بارسایس.

تجدید چاپ

از همان کتابهای رسیده

مسلمان و مادی، نوشته ایدین آتکتر توشه ایدین آتکتر قاسم صادقی، چاپ دوم، قطع رُغعی، ۷۲ صفحه، ۳۰۰۰ نسخه، نشر شاهد، تهران، ۱۳۸۰هـ، ۲۰۰۰تومان.

بصارت، بیماری بهنگک بشر، نوشته سید محمد حبیب آبادی، چاپ دوم، قطع رُغعی، ۱۱۰ صفحه، ۲۰۰۰نسخه، مؤسسه فرهنگی انتشاراتی تبیان، تهران، ۱۳۸۰هـ، ۶۸۰تومان.

www.yaldae.org

آثار رسیده به دبیرخانهی جایزه تا تاریخ ۳۰ خرداد رمان:

- ۱- انصار کالیان (انوارب خسروی / آگاه و قلم / ۱۳۹۶
- ۲- انگار گشته بودی لبی / امیدبه شاملو / امرکز / ۱۳۹۱
- ۳- رهنه در بان / محمد مصدق / امرکز / ۱۳۹۶
- ۴- به خاطر فرانت / علیرضا طالب زاده / امرکز / ۱۳۹۶
- ۵- جرنالها را من خاموش می کنم / ژوآ پیرواز / امرکز / ۱۳۹۶
- ۶- دالان بهشت / قاری سلوی / القنوس / ۱۳۹۶
- ۷- درد تکرار / امیری رحمانی / انتر الیز / ۱۳۸۰
- ۸- رازشب / امدحالیان / اندیشه نو / ۱۳۸۰
- ۹- روزگار سوری شده بر دم سالخورده / محمود دولت آبادی / چشمه / فرهنگ طاس / ۱۳۹۶
- ۱۰- ز آسمود خیام / عطایی / ۱۳۹۶
- ۱۱- شاهکند / جعفر مدرس صادقی / امرکز / ۱۳۹۸
- ۱۲- مضمین انبیا / پروین روح آگاه / ۱۳۸۰
- ۱۳- کولی کنار آتش / امیر و دوفی پور / امرکز / ۱۳۹۸
- ۱۴- گریز / فریبا اسلامی / پلنگان / ۱۳۸۰
- ۱۵- نیمه شب / احسن سلیور / چشمه / ۱۳۹۸
- ۱۶- ول گنبد / نسب برا / حسن امیری / زال / ۱۳۸۰
- ۱۷- هرامه / اسیمه ظاهری / لاجورد / ۱۳۸۰
- ۱۸- حبس / محمدرضا کاتب / القنوس / ۱۳۹۶
- ۱۹- بورد / امیرحسین میرکافلی / امرکز / ۱۳۸۰

داستان کوتاه :

- ۱- آزادی، دو نفر / اسفندیار آیان / زمستان / ۱۳۸۰
- ۲- آن سوی روح / مازیزنگه / امیرحسین دوحی / امرکز / ۱۳۹۶
- ۳- باران های سبز / آرنا جولایی / اجویا / ۱۳۸۰
- ۴- برک بادباد / حسن اسفوری / هفتگلان / ۱۳۹۶
- ۵- بلوطها در شب / توفیق مشربیاهی / پیام آزادی / ۱۳۹۸
- ۶- بعد از آن شب / امیرحان شریحتمدی / امرکز / ۱۳۸۰
- ۷- چهره / خسرو دوانی / ازیلا (کالیفرنیا) / ۲۰۰۰
- ۸- تمام زمستان / تراگرم کن / علی خدایی / امرکز / ۱۳۹۶
- ۹- توفان زیر پوست / فرزانه کریمپور / چنگ / ۱۳۸۰
- ۱۰- جده های بارانی / مهد کبری / توشه / ۱۳۹۸
- ۱۱- چون دهکده ... / احب ترابی / چشمه / ۱۳۹۶
- ۱۲- حتی وقتی می خندید / فریبا ولی / امرکز / ۱۳۹۸
- ۱۳- حتی موخته انبیا / پروین روح آگاه / ۱۳۹۶
- ۱۴- خدا اشتباه نمی کند / کامران محمدی / زمستان / ۱۳۸۰

داستان کوتاه منتشر نشده :

- ۱- تهاجر از خانه / منصور باقویی
- ۲- شب خودمانی / افشانه جعفری
- ۳- خاندا / پند فرشته بود / وحید علی شاهی
- ۴- خانه های بی پایان / مهدی آرام
- ۵- وارث زمین / شهرزاد ناشکو
- ۶- وقتی جنگ تمام شود / آسان تانفی

گزارشی از مراحل راه اندازی مرکز اطلاع رسانی نسخه های خطی

نسخه های خطی، رابط تمدن ها

قرار است بخشی از طبقه زیرین ساختمانی قدیمی که با حفظ شیوه معماری گذشته آن، مرمت و بازسازی شده است و اکنون مرکز اطلاع رسانی تخصصی چاپ و نشر سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است، به مرکز اطلاع رسانی نسخه های خطی اختصاص یابد...

نسخه های خطی به عنوان رابط تمدن ها، علوم جدید و قدیم، فرهنگ دینی و اجتماعی و نقش خاص این گنجینه ها در پژوهش های علوم مختلف و بویژه تاریخ علم بر هیچ یک از ارباب علم و معرفت پوشیده نیست...

فضای اختصاصی برای این مرکز حال و هوایی قدیمی دارد. دیوارها همراه با گچکاری و نمایی از آجرهای قدیمی بیننده را به حال و هوای قدیم می برد و آماده می کند تا نسخه های خطی آشنا شود.

آقای ناصر گلپایز، طراح و مجری نرم افزار و بانک اطلاعات نسخه های خطی است. وی درباره مشخصات این نرم افزار دستنویس می گوید: «روش های مختلف فهرست نویسی در ایران، یکسان سازی فهرست ها را دشوار و گاه غیرممکن و طولانی می کند. از طرفی تمام اطلاعات موجود در فهرست ها که با تلاش و زحمت بسیار به وسیله اساتید فهرست نگار پس از لمس و رویت نسخه تهیه شده بود، معتتم و با ارزش بود و برای حل این مشکل، یعنی یکدست کردن اطلاعات و از دست ندادن آنها راه سومی انتخاب شد که هر دو هدف را تأمین کند. بدین گونه که اطلاعات با توجه به همه سلاقی و روش های اساتید بزرگ فهرست نویسی، تفکیک شد و متن اصلی در کنار اطلاعات طبقه بندی شده حفظ شد».

وی اساس تقسیم را موارد شش گانه کتابشناسی، نسخه شناسی، متن فهرست (همان گونه که در کتاب دیده می شود)، نشانی در گستره جهانی، نشانی در منابع و نام کتاب، مؤلف و تاریخ کتابت معرفی می کند. «این موارد با مشورت مراجعان به فهرست های نسخ خطی انتخاب شدند با این هدف که تمامی مراجعان واپوشش دهند».

سکونت خاصی نیز بر این مرکز حکمفرماست. به دلیل اینکه مرکز اطلاع رسانی نسخه های خطی رسماً افتتاح نشده است و بسیاری از پژوهشگران آن اطلاع ندارند، صندلی ها و میزهای آن خالی است، جز یکی دو نفری که حضور دارند و گاهی به دو دستگاه رایانه متصل به این نرم افزار مراجعه می کنند، کس دیگری حضور ندارند...

کل پروژه تکمیل و راه اندازی این مرکز ۵ ساله است و تاکنون دو سال آن در سه مرحله گذشته است. آقای گلپایز می گوید: در پایان مرحله سوم کار، متن کامل فهرست های کتابخانه های زیر در مجموعه بانک اطلاعات قرار داده شده است:

- ۱- کتابخانه شهیداللاز مدرسه عالی شهید مطهری (نسخ جدول)
- ۲- کتابخانه کاخ گلستان (۸ جلد)
- ۳- کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران (۸)

پایان جلد شانزدهم)
۴- کتابخانه ملی ملک دوازده جلد (شماره ۲)
۵- کتابخانه مجلس شورای اسلامی (۳ جلد)
۶- نشریه نسخه های خطی کتابخانه مرکزی و اسناد دانشگاه تهران (۱۲ جلد) حاوی ۲۵۶ مجموعه خصوصی و عمومی داخل و خارج از ایران

۷- دانشکده ادبیات دانشگاه تهران (۳ جلد)
۸- دانشکده حقوق دانشگاه تهران (۱ جلد)
۹- دانشکده پزشکی دانشگاه تهران (۱ جلد)
۱۰- دانشکده الهیات دانشگاه تهران (۱ جلد)
۱۱- فهرستواره مجموعه مشکوه (۱ جلد)

۱۲- مؤسسه پژوهش و مطالعات فرهنگی (۱ جلد)

۱۳- موزه ملی ایران (۱ جلد)

۱۴- سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی (۱ جلد)

ناصر گلپایز، طراح و مجری بانک اطلاعات نسخه های خطی: یکی از اهداف راه اندازی این مرکز جمع آوری منابع و تهیه بانک های اطلاعاتی بزرگ است که زمان بر است و نیاز به وقتی طولانی دارد

۱۵- مدرسه مروی (۱ جلد)
۱۶- مرکز دایرة المعارف بزرگ اسلامی (جلد)
۱۷- انجمن آثار و مفاخر فرهنگی
۱۸- کتابخانه نوربخش (حلقه نعمت الهی) (۳ جلد)

۱۹- کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران (۱۸ جلد)

فهرست های نسخ خطی موجود در سایر کشورهای دارای نسخه های خطی نیز منحصراً از نشریه نسخه های خطی دانشگاه تهران برگرفته شده است. این اطلاعات مابین سالهای ۱۳۳۶ تا ۱۳۵۹ کرده آوری شده است.

اینها با همان تقسیم بندی مذکور به تفکیک کشور، شهر و کتابخانه، قابل استفاده می باشد. نام کشورها عبارت است از: آذربایجان، ازبکستان، آمریکا، یونسی و هرزگوین، تاجیکستان، ترکیه، دانمارک، رومانی، عراق، فرانسه، کرواسی، مقدونیه، یوگسلاوی، آلمان، انگلستان، پاکستان، چین، ترکمنستان، روسیه، سوئیس، عربستان، فلسطین، گرجستان و هلند. بر روی دیوارها همان قسمت هایی که

آجرهای قدیمی از گچکاری ها متمایز شده است، ناپلوهایی نیاز نصب شده است. ۱۴ تابلو با ۱۴ موضوع و مضمون متفاوت که به زیبایی موضوع یا دستنوشته ای را به تصویر کشیده است.

- کتاب اشعار مقدس، کلیسای مسیحی، قرون وسطی
- اختراع چاپ، یوهان گوتنبرگ (۱۴۰۰-۱۴۶۸)

- ابزار حرفه جینی
- دستنوشته مصری، هیروگلیف - هیراتیگ
- لوح گلی، ایران باستان
- سیر تکامل الفبای لاتین (به ترتیب از قدیمی، عبری جدید، یونانی اولیه، یونانی کلاسیک، اتروسک، رومی کلاسیک تا رومی جدید)

- کتاب (تصویر یک کتاب با لباس قدیم ایرانی و زنی محجبه که گفته های زنی را کتابت می کند).

آقای گلپایز مراحل بعدی تکمیل این بانک اطلاعاتی را اینگونه می بیند: «در مراحل بعدی این نرم افزار، فهرست های سایر مراکز و کتابخانه های تهران را پوشش خواهد داد و سپس به کتابخانه های شهریار، مشهد، قم و سایر شهرستان ها و در مراحل بعدی به فهرست های سایر کشورها و در نهایت جمع آوری کلیه فهرست ها و در مرحله نهایی ایجاد یک فهرست در هم کرده و مشترک خواهیم پرداخت.»

تابلوهای دیگر عبارتند از:
- کتابخانه سیارا، انگلستان قرن ۱۶
- کتابخانه کلیسای هرزفرد، انگلستان قرون وسطی
- نقاشی دیواری ماقبل تاریخ

- ماشین چاپ دستی
- ابزار صحنای دستی
- کتابت فردوسی سیار (مستقر روی گاری و ماشین های مدل ابتدایی)
- قرآن مجید، خط کوفی، سده چهارم هجری.

بانک اطلاعاتی مرکز اطلاع رسانی نسخه های خطی شبیه کتابخانه ای تخصصی است که امکان جست و جو و فیش برداری و ذخیره سازی جست و جویهای انجام شده را دارد و از ۲۵ طریق مختلف می توان متن فهرست نسخه را جست و جو کرد.

از آنجا که فهرست نسخه های خطی به صورت کامل (متن کامل) وارد بانک اطلاعات شده است، در کنار گزارش های طبقه بندی شده، متن کامل فهرست قابل دسترسی و مطالعه

صفحه به صفحه است. آقای گلپایز می گوید: با توجه به اینکه بانک های اطلاعاتی - پژوهشی فهرست کتاب های مورد نظر محقق و چکیده های آنها را در اختیار فرامی دهند و محقق بی نیاز از مراجعه به اصل منابع نیست و بایستی به اصل منبع مراجعه کند. در منابع چاپی و متناظر این مشکل کمتر است اما درباره کتاب های مرجع قدیمی و فهرست های نسخه های خطی - که بسیار نایاب هستند - محقق در مراجعه به متن اصلی فهرست ها یا مشکلات عددی و رویه روست. علاوه بر جست و جویهای گوناگون و متنوع، امکان دسترسی به متن اصلی را به صورت کتابخانه الکترونیک در اختیار پژوهشگران قرار می دهد؛ به گونه ای که پژوهشگر گویی کتابخانه چالسی حاوی ۹۰ جلد از فهرست نسخه های خطی در اختیار دارد که هر تیزی که به مقالات باشد اعم از جست و جو، تورق و مطالعه صفحه به صفحه، پرینت از صفحات نتایج جست و جو و متن اصلی فهرست و تصاویر برگزیده (که بیش از ۳۵۰۰ عده می باشد) را برطرف می کنند.»

وی می افزاید: یکی از اهداف راه اندازی این مرکز، جمع آوری منابع و تهیه بانک های اطلاعاتی بزرگ است که زمان بر است و نیاز به وقتی طولانی دارد. در میان احساس شد که شاید پژوهشگری نیاز به استفاده از این بانک اطلاعات داشته باشد. از این رو آن را مرحله به مرحله گردیم تا کار برای سروس هی راحت تر باشد. به همین خاطر با زحمات زیاد و حمایت بی شائبه سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و شخص آقای قدیم زاده، مرکز اطلاع رسانی تخصصی چاپ و نشر، بخشی از فضایی را به این کار اختصاص داد و امکانات سخت افزاری (رایانه و چاپگر)، بخشی از فرآیند و کتابخانه اش را در اختیار این کار قرار داد که به نوبه خود از آنها تشکر می کنم».

وی می افزاید: «از دانشجویان و پژوهشگرانی که در زمینه های مختلف اعم از ادبیات، تاریخ، تاریخ علم، هنر و حوزه های مختلفی چون پیشینه علوم و هنرهای مختلف کاری کنند، دعوت می کنم به این مرکز مراجعه و تحقیقات خود را با استفاده از این بانک اطلاعات تکمیل کنند.»

بخش دیگری از این مرکز اختصاص به کتابخانه ای دارد که قرار است قسمتی از آن، کتابخانه تخصصی نسخه های خطی شود؛ در کنار کتاب های تخصصی مربوط به حوزه نشر و چاپ.

علاقه مندان پس از بازگشتی این مرکز می توانند به نشانی میدان خیابان ابتدای خیابان استخر، طبقه زیرین، نمایشگاه و فرودگاه کتاب سازمان چاپ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مراجعه کنند.

یاد

دکتر محمدی ملایری درگذشت

دکتر محمدی ملایری که آثارش درباره تاریخ و فرهنگ ایران، توجه بسیاری از محققان و فرهنگ پژوهان و بخصوص مورخان ایرانی را به خود جلب کرده بود، شنبه گذشته در فانی زاده گفت.

وی که مجموعه آثارش درباره فرهنگ ایران پیش ویس از اسلام از جمله باوشن‌های تاری و کتیباپ‌والته به اعتبار حوزه فرهنگ‌شناسی به‌شمار می‌رود.

از دکتر ملایری چهار جلد از مجموعه «تاریخ و فرهنگ ایران در دوران انتقال از عصر ساسانی به عصر اسلامی از سوزی انتشارات توس به چاپ رسیده بود و دو جلد دیگر آن با عنوان نظام دولتی پارلمان ملی و اداری ساسانی در دولت خلفا و موسیقی در دوران ساسانی نیز زیر چاپ است.

استاد محمد محمدی ملایری در سال ۱۳۹۰ شمسی در یک خانواده اهل علم و فقیهت در ملایر چشم به جهان گشود و از کودکی در محیط کتابخانه شخصی با دروسه زبان و ادبیات فارسی و عربی آشنانشده.در سال ۱۳۱۳ با تأسیس دانشگاه تهران در رشته ادبیات در اینجناحوات رودی دانشگاه معلول و معقول اول قرار گرفت. امر از ترم دوم در سال ۱۳۱۶ امر از مقام اول در امتحانات نهایی از سوزی وزارت معارف برای کسب تخصص در زبان و ادبیات عرب و تدریس زبان و ادبیات فارسی به دانشگاه آمریکایی بیروت اعزام گردید و پس از پنج سال به ایران بازگشت.

مطالعات او در پیرویت در زمینه زبان و ادبیات عرب او را به این نتیجه رسانید که آگاهی انسان و محققان عرب درباره نقش زبان و ادبیات فارسی در گسترش و رشد زبان و فرهنگ عربی کمتر از آن است که در واقع بوده و همین امر زمینه موضوع مطالعات بعدی او گردید. مطالعاتی که در مدتی پیش از پنجاه سال ادامه یافت. او در بیروت ترجمه و النقل عن القاریس الجزء الاول کتب الفتح والاین والادب القاریس را به زبان عربی نشر داد و در سال ۱۳۰۶ که پس از بازگشت به تهران و اشتغال در دانشگاه تهران در سال ۱۳۳۲ تحت عنوان فرهنگ ایرانی پیش از اسلام و آثار آن در تمدن اسلامی و ادبیات عربی به وسیله انتشارات دانشگاه تهران به چاپ رسید. مجموعه تاریخ و فرهنگ ایران در دوران انتقال از عصر ساسانی به عصر اسلامی نیز نتیجه تحقیقات و بررسی‌های سال‌های بعدی او در دهان رومنه است. دکتر محمدی در سال ۱۳۳۳ از طرف دانشگاه تهران برای تأسیس و اداره کرسی زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه دولتی ایان به بیروت اعزام شد و کرسی زبان و ادبیات فارسی را در دانشگاه لیبنا تأسیس و به مدت ده سال اداره کرد. به اهتمام و مجله دانش‌آسات الایبیه ۹ سال به وسیله این کرسی منتشر شد. وی در سال ۱۳۳۶ به دانشگاه تهران باگشت و تا بازنشستگی ریاست دانشگاه معلول (مفوق‌الالبات) و معارف اسلامی اراهمده بود و مجله مقالات و بررسی‌ها را به عنوان نشریه آن دانشگاه بنیان نهاد. از تألیفات دیگر دکتر محمدی کتاب درسی لغه و الادب است و در دو جلد در تتر معاصر عربی و شعر معاصر عربی که سال‌هاست ندر، کتاب‌های درسی دانشگاه تهران و دیگر دانشگاه‌های ایران در زمینه زبان و ادبیات عرب هستند که چاپ تازه‌ای از آنها در دست انتشار است.

مهارشیدان

چه کتابی خوانده اید؟

عامل محاکمه مرد مصری

ضیاء موحد

در حال مطالعه چه کتابی هستید؟

کتابی که بنازگی خواندن آن رانمام کرده‌ام نوشته ناصر حامد ابوزید به ترجمه مرتضی کریمی نیاست.

این کتاب با عنوان معنای متن، پوزمشی در علوم قرآن، درباره متن و تأویل متن و اعمال معیارهای پیوسته در کلام وحی و قرآن مجید است. نویسنده در این کتاب، مسائل بسیار حساسی را مطرح می‌کند. از مطالب مهمی که در این کتاب آمده‌سأله ناسخ و منسوخ وجبه اعجاز قرآن و بخصوص تکیه بر این مسأله

است که قرآن را چگونه باید خواند و چگونه تأویل کرد. نظر کلی مؤلف بر این است که قرآن کتابی است که برای مردم و فهم مردم آن زمان نازل شده و جنبه اعجاز سانی بخصوص تکیه بر این مسأله که قرآن را چگونه باید خواند و چگونه تأویل کرد. نظر کلی مؤلف بر این است که قرآن کتابی است که برای مردم و فهم

پیشگامان

کتابخانه

چهلین شماره ماهنامه ادبی هنری گلستانه در صد صفحه و با پهای ۶۵۰تومان منتشر شد. این شماره گلستانه با صفحات ویژه کارن نویز، فریج، داستان نویس زن آمریکایی شروع می‌شود. رمان‌نگاره‌شهریه و نظرات منتقدان درباره آثار منتشر شده، توسعه‌هفهای تاریکی از رومان‌های او، بک گفت‌وگو با یک داستان کوتاه از این رمان نویس، مطالب بخش ویژه گلستانه است. شعر آسیایی‌های آمریکا، تحلیل بدیعار شناختی از تأثیر شعر و ادبیات داستانی ایران بر اروپا و کامتاس نام ایران در نقشه جغرافیای شعر جهان، غایبین صفحات شعر با تشکیل می‌یمند. صفحات مربوط به موسیقی، هنرهای تجسمی، ادبیته، داستان، سینما، تئاتر و گزارش نیز بخش‌های دیگر شماره چهل گلستانه محسوب می‌شوند.

پیام جهان‌مستان

شماره دوازدهم پیام بهارستان، نشریه داخلی کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی در ۲۴صفحه منتشر شد.

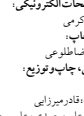
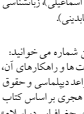
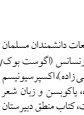
بخش مطالب این شماره نشریه پیام بهارستان به معرفی بخش گزارش‌های دولتی کتابخانه مجلس، کنفرانوزی و مآخذشناسی مطبوعات روزنی ایران، آثار عبدالعلی بیرجندی موجود در کتابخانه مجلس شورای اسلامی، سیاست فراهم آوری منابع در قدیمی‌ترین کتابخانه رسمی کشور اختصاص یافته است.

کتاب ماه ادبیات و فلسفه

شماره ۵۲ و ۵۵ کتاب ماه ادبیات و فلسفه به بازار آمد. گره‌های این آثار منتشر شده در این شماره به این شرح است:
مطالعات دانشندان مسلمان در زبان شناسی (گفت‌وگو با دکتر رضا زمریدیان، اومانیسم در دوره ورناسنس (اگوست بوکر)، دکتر محمد حسن لطفی، روش شناسی نقد ادبیات داستانی (مستدره نغی زاده) آکسیرسویسم در ادبیات (دکتر مهدی زمرانیان)، انواع ادبی (محمود فارم)، استعاره باکوینس و زبان شعر (هادی بیابانگره جوان)، لیلی، عشق ازلی، ادبی و درونی تمام آدم‌هاست، کتاب منطق میرستان (دکتر محمد خوشناری)، نزاع میان حکیمان و عارفان (محمدجواد اسماعیلی) و ژانسناسی (غشکار، دکتر ساسان سینتا)
پشت لایه نخست داستان (احسن میرعبادی).

کتاب ماه تاریخ و جغرافیا

شماره ۵۲، ۵۵ کتاب ماه تاریخ و جغرافیا منتشر شد. در این شماره می‌خوانید، تحقیق در وجوه دیاسپورای فرهنگ و تاریخ ایرانیان، ضرورت‌ها و راهکارهای آن، دکتر عبدالرسول خیراندیش، «مآثر مهدیه» نخستین اثر فارسی در قواعد دیپلماسی و حقوق بین‌الملل، امیر سعید الهی، گذری بر اوضاع شرق ایران در قرن دهم هجری بر اساس کتاب انصرت نامه ترخان، و دکتر محمد حسین رازنهان، «تاریخ نوشته‌های جغرافیایی در اسلام» شهرام یوسفی فرد تاریخ طبری، لوئیس مازیو، ترجمه، منصور چهاری، معرفی، نقد و بررسی کتاب «احبار الطغول» علی اکبر عباسی، نقد و نظری در باب تاریخ نویسی میرخواند و خواندمیر، حکیمه امیری و ...

چندچندچند

عبدالعلی ادیب برومند

عبدالعلی ادیب برومند متولد ۱۳۰۰ اولین تشرش را که مجموعه‌ای از نظم و نثر بود در سال ۱۳۳۳ با عنوان ناله‌های وطن منتشر کرد و در سال ۱۳۵۷ کتاب «پیام آزادی» را توسط نشر روزبهان به بازار فرستاد. این مجموعه شامل سی و چهار قصیده و سه قطعه شعر کوتاه بود. برومند قالب قصیده را برای بیان افکار و دیدگاههای خود مناسب‌تر می‌داند، درحالی‌که به غزلیات اشتهاز دارد. خود معتقد است که توانایی اش در قصیده سرایی است. وی که سالیان سال با نظم و جور و استبداد نظام دیکتاتوری سلطنت مبارزه می‌کرد، یکی از قافله سالاران نهفت ملی شدن صنعت نفت در ایران و از یاران نزدیک دکتر محمد مصدق محسوب می‌شد.

دروآشنا، مجموعه‌ای از غزلیات وی در سال ۱۳۶۲ توسط نشر هنر به زیر طبع آراشته شد. وی پیش از هر شاعر و غزلیاری دیگری در ارتباط با ایران و ایرانی و مضامین وطنی شعر و نثر سروده که به اعتقاد اغلب منتقدان ادبیات کلاسیک از بهترین سروده‌های دهه‌های اخیر است.
مضمون و قصیده‌های برومند سیاسی، مهنی، اجتماعی و انتقادی است. هر یک از آثار او به‌جای‌های متعدد رسیده و از اقبال خوبی طی سال‌های اخیر برخوردار شده است.
سرود وطنی «ه از پرواز» هزتر گلستانه، تصحیح حافظ و تصحیح خردنامه چاپ جهانگشای نادری... و... از دیگر آثاری است که در کارنامه هنری او به ثبت رسیده است. برومند ایرت «ایران پر آشوب» را نوشته بود که به سرپرستی مرحوم دکتر فرهنگ در اصفهان به روی صحنه آمده بود.

استاد ادیب برومند هم اکنون در تهران زندگی می‌کند و هر چند طی سال‌های اخیر مبادرت به چاپ کتاب تازه‌ای نگردد، اما در سرون باز نمانده است و همچنان به سرودن غزل، قصیده، ترانه... و... مشغول است.

مشتغول

کتاب‌های منتشر شده

سال ۲۰۰۱ جهان بررسی می‌شود

دیربرخانه جازیه جهانی کتاب سال ۱۳۸۱ در جهان را و بررسی کتاب‌های منتشر شده سال ۲۰۰۱ در جهان را برگزار می‌کند. در دهمین دوره برگزاری جازیه جهانی کتاب سال، به منظور ارزیابی کتاب‌های دو حوزه مطالعات اسلامی و ایرانی چاپ اول سال گذشته میلادی، نشست‌هایی با حضور اساتید و صاحبان نظر تشکیل می‌شود.

این سلسلت که به ابتکار دبیرخانه جازیه جهانی کتاب سال برپا خواهد شد، محل تبادل نظر اندیشمندان و صاحبان نظر درباره کتاب‌هاست.

سردبیر : علی اصغر رمضانیپور	
مدیر امور اجرایی :	مدیر تحریریه :
محمد رضا قدیمی	رسول آبادیان، فرناک آرا تا
امور اداری :حجت‌الله زبایدو	اسدالله امرایی ، سعید باپوند
امور مالی :محمدصادق‌نقدی، امیرشمس	نگرش باز خانه‌ای نگار، پیام
امور گهی‌ها :رضا کنجی	لیلی پور اسکندر، مریم جباری
تلفن آگهی‌ها :۸۷۳۳۳۸	زهرا حاج محمدی، همایون خیری
علاقه‌مندی : 	ایراهم زرم آرا سعید علیمحمد رفیعی
علاقه‌مندی : 	محمد رضا زینبی، فرین تیرزادی
علاقه‌مندی : 	مریم طاهری محمد، ساسان محمدی

نشانی: خیابان قائم مقام فرامانی، اول خیابان فجر (چم)، شماره ۹، طبقه دوم، صندوق پستی: ۱۳۱۴ ۵۰۳۳۳

شماره ۶۹، شنبه ۹ تیر ۱۳۸۱

یادداشت

تابستان ناغافل هرساله!

همایون غیری

تابستان که از راه می رسد همه اهل برنامه‌ریزی در ایران غافلگیر می‌شوند. در واقع به سیاق همه ساله تابستان در ایران ناغافل می‌رسد بدون آنکه انتظار آمدنش باشد. اگر نشانه‌اش را می‌خواهید کافی است روزنامه‌های همین یک هفته گذشته را مرور کنید تا بدانید چقدر در رسای وجود اوقات فراغت و دررئای فقدان برنامه‌ریزی برای آن شعار داده شده است و کمافی‌السابق همه برای ثبت در تاریخ، خیره‌کننده‌ترین اتفاق نیز این است که مسژ ولان برای مردم شعار می‌دهند. گویا انتظار دارند مردم برنامه‌ریزی کنند تا آنها دیگر شمار ندهند. اما آیا در پاییز و زمستان و بهار بهبه‌ای به دست نمی‌آید تا در تابستان قابل برداش باشد و فراغتی را بر کند؟ دست کم در مدارس این بهانه آنقدر هست که میان دانش‌آموزان به لطفه‌های خنده‌دار و البته قدیمی تبدیل شده. می‌گویند بر آن نشاهایی که در طول سال نوشته‌ایم چه می‌آید و جواب می‌شوی که سراغشان را از بی‌فروش محله بگیر.

بماند که این روزها بی‌فروش‌ها، بی‌پزشان را در کیسه‌های پلاستیکی کوچک به مشتری می‌دهند و بماند که بسیاری از آموزگاران و معلمان چه بسا همه آن ائتشارا را در جایی چون

ورق در حفظ می‌کنند اما هیچ کس از نویسندگان آن انشاهای نمی‌خواهد که در تابستان به کسب تجربه در نوشتن بپردازند و متأسفانه هیچ کس در نهادهای رسمی و متولی نشر و جدت‌یاب و آموزش و پرورش از آن نویسندگان جوان پدای نمی‌کند. چه بسا که همان آثار کوچک را بر تان در کتاب‌های کوچک به چاپ رساند و زمینه ظهور نویسندگان جوان را فراهم ساخت. هر وقت آن نویسندگان جوان که انشاهای زمستانی را نوشته‌اند، آن قدر فراغت دارند تا چیزهای جدیدی درباره نویسنده‌گی بیاموزند؟ فصل تابستان؛ همان تابستان که هر ساله ناغافل فرامی‌رسد.

فرهنگ‌نامه افکار مثبت

فرهنگ‌نامه افکار مثبت، را کش‌کی جناب، میا اطلسی، ۱۳۵۰ تومان ناشر ، نسل تولدیش

کلمات و گفته‌ها می‌توانند بر گوینده یا شنونده تأثیری مثبت یا منفی داشته باشند. پنداره و تصویر هر کس از کلمات ، حالات و روحیه‌اش در

زمان ادا کردن یا شنیدن واژه یا گفته‌ای، تعیین‌کننده سؤمدندی یا زیان‌بخشی آن واژه یا گفته‌است.

برخی از کلمات پیشاپیش تأثیری نه چندان رضایت‌بخش، بلکه کاملاً هراس‌انگیز بر جای می‌گذارند. هر واژه‌ای درست، بجا و با اندیشه به کار گرفته شود و با پخت‌بخت‌نگری محافظت و حمایت می‌تواند مأمیتی کاملاً منفعت‌ر و جدید و البته خوش‌آهنگ حاصل کند. نویسنده فرهنگ‌نامه افکار مثبت تلاش زیادی کرده است که از کلمات، برداشت‌هایی خوشبختانه و واقع‌تر داشته باشد و باصطلاح ذهن را به جانب مثبت‌اندیشی هدایت کند.

هر هفته در نشریه «کتاب هفته» کتابخانه‌ای تخصصی حاوی اطلاعاتی درباره رشته علمی خاص معرفی می‌شود.

این معرفی شامل نام برون امکانات علمی و خدمات کتابخانه‌ای بوده که پژوهشگران و محققان را در رسیدن به اهداف علمی آنها یاری می‌رساند. کتابخانه سازمان انتقال خون ایران یکی دیگر از این کتابخانه‌های تخصصی است که دانشجویان تخصصی و فوق تخصصی رشته‌های پزشکی و بی‌پزشکی نظیر آسیب‌شناسی، خون و سرطان‌شناسی، بیوشیمی، بیوتکنولوژی ژنتیک، ایمونولوژی، میکروب‌شناسی، دام‌پزشکی و همین‌طور دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد سازمان انتقال خون، کارمندان آین سازمان، محققان و پژوهشگران از طرف سازمان‌های مختلف و دانشگاه‌های متفاوت برای حصول اطلاعات علمی درباره رشته‌های گفته شده می‌توانند از منابع علمی کتابخانه مذکور استفاده کنند. محتوای علمی کتابخانه سازمان انتقال خون شامل کتاب‌ها، مجله‌ها و پایان‌نامه‌های رشته‌های پزشکی و بی‌پزشکی است.

کتابخانه‌های تخصصی

آزاده سببین

کتابخانه سازمان انتقال خون ایران

کتاب‌های موجود در کتابخانه سازمان انتقال خون از نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، نمایشگاه کتاب علوم پزشکی یا از شرکت‌های واسطه فروش کتاب تهیه می‌شوند.

همین‌طور مجلات انتخاب شده از پرورش‌دهار اینترنت توسط افراد سازمان پس از تأیید کارشناس کتابدار خریداری می‌شوند.

اطلاعات علمی کتابخانه معرفی شده، کتاب‌های فهرست‌نویسی شده به‌طریقه کامپیوتری و با روش NLM (National Library medicine) و مجلات خریداری شده در کامپیوتر ذخیره بوده که موضوع، عنوان و نام نویسنده کتاب‌ها و مجلات قابل دسترسی

یادداشتی بر کتاب «شیمی عمومی با نگرش کاربردی»

محسن برهیدی

کاربرد علوم در جامعه

ما را گرم و مواد غذایی ما را سرح نگه می‌دارد و نوری ایجاد می‌کند که می‌توانید با آن صفحات این کتاب را بخوانید. بنابراین گرچه در نخستین وهله ممکن است برای شما متعجب نباشد، اما هر لحظه از زندگی ما با علم شیمی آمیخته است. وقتی شناخت بیشتری از علم شیمی به‌دست آورید، دانش‌مانست به ساختار و رفتار اجزای جهان بیرونی‌مان افزایش می‌یابد. در این صورت بهتر می‌توانیم به مفید بودن و مفید نبودن راه حل‌های پیشنهادی مسائلی که با آنها روبرو هستیم. بی‌بریم و بهتر می‌توانیم مشکلات خودمان را حل کنیم. در نتیجه در جهانی که بی‌دریسی موضوعات علم و تکنولوژی، پیچیدگی بیشتری پیدا می‌کند، شهرزندبخت‌تری می‌شویم.» در این کتاب، خواننده علاوه بر شرح مبسوط و عمیق مطالب شیمی عمومی، فعالیت‌های علمی انواع

آناتومی اعصاب

نگاهی ساده و طنزآمیز به آناتومی اعصاب، مؤلف: دکتر اسفند گل‌دیرگ، مترجم، دکتر امیرابراهیم صفراه، ۱۳۵۰تومان

هدف از تدوین کتاب حاضر کمک به دانشجویان پزشکی برای تسلط یافتن بر قسمت‌های مهمی از آناتومی اعصاب است که که در امروزه بافتنی از اصول اولیه و ضروری محسوب می‌شود. کتاب حاضر همچنین برای پرستاران و دیگر کارکنان سرویس‌های پزشکی که به نوعی با مسائل نورولوژیک مواجه هستند، از لحاظ کاربردی با ارزش است. برای مطالعه آناتومی اعصاب و جزئیات آن، کتاب‌های متعددی در اختیار دانشجویان و پزشکان است ولی با این حال، در کتاب حاضر، صرفنظر از جزئیات آناتومی،ک مسائل مهم و ضروری آن مورد تأکید قرار گرفته‌اند. همچنین برخلاف کتاب‌های درسی که اصطلاحات بافتی و نام‌آزوس در متن کتاب تعریف می‌شوند، در انتهای متن کتاب‌های حاضر، فهرستی اضافه شده که شامل تعریف‌های بعضی از اصطلاحات است.

تشخیص پزشکی برپایه طرح مسأله

تشخیص پزشکی برپایه طرح مسأله، مؤلف: اچ خارولد فریمن، مترجم، دکتر پروانه قدیمی

کتاب تشخیص پزشکی بر پایه طرح مسأله دارای نکاتی بس ارزنده و مفید برای رسیدن به تشخیص بیماری‌ها است که در اختیار دانشجویان و همکاران این رشته قرار می‌گیرد.

در کتاب حاضر تعریفی از بیماری همراه با علائم و عوارض جانبی آن ذکر شده که متخصصان رشته پزشکی را در شناسایی انواع بیماری‌ها یاری می‌رساند.

پریش‌ها و نمرین‌های

طبقه بندی شده، با اکتشافات جدید و کاربردها نادر زندگی و

همچنین با ارتباط شیمی و شاخه‌های دیگر علوم آشنا می‌شود. این آشنایی همزمان با علوم پایه به سوی دانش‌های دیگر قرار می‌کند که در این ارتباط، علم را به صورتی یکپارچه می‌نمایاند.

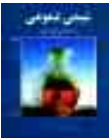
شاید اهمیت آشنایی با علم شیمی را بتوان در این سخن جست‌وجو کرد که متخصصان شیمی به حل مسائلی که همه جهان ما از آنها ساخته شده و ماده نام دارد، می‌پردازند. همچنین مهمتر آنکه در این علم ساختار بسیاری از موادی که بدن انسان را می‌سازند نیز بررسی می‌شود. در بخشی از کتاب «شیمی عمومی با نگرش کاربردی» درباره مشکل کمبود انرژی جهان چنین توضیح داده شده که نفت جهان سرانجام روزی به پایان می‌رسد، منابع گاز طبیعی و ذغال‌سنگ هم روزی تمام می‌شوند. در این صورت برای به دست آوردن انرژی چه باید بکنیم؟ دانشمندان در چند زمینه مثل انرژی خورشیدی، انرژی باد و انرژی کشندهی (جزو مردم) مطالعه می‌کنند که از همه این منابع مقداری انرژی محدود تهیه می‌شود و با توجه به تکنولوژی امروزی هیچ یک از این منابع پاسخگوی نیازهای جهانی نخواهد بود. ولی می‌توان با الهام‌گیری از طبیعت و استفاده از واکنش‌های شیمیایی از جمله «همجوشی هسته‌ای» همانند آنچه در خورشید انجام می‌شود، راه‌های مفید برای معقل کمبود انرژی یافت.

با توجه به آنکه رسیدن به توانایی اندیشیدن شخصی، برای هر فرد بخش مهمی از بلوغ عقلانی است و توانایی انسان‌ها را در درک مطالبی که بیروشنشان می‌گذرد افزون‌تر می‌کند، خوانند این کتاب برای دسترسی به این مفاهیم پیشنهاد می‌شود. مؤلفان کتاب شیمی عمومی با نگرش کاربردی، رینچارد اسمیت، رابرت اسموت و جک پرایس هستند و احمد خواجه نصیر طوسی، دکتر علی سیدی، دکتر منصور عابدینی و مرصفت خلیلی کتاب به سبب جدید معرفی شده و از ترجمه آن‌ها اند.

هستند. برای تهیه مقالات، دانشجویان گروه‌های تخصصی و فوق تخصصی پزشکی و کارکنان سازمان انتقال خون ایران می‌توانند از طریق سیستم medicine اینترنت اقدام کنند. لازم به یادآوری است که سیستم medicine به مراکز پایگاه تهران و بلایش و پژوهش متصل است و کار با این سیستم و همین‌طور اینترنت برای کارمندان، دانشجویان و هیأت علمی سازمان امکان‌پذیر است.

کتابخانه سازمان انتقال خون ایران کتاب فهرست موضوعی کتاب‌های انگلیسی موجود در این کتابخانه را به کتابخانه‌های اقصی نقاط کشور برای آگاهی آنها از محتوای کتابخانه سازمان ارسال می‌کند. کتابخانه گفته شده، کتاب‌ها را به غیر از افراد وابسته به سازمان انتقال خون امانت نمی‌دهد، ولی در وجود دارد. آدرس سایت اینترنتی کتابخانه سازمان انتقال خون ایران www.bto.org است و محل کتابخانه واقع در خیابان استاد خجالت‌الهی، پلاک ۱۳۲۸ است.

افراد متقاضی اطلاعات علمی برای حصول آگاهی‌های بیشتر می‌توانند با شماره تلفن‌های ۰۲۱۸۳۳۰۶۹۰۹تماس بگیرند.

غیرممکن‌ها

چگونه غیرممکن‌ها ممکن شد، یکصد تجربه مدیران و شرکت‌های جهانی، محمد کاظم، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات، ۱۳۸۱

دنیای مدیریت مملو از تجربیات ارزشمند مدیران فہیم و هوشمندی است که با عرضه توانمندی‌های خاص از خود، غیرممکن‌ها را ممکن ساخته و بخش بزرگی از زندگی خویش را زینت بخش تاریخ هنر مدیریت کرده‌اند. تجربه‌هایی که با هزینه‌های گزاف به نتیجه رسیده‌اند و به مثابه سرمایه‌های نامرئی در دسترس مدیران حال و آینده قرار دارند.

کتاب حاضر در بر دارنده یکصد راهبرد تجربه شده از سوی مدیران و شرکت‌های برجسته جهان است که با مطالعه موثکافانه هر یک می‌توان جلوه‌هایی از دانش و هنر مدیریت را در آنها مشاهده نمود و از آن برای افزایش توانمندی‌های مدیریتی خود بهره گرفت.

چهره‌های قرن بیستمی ایران

غلامحسین ساعدی، کوروش اسدی، نشر قصه، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۷۰۰ تومان

اسدی که پیش از این یک مجموعه از داستان‌های کوتاه خود را منتشر کرده بود، در این کتاب ابتدا مروری گذرا و کوتاه بر نمایشنامه‌های غلامحسین ساعدی دارد و در ادامه داستان‌های کوتاه ساعدی را به بررسی می‌نشیند و به دنبال آن شبیه‌نمایی باشکوه، عزاداران بیل، دندلب و گورو و گپواره، و اعمه‌های بی‌نام و نشان و ترس و لرز مورخ داوری قرار می‌گیرد. در انتها مطلبی را با عنوان پایان داوختن ساعدی می‌نویسیم.

بحران فرهنگ اسلامی

بحران فرهنگ اسلامی، هشام جمیع، سید غلامرضا تھامی، دفتر پژوهش‌های فرهنگی، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۲۴۰۰ تومان

هشام جمیع، اندیشمند سراسنایی تونسی در شمار متفکرانی است که با آگاهی عمیق از تاریخ و تمدن اسلامی و با شناخت دقیق از شرایط و اوضاع و احوال کنونی مقالاتی درباره آنچه که آن را بحران فرهنگ اسلامی نام نهاده نوشته است که اخیراً بصورت مستقل منتشر شده و ترجمه آن هم اکنون در دسترس علاقه‌مندان است. این کتاب در ۱۵ فصل به دنیای اسلام و برخورد مدرنیته، بحران فرهنگ در کشورهای ما، انسان‌گرایی و عقلانیت در اسلام و... می‌پردازد.

توسعه - آزادی

توسعه به مثابه آزادی، آمارتیا سن، وحید محمودی، انتشارات دستان، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۳۲۰۰ تومان

آمارتیا سن، اقتصاددان شهیر معاصر، استاد دانشگاه کمبریج و برنده جایزه نوبل در رشته اقتصاد (سال ۱۹۹۸) است. آثار این نویسنده هندی‌الصل بیوز، کتاب حاضر بسیار مورد توجه محافل دانشگاهی قرار گرفت. نویسنده در این کتاب به طور زیر و چاه‌چمی این ایده را که فرایند توسعه اقتصادی مأمیتاً با افزایش آزادی نسبت دارد، بسط داده است.

فنجان قهوه

لکه‌های ته‌چنان قهوه برضار زنگنه، نشر افق، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۳۰۰۰ تومان

رضا زنگنه که برخی از آثارش را در مطبوعات منتشر کرده بود، نخستین رمان خود را به دغدغه‌ها، نگرانی‌ها و سردرگمی‌های خانواده‌ای روشنفکر اختصاص داده است که عشق و اتفاق دو موضوع محوری آن است.

مه گیلان و کلمه

از مه تا کلمه، یزاد موسایی، انتشارات دشتستان، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۲۵۰۰ تومان

کتاب حاضر نمونه‌هایی از داستان‌های کوتاه امروز گیلان است که در فاصله سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۸۰ نوشته شده‌اند.

محاکمه توس

محاکمه توس، وحید پوراستاد، نشر روزنگار، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۲۱۰۰ تومان

هشتمین جلد از مجموعه اسناد حقوقی مطبوعات ایران به محاکمه روزنامه توس اختصاص دارد. در ابتدای این کتاب جریان شکل‌گیری نشریه و پس از آن ماجرای توقیف یک روزه و دائم روزنامه توس به چاپ رسیده است. در ادامه دو سند ارزشمند به خوانندگان ارائه می‌شود؛ نامه قائم مقام تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره) درباره اظهارات ژنیس‌گاردستن و نامه همین مؤسسه به دکتر مهاجرانی وزیر وقت فرهنگ و ارشاد اسلامی و همچنین مصاحبه ژنیس‌گاردستن که موجب توقیف دائم روزنامه شد.

در پناه تجرایی عشق

در پناه تجرایی عشق، فؤاد نظری، نشر ثالث، چاپ اول، ۱۳۸۰، ۶۰۰ تومان

فؤاد نظری پس از مجموعه شعر «روزنه‌های خواتی» دومین دفتر شعرش را که در فاصله سال‌های ۱۳۴۵ تا ۱۳۴۳ سروده در این کتاب آورده است. شعرهای کتاب به غیر از چند دو بیتی، بقیه شعرهای سپیده شاعر را می‌سازند که از زبانی سالم و فحیم سود می‌جوید و عشق و سیاست پنهان، مضمون اغلب اشعار را می‌سازند. نظری به شعر جهان‌انگیز دارد و پیش از این اشعار نژود، الی تیس، باز و... را ترجمه کرده بود.

نایب و مشت الماجلی

مشت الماجلی عارف، وس نایب، مهدی فرانی، نشر نفوس، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۱۷۰۰ تومان

مشت الماجلی عارف یکی از نخستین رمان‌های وس نایب برنده جایزه نوبل ادبیات در سال ۲۰۱۱ است. وجه غالب این اثر گذشته از برازندگی و خوش ذوقی در زبان و بیان، طنز و شوخ طبعی طعنه آمیزی است که زیرلایه‌های آن شک و بدبینی خود را می‌نمایاند. این اثر ساختاری کلاسیک دارد و روایت به شکل خطی و با استفاده از شگرد فلاش بک نقل می‌شود.

داستان رابطه

رابطه، ریموند کارور، حمید یزادپناه، نشر آینه، چاپ اول، ۱۳۸۰، ۱۳۰۰ تومان

ریموند کارور نویسنده آمریکایی به خاطر چاپ داستان‌های کوتاه در اواخر دهه ۶۰ به شهرت رسید و در ایران نیز پیش از ترجمه مجموعه داستان‌هایش توسط فرزانه طاهری و دیگران مطرح شد. مجموعه داستان رابطه شامل نه داستان چون جعبه‌ها، فیل، دومینو، پیغام، یک پرکلاغی و... است.

کوثری، یوسا آند

مرگ در آند، ماریو بارگاس یوسا، عبدالله کوثری، نشر آنگه، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۲۰۰۰ تومان

«مرگ در آند» رمانی دیگر از یوسا است که اغلب آثارش سیاست و عشق را توأمان دارد.

شمشیر نقره‌ای

شمشیر نقره‌ای، ایوان سربلیوم، علامه، نشر وروچاند، چاپ اول، ۱۳۸۱، ۲۰۰۰ تومان

این رمان درباره خانواده‌ای لهستانی است و ماجراهایی که برای آنها در جریان جنگ دوم جهانی و کمی بعد از آن روی می‌دهد.

شبهه نامه ویرایش

شبهه‌نامه ویرایش تألیف محمدرضا محمدی فر هفته آینده به وسیله سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر می‌شود. عنوان مجلدات شبهه‌نامه ویرایش از این قرار است: جلد اول: آشنایی با ویرایش و نشر؛ جلد دوم: کالبدشناسی کتاب؛ جلد سوم: نگارش؛ جلد چهارم: رسم الخط فارسی؛ جلد پنجم: نقطه‌گذاری؛ جلد ششم: تولید کتاب؛ جلد هفتم: شبهه‌نامه و ب.

خونین بی

«گزیده آثار تین بی» مورخ و اندیشمند انگلیسی که در سال ۱۹۷۵ درگذشت، توسط محمد حسین آریا ترجمه و توسط انتشارات امیرکبیر در دست انتشار است.

«بررسی تاریخ تمدن» گزیده‌ای از کتاب دوازده جلدی تین بی در سال ۱۳۷۶ با ترجمه آریا توسط امیرکبیر منتشر شده بود که این کتاب نیز تا چندین دیگر تجدید چاپ خواهد شد.

چشم‌ان شرمگین

«چشم‌ان شرمگین» عنوان رمانی از طاهر بنی است که با ترجمه اسماله ابراهیمی از سوی انتشارات وروچاند در دست انتشار است.

یوزنه‌نامه فروغ

کتابی ویژه فروغ فرخ‌زاد همراه با شعر، داستان و گفت‌وگو با عنوان «در کوچه باد می‌آید» به اهتمام بهروز جلالی توسط نشر روزگار بروی منتشر خواهد شد. بهروز جلالی یادنامه‌ای برای احمد شاملو با عنوان «فقاری به روایت سوم» آماده گذشته توسط همین ناشر منتشر کرده بود.

ایران تاریخی

کامران سپهری پژوهشی پیرامون رمان تاریخی در مقطع ۱۳۰۰ تا ۱۳۲۰ را با عنوان «رد پای تزلزل رمان تاریخی» از سوی نشر شیراز بروی منتشر خواهد کرد.

مؤلف چیست؟

فاطمه ولایتی که پیش از این کتاب «فلسون زوکی جدید» اثر درویش شایگان را از فرانسه به فارسی برگردانده بود، کتاب تازه‌ای را با عنوان «مؤلف چیست» در دست انتشار دارد. این کتاب مقالاتی است از میشل فوکو و درباره فوکو که توسط انتشارات هرمس منتشر خواهد شد.

شیربیشه‌های

«شیربیشه‌های» رمانی از ایل استر با ترجمه خجسته کیهان است که توسط انتشارات کتاب‌های ارغوانی بروی راهی بازار می‌شود. انتشارات هرمس منتشر خواهد شد.

یک مرد

«یک مرد بزرگ دوازده هزار رأس گاو» عنوان کتابی از میوچا الیاده با ترجمه محمدعلی صوتی است که توسط نشر اساطیر هفته دیگر به بازار می‌آید.

خطرات مطبری

مجتبی مطهری فرزند استاد مرتضی مطهری مجموعه‌ای از خطرات پلر و توصیه‌های ایشان به جوانان را جمع‌آوری کرده و در تدارک انتشار آن است. ناشر این مجموعه انتشارات سروش خواهد بود.

بیبیچندنامه

«بیبیچندنامه» اثری از شادروان جمال رضایی که شرح همه‌جانبه‌ای از تاریخ و جغرافیای مردم بیرجند است، توسط انتشارات هیرمند در دست انتشار است.

وزن کامل

«وزن کامل» اثری از مارویل مورگان با ترجمه بوسیا رضایی از سوی انتشارات خجسته در دست انتشار است. این کتاب در حوزه روش‌شناسی تألیف شده است.

فینیسیم

چین فریمن کتابی با عنوان «فینیسیم» در حوزه علوم اجتماعی دارد که انتشارات آشنیان اقدام به انتشار آن خواهد کرد. مترجم این کتاب فریوز مهاجر است. همین ناشر کتاب پلورالسیم اثر گرگور مک لئان با ترجمه جهانگیر معینی را منتشر خواهد کرد.

حفل رمز نمادین

«حفل رمز نمادین فروهر» کتابی از دکتر رحیم جاووش اکبری است که توسط انتشارات زوار در دست انتشار است.

کلیات رحمانی

«کلیات آثار نصرت رحمانی» انتشارات نگاه در دست انتشار دارد. همین ناشر در ادامه مجموعه شعر زمان ما برسی اشعار سیمین بهبهانی را به قلم محمدحقوقی در دست انتشار دارد.

